Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

+ *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.

+ *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.

+ *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.

+ *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página `http://books.google.com`

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ASSISTENCIA
DE LOS FIELES A LOS DIVINOS
OFICIOS, Y MISSAS
DE EL AñO: DONDE SE HALLARA
EL SEGLAR aprovechado en afectos prácticos: Y EL ECLESIASTICO instruìdo en la explicacion
DE EL PARROCO,
TOCANTE A LO QUE SE CANTA EN la IGLESIA: y en el orígen, institución, y significádos de sus Ceremónias, y Ritos: conforme à lo mandado por el SANTO CONCILIO DE TRENTO, (especialmente en la *sess.* 24. *cap.*7. *de Reform. y sess.*22. *de Sacrif. Miss. cap.* 8.)

CON NOVENTA Y SEIS HOMILIAS, *EN VEINTE Y QUATRO TOMOS.*

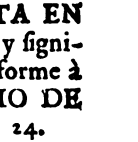

TOMO VI.
DE LA DOMINICA DESPUES DE Reyes hasta el Miercoles de Ceniza.

POR EL DOCTOR DON JUAN ELIAS GOMEZ de Teràn, antes Colegial en el de la Madre de Dios de Theologos de Alcalà, y Cura de Palacio en los Reales Sitios, y Jornadas de el Rey N. S. à el presente su Predicador de el Numero, y Capellan de Honor, con asistencia à el Sereníssimo Señor Principe de Asturias.

CON PRIVILEGIO: En Madrid, en la Oficina de Antonio Marin, año de 1736.

Se hallarà en la Porteria de Padres Missioneros de el Oratorio de el Salvador de el Mundo.

Digitized by Google

FEE DE ERRATAS.

PAgina 54. lin. 3. flores, y flores, lee *flores, y frutos.*

ERRATAS DE LA PRACTICA Comun.

Pag. 45. col. 2. lin. 16. y amor, lee *y proteſtacion.*

He viſto eſte ſexto Tomo de la *Aſsiſtencia de los Fieles à los Divinos Oficios, &c.* ſu Autor el Doctor Don Juan Elias Gomez de Teràn, Predicador del Rey nueſtro ſeñor, y ſu Capellan de Honor: y advirtiendo eſtas erratas, correſponde à ſu original. Madrid, y Abril à 11. de 1736.

Lic. D. Manuel Garcia Aleſon.

Corrector General por ſu Mageſtad.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

DE LAS DOMINICAS DESDE la Infraoctàva de la Epiphanìa, hàsta la Septuagèsima; y de el tièmpo de Septuagèsima.

EL PARROCO.

DE LAS DOMINICAS DESDE LA Infraoctàva de la Epiphanìa, hasta la Septuagèsima en comùn, y de su Oficio.

EXPLICACION.

RUBR. *Esde la Epiphanìa, hàsta la Septuagèsima, pùeden ocurrìr seis Dominìcas à lo mas, y ùna à lo mènos, segùn lo mas baxa, ù alta, que pùede celebràrse la Pàsqua de Resurrecciòn. Assì de las que sòbran, por*

Digitized by Google

anticiparſe la Septuagèſima, ſe sùplen en las que ocùrran dèſde la 23. hàſta la 24. de Pentecòſtes, que es ſiempre inmediàta à el Adviènto; no pudièndo ſer aquèllas mas, que veinte y ocho, empezàndo à ſuplìr deſpuès de la 23. còmo ſe dirà en ſu lugàr.

En èſtas intènta la Iglèſia en los Oficios NOCTURNALES, que por mèdio de la aparicìon de la Eſtrèlla à los Màgos, ſeàmos, còmo llamàdos de òtra Eſtrèlla, à unìrnos con el mìſmo Chrìſto. Aùnque principalmènte ſon ſolo las tres primèras Dominìcas, las que tièmen pròprio Oficio, notàndo los tres àños, en que manifeſtò Chrìſto ſu Divinidàd, por mèdio de ſu Predicaciòn, y Milàgros. (1) *En la PRIMERA Dominìca* ſe pòne el Evangèlio de èl primèr teſtimònio, que diò verbalmènte de tenèr por Pàdre naturàl à ſu Etèrno Pàdre, dicièndo à Josèph, y Marìa ſu Màdre: *Què me buſcàis? Ignoràbais, que en las coſas, que ſon de mi Pàdre, me conviène eſtàr?*

En la SEGUNDA ſe lèe el Evangèlio,

(1) Dur. 1. Dom. poſt Epiphan. cap. 18.

Digitized by Google

lio, en que fue combidàdo à las Bòdas deCanà, en dònde convirtiò el àgua en vìno, con que diò grànde indìcio de ſu Divinidàd; puès ſolo Diòs puède mudàr la Naturalèza. Y nos diò el ſìgno de nuèſtra Reparaciòn, por el que de mortàles nos hìzo paſsàr à immortales, y de corruptìbles à incorruptìbles. *En la TERCERA Dominìca*, ſanàndo à el Lepròſo, moſtrò ſu Divinidàd, dicièndo, querìa ſanàrle; cùyo querèr es ſolo pròprio de Diòs. Y tambièn, ſegùn la fee de èl Centuriòn, por la que ſanò à ſu muchàcho, eſtàndo ausènte corporalmènte, quàndo lo confièſſa Diòs, que còmo tal eſtà en tòdo lugàr.

En las très ſiguièntes Dominìcas ſon tambièn ſus Oficios manifeſtaciòn de Chrìſto, hacièndo commemoraciòn en los Evangèlios de la Predicaciòn de ſus très àños. Una es *la QUARTA*, en que moſtrò ſu virtùd, imperàndo à los vièntos, y à el Mar. En *la QUINTA*, y *SEXTA* enſeña cumplìda en ſus Paràbolas la predicciòn, que avìa anunciàdo el Profeta de èl mìſmo, que en èllas les deſcubrirìa lo eſcondìdo dèſ-

Digitized by Google

dèsde la conſtitución de èl Mùndo. (2)

Dèſde èſta Dominìca Infraoctàva de la Epiphanìa ſe empièzan à leèr en los Maytìnes, y en la Mìſſa las Lecciònes, y Epìſtolas de San Pàblo; pòrque còmo en el tièmpo de Adviènto ſe leyò el lìbro de Iſaìas, que vaticinàba maravilloſamènte la venìda de èl Mesìas: es conveniènte, que deſpuès de ſu Nacimièntо ſe lèan los Hèchos de los Apòſtoles, que lo predicàron, y tratàron, ateſtàndo à tòdo el Mùndo ſu venìda à la tièrra. Y ſièndo San Pàblo èl que sòbre tòdos dà mas autèntícos teſtimònios de èſte Sacroſànto Myſtèrio; por èſſo la Sànta Iglèſia lee en èſte tièmpo ſus Epìſtolas. Y tambièn, còmo los Màgos, mediànte ùna Eſtrèlla, fuèron llamàdos à èl conocimièntо de Chrìſto, aſsì intènta la Iglèſia, que nosòtros ſeàmos llamàdos, còmo de òtra Eſtrèlla, en la luz de las Sentèncias de èl grànde Apòſtol, à unìrnos con el mìſmo Chrìſto, ſièndo exortàdos de èl à la ca-

(2) Rup. lib. 3. in Epiph. cap. 24.

caridàd fratèrna, y à la penitència, pàra mejòr conseguìrlo. (3)

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la asistència à la MISSA Solèmne de la Dominica Infraoctàva de la Epiphanìa; y afectos pràcticos de el Seglàr.

A EL INTROITO.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Lo pòne la Iglèsia de el lugàr de Isaìas à el cap. 6. en dònde dìce: viò à el Señòr sentàdo sòbre un Sòlio, y Tròno excèlso, à quièn la multitùd de Angeles cantàban: *Sanctus, Sanc-*	*Pràct.* Adorà-„ moste, Señòr, „ y te bendicì-„ mos con tòdos „ los Apòstoles: „ ò Rèy de la „ Glòria Chrìsto! „ tu nòmbre, è „ impèrio es por „ las eternidàdes. „ Dànos à co-no-

A 3

(3) Paul. Med. Eccl. Instr. c. 7. de Epiph.

Digitized by Google

Sanctus, Sanctus. El excèlso Tròno es la Iglèsia, en que Diòs està de asiènto, amonestàndonos à que adorèmos à suHìjo Jesu Chrìsto, còmo à verdadèro Rèy; por lo que la mìsmaIglèsia con el Pſ. 99. nos mànda regocijàr, pàra que ſirvàmos à èſte Diòs en alegrìa. (1)

,, nocèr, que èl ,, ſervìrte, es rey- ,, nàr; pàra que ,, dominàndo à ,, nuèſtras paſsiòtàndonos à que ,, nes, sèan en tì ,,sòlo nuèſtros jù- ,, bilos; pues rey- ,, nàmos sòbre no ,, sòtros, quàndo ,, en tòdo con ,, alegrìa te ſer- ,, vìmos.

EN LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl, PIde la Iglèsia à Diòs, continùe ſu piedàd; pàra que por los buènos desèos de èl Puè-

(1) Dur. Dom. 1. poſt Epiph. lib. 6. c. 18.

Digitized by Google

Puèblo Chriſtiàno, que en mùchos no llègan à execuciòn, por la enfermedàd de los ſensìbles afectos, que tùrban la vìſta de nuèſtra razòn; consìgan vèr, lo que han de hacèr: y vìſto, ſe esfuèrcen convalecìdos à practicàrlo.

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de San Pàblo à los Romànos, cap. 12. la que ſe lee por lo dìcho en la Nòta precedènte à èſta Mìſſa: y ſe pòne en conſideraciòn de eſtàr en la memòria èl beneficio de èl Nacimiènto de nuèſtro Salvadòr; pàra

SEGLAR.

Pràct. Sèa, Señòr Omnipotente, tòdo yo „ Hòſtia vìva, „ agradàble à tus „ Divìnos òjos. „ No àya aliènto „ en mì, que no „ reſpìre à tì. No „ ſe conforme la „ ſuperioridàd, „ que pusìſte en „ mi Alma, con la

Digitized by Google

ra que nos aparejèmos à los frùtos de ſu Nacimièn-to : enſeñàndonos èl Apòſtol èl mèdio mas ſegùro de conſeguìrlos, y èl de ſervìr à Diòs con gòzo, y alegrìa; conforme nos exòrta en el Intròito de èſta Mìſſa por Davìd ; y moſtràndonos èſta Epiſtola, que toda la vìda de el Chriſtiàno dèbe ſer tal, que sèa ùna pùra, honràda , y dichòſa ſervidùmbre de Diòs: lo que conſeguirà càda ùno ſolicitàn-

„ la baxèza de lo „ ſensìble ; àn- „ tes penetràndo- „ lo tòdo, no ſe „ aquiète hàſta „ hallàrte,ò fuèn- „ te de tòda lùz! „ Con la que diſ- „ cièrna, lo que „ sèa tu volun- „ tàd ; y hàga ra- „ cionàl el obsè- „ quio , que in- „ tènto pàra tì de „ tòdas mis òbras: „ consìga,ſer ùno „ con los que hà- „ cen un cuèrpo „ en Chrìſto, que „ ſe ofreciò à tì, „ è hìzo Sacrifi- „ cio aceptàble „ de juſtìcia, por „ los que aviàmos

Digitized by Google

tàndo la purèza de àlma, y cuèrpo: y asì limpio de los afectos de los brùtos, se hàce ùna Hòstia sànta acèpta à Diòs, que ofrèce por mèdio de su mènte, y voluntàd, adornàda de inocencia, modèstia, caridàd, y concordia de sus hermànos, hècho ùn cuèrpo con los mùchos miembros, que èl, y tòdos, los que vìven asi, hàcen en Chrìsto. (2)

„ mos perdìdo
„ tòdo el derè-
„ cho à tu Rèyno.

A EL GRADUAL.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Se pòne de el Psàlmo 71. y 99. el que conforma con el Intròito, la Epìstola, y con el Evangèlio;	*Pràct.* Si es dìa „ de singulàr gò- „ zo, el que el „ Vassàllo lògra, „ quàndo se le „ èntra en su càsa su

(2) Remig. Florentin.

Digitized by Google

lio;(3) pòrque intentàndo la Iglèsia, dèsde el Intròito, nos hagàmos dignos tronos deDiòs: amonèsta en la Epìstola la purèza de nuèstro cuèrpo, de èl que con la mortificaciòn hacèmos Hòstia aceptàble: en el Graduàl, la alegrìa de èl mìsmo Señòr: y en el Evangèlio, la humildàd de nuèstra mènte: enseñàndo, que el tròno en dònde Diòs hàce asiènto, no

„ su Señòr: è intenta servìrlo
„ con su mayòr
„ rendimiènto, re-
„ bosàndo suròstro la alegrìa:
„ A tì, ò Rèy imortàl! que hi-
„ cìste las gràndes maravìllas
„ solo, dèsde el
„ princìpio, y em-
„ bìas la paz à
„ los mòntes, que
„ son los Predi-
„ cadòres; pàra
„ que recìban los
„ collàdos (esto
„ès, tus Puèblos)
„ la justificaciòn,
„ con la que rèy-
„ nas dèntro de

(3) Dur. Rac. in hac Domin. c. 18. n. 3.

Digitized by Google

to, ha de conſtàr de purèza, humildàd, y gòzo de èl mìſmo Señòr.

„ nosòtros; te ſerèmos con diligència, y alegrìa, que dìfunda à la tièrra „ de nuèſtro cuèrpo el jùbilo de èl „ verdadèro Eſpìritu: ſabièndo, que „ con tenèrme dèntro de tus mandàtos, es lograr mi dichòſa libertàd.

A EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Lùcas à el capìtulo 2. en que refière, que ſièndo Jesùs de dòce àños, fuèron Marìa, y Josèph, y con ellos Jesùs à Jeruſalèn, à la celebridàd de la Pàſqua, (còmo lo tenìan de coſtùmbre) cumplìda èſta celebridàd, ſe quedò el Nìño (pòrque quìſo) còmo perdìdo èntre la multitùd. Lo buſcàron los Sàntos Eſpòſos, quàndo ya de èl todo lo hechàron mè-

Digitized by Google

mènos; que fuè despuès de ùn dìa de camìno, bolvièndo à Nazarèth. Y no hallàndolo èntre los parièntes, ni conocìdos, en cùya compañìa lo juzgàban, se bolvièron afligìdos à Jerusalèn: en dònde à èl càbo de tres dìas lo hallàron en el Tèmplo, mùy de asiènto èntre los Doctòres, oyèndolos, y preguntàndoles, pàra enseñàrlos. Dìxole Marìa Santìsima: Por què lo has hècho asì con nosòtros, Hìjo mio? que llènos de dolòr, tu Pàdre, y yo, te hèmos buscàdo. A que respondiò: Còmo podìais dudàr, que conviène empleàrme en las còsas, que pertenècen à mi verdadèro, y Celestìal Pàdre? No lo entendièron los circunstàntes: solo Marìa Santìsima meditàba, y guardàba en su corazòn tòdas sus palàbras. Baxò con ellos, y vìno à Nazarèth, en dònde estàba manifestàndo obediències à sus Pàdres. Jesùs crecìa en Gràcia, y es-

eſtimaciòn delànte de ſu Etèrno Padre, y de los hòmbres.

Era la diſpùta en el Tèmplo, en ùna Aula, ò lugàr, que eſtàba en el Pòrtico de Salomòn, el que ſervìa pàra las diſpùtas de la Lèy, y enſeñàr à el Puèblo dèſde la Càthedra. (4) Se pòne èſte dìa, por lo dìcho en la Nòta de èl Graduàl. Nos ensèña à buſcàr à Jesùs; y hallàdo, à no perdèrlo, yèndo à los Doctòres, y Predicadòres de ſu Sànta Lèy, à preguntàrles de tòdo lo neceſsàrio, pàra nuèſtra etèrna ſalùd, y à obſervàr ſus consèjos, y las buènas palàbras, que de èl nos dìgan; còmo pàra reſiſtìr con èllas las tentaciònes, que conſentìdas, lo perdièramos. Nos ensèña à deponèr tòda afecciòn patèrna, que nos impìda la execuciòn de los mandàtos de nuèſtro Pàdre Celeſtiàl. E inſtrùye

à

(4) Ger. Nat. in hac Domin.

Digitized by Google

à todos los hìjos en el honòr, reverèncía, y ſujeciòn, que dèben à ſus Pàdres, que enſeñò Jesùs, ſièndo en quànto Diòs el Criadòr, y Dominadòr, ſujèto à Marìa Santìſsima fu Màdre verdadèra en quànto à el sèr de hòmbre: y à Josèph, que ſolo en la encomièndа, y eſtimaciòn de los hòmbres, èra Pàdre.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca Infra-octàva de la Epiphanìa.

Cum fáctus eſſet Jeſus annórum duódecim, aſcendéntibus illis Jeroſólymam ſecúndum conſuetúdinem diéi feſti. Luc. cap. 2.

ASsùſta nuèſtra atenciòn en el Evangèlio, hermànos amantìſsimos, oìr, que las fatigòſas diligèncias de Marìa, y Josèph de un dìa

Digitized by Google

dìa de camìno, no fuèron baſtàntes pàra hallàr à Jesùs, y que les fuè neceſsàrio repetìrlas ſegùndo, y tercèro dìa, hàſta que lo hàllan en Jeruſalèn, diſputàndo con los Doctòres. No fuè, ni cùlpa, ni imperfecciòn de ſus Pàdres perdèrlo de vìſta en el Tèmplo: fuè altìſsima diſpoſiciòn, y myſtèrio: fuè pàra enſeñàr à los que hàcen la voluntàd de èl Pàdre Celeſtiàl, à quiènes Jesùs los llàma ſu Pàdre, y ſu Màdre por San Mathèo, (1) que facilmènte puèden perdèrlo de ſu devociòn, en quànto à el eſpirituàl afecto, y gòzo interiòr, con que lo poſſeen, contemplàndo, ſi ſe apàrtan de Jeruſalèn (que ſe interprèta viſiòn de paz) por la meditaciòn; y ſi bolvèrlo à hallàr ha de ſer à tànta fatìga, y penalidàd, còmo nos inſinùan las que tuvièron Ma-

(1) Cap. 12.

Digitized by Google

Marìa, y Josèph pàra el gòzo de hallàrlo: què atenciòn, y què vigilància ſerà debìda pàra no perderlo por mortàl cùlpa, en que dèxa de ſer en nosòtros por gràcia? Y perdìdo, con què pàſſos, con què ànſias, y con què quebrànto de corazòn deberèmos caminàr buſcàndolo? Si sòlo perdèrlo de la vìſta materiàl Marìa, y Josèph, que lo tenìan imprèſſo en ſu Alma, tànto los afana? Si el perdèrlo un jùſto, en quànto à èl gòzo interiòr de poſſeerlo, poſſeyèndolo por la Gràcia, lo hàce anhelàr à hallàrlo: què ſolicitùd cuydadòſa dèbe emprendèr aquèl en quièn dexò de ſer Jesùs por Gràcia, quàndo en sì de ningùn mòdo lo hàlla, que le funde derècho à gozàrlo en el Cièlo: conocièndo, que ſin èl, es quànto ày en sì peòr, que la nàda?

No ày palàbra, amantìſsimos, en el Evangèlio, que no encièrre al-

Digitized by Google

altìſsimos documèntos: El nos ſeñàla los lugàres, en dònde ſe bùſca à Jesùs, y no ſe hàlla; y el lugàr, en dònde buſcàndolo ſe encuèntra. El nos dìce en dònde ſe les deſapareciò Jesùs; y por conſiguiènte en dònde podèmos perdèrlo, tànto de la vìſta de nueſtra contemplaciòn, còmo de la poſſeſſiòn en nuèſtra Alma. El con el exèmplo de Jesùs, Sabidurìa increàda de èl Pàdre, ſujeto à ſus Pàdres temporàles, enſèña à ſujetàr nuèſtra altivèz, y aun nuèſtra ciència à los Superiòres, que mènos sàben. Y el Evangelìſta, dicièndo, que crecìa en edàd, ſabidurìa, y gràcia delànte de Diòs, y de los hòmbres, encièrra altìſsima doctrìna de nuèſtro adelantamiènto. Pèro pàra que crèzca en nosòtros Jesùs por Gràcia, ſerà bièn mirèmos càda ùno de nosòtros, ſi acàſo lo hèmos perdìdo de algùno de los

mòdos, que os he dìcho; y pàra hallàrlo, y no perdèrlo, ſerà nuèſtra luz el Evangèlio.

En dònde, amantìſsimos, en dònde os parèce perdièron à Jesùs ſus Pàdres? Entre la multitùd, que avìa concurrìdo à la feſtividàd à èl Tèmplo de Jeruſalèn: Con la ocaſiòn de la ſolemnidàd perdiò la Vìrgen à ſu Hìjo. Y ſi dìxo Sèneca, que quànto es mayòr el Puèblo, tànto es mayòr el pelìgro: què ſeguridàd puède avèr en nosòtros, buſcàndo los concùrſos, mas por nuèſtra diverſiòn, que por pùro afecto de devociòn? Pues què dìgo, en las ſolemnidàdes, que ſon inſtituìdas pàra utilidàd de nuèſtras Almas, ſi las convertìmos en el delèyte de nuèſtros ſentìdos? Ved aquì la Sentència terrìble, que profiriò Diòs por Malachìas, cap. 2. *Diſpérgam ſuper vultum veſtrum ſtercus ſolemnitâtum veſtrârum.* Yo, dì-

ce

Digitized by Google

ce Diòs, bolverè còntra vosòtros, eſparcièndo sòbre vuèſtro ròſtro el eſtièrcol de vuèſtras ſolemnidàdes. Es lo que ſucède en nuèſtros tièmpos, ìr mùchos à la ſolemnidàd de èl mayòr concùrſo, por apacentàr la concupiſcència de los òjos con la vìſta de los ròſtros, de las gàlas, y de los adòrnos. Y es èſto lo que ſe dà à Diòs en el Tèmplo, èntre el Pàdre nuèſtro, y Oraciònes, y en el tièmpo de èl Sacrificio! Serà, ò no, hermànos mìos, pàra Diòs eſcòria? Puès èſta mìſma, embuèlta en la ìra de ſu furòr la arrojarà Diòs bièn eſparcìda sòbre los ròſtros, que hicièron ſolemnidàd sùya, lo que debìa ſer ſolemnizàr à Diòs, còmo à èl sòlo, à quièn debèmos tòda atenciòn interiòr, y reverència exteriòr. Ved, què façilmènte podèis perdèr à Jesùs en el Tèmplo por vuèſtra vìſta, por vuèſtra locuciòn,

Digitized by Google

por vuèſtras acciònes : aùn fuèra de los màlos desèos , de que ſe apodèra vuèſtro corazòn, ſi dexàis de miràr à Jesùs , y no tenèis el reſpèto , de que hablàis con èl, quàndo oràis.

Pèro perdìdo de Vos, acàſo lo hallarèis en dònde sèa vuèſtra voluntàd? Eſto es , en dònde vosòtros queràis? No lo hallarèis , ſino es en dònde eſtà. Vèd la càuſa; pòrque mùchos bùſcan à Diòs , y no lo hàllan. Ya lo bùſcan , y lo quièren; pèro no en dònde quière Diòs. Ya , decìa aquèlla Alma de los Cantàres , que lo querìa , y que lo buſcò ; pèro tambièn dìce: no le hallò. En dònde, y en què tièmpo lo buſcò , deſearèis ſabèr: Ya lo dìce la mìſma : (2) *In lèctulo meo quæsìvi per noctem , quem dilìgit ánima mea : quæsìvi eum , & non in-*

(2) Cant. 3.

invéni. Por la nòche, en mi lècho, buſquè à èl que àma mi Alma. Puès ſi lo bùſca en la nòche de la cùlpa, y entònces en el deſcànſo de ſu càma, de què ſe admìra, que no lo hàlla? Por què dìce lo quiè-re, quàndo sòlo lo quière de palàbra, y en dònde quière, y no por el incòmmodo, y amargùra de la penitència, con que ciertamènte lo hallàra? De òtros dexò dìcho el Profeta Oſsèas, còmo que ya ſe animarìan à ſalìr de ſu lècho, y de las conveniències de ſu càſa, pàra buſcàr à Diòs; pèro ſerìa querièndo hallàrlo en ſus ganàdos, y en ſus rebàños, ò riquèzas: (3) *In grégibus ſuis, & in arméntis quærunt Dóminum, & non invénient.* Y què les ſucederà? Ya lo dìce el Profeta: Que no lo hallaràn: *Non inveniént.* Hallaràn el conſuèlo de ſus riquè-

(3) Oſſeas 5.

Digitized by Google

zas, y à èstos se dìce: Ay de vosòtros, rìcos, que tenèis aquì vuèstro consuèlo! No, no, Catòlicos: no se hàlla à Diòs, aunque se dìga, que se le àma, quàndo se le và à buscàr en la sensualidàd, en la codìcia con el apègo à lo temporàl, y con desèo de los delèytes de èl Mùndo. No hallaràn à Diòs los contemplatìvos, si lo bùscan en los consuèlos. No se hallò à Jesùs en Cafarnaùm, que se interprèta Vìlla de consuèlo. A èsta la maldìxo Chrìsto, segùn San Mathèo, cap. 11. y de èlla dìxo: No serìa tratàda con tànto rigòr Sodòma en el dìa de èl Juìcio.

Y còmo hallarèmos à Diòs èntre nuèstros parièntes, amìgos, y familiàres, dàndo à èsta tùrba entràda en nuèstro corazòn, si quànta pàrte tièmen de èl, dìce San Chrysòstomo, tànto mènos tenèmos de Diòs? Còmo te hallarè, ò

Digitized by Google
mi

mi Jesùs! (decìa San Bernàrdo) èntre mis pariéntes, y èntre mis vecìnos, quàndo èntre los tùyos no fuìſte hallàdo de tu Màdre, ni de Josèph? La tùrba de cogitaciònes, afecciònes, y locuciònes mundànas, cièrto es no os parecerà à propòſito pàra hallàr à Jesùs. A èſtas represèntan las que dexò Jesùs en el Mònte, quàndo ſe ſubiò sòlo à oràr. (4) De èſtas mìſmas dìce San Lùcas, que impedìan ſe vièſſe à Jesùs: Luègo, hermànos mìos, dònde hallarèmos à Jesùs? El Evangèlio nos dìce, que en Jeruſalèn lo hallàron ſus Pàdres, que es en la viſiòn de paz por el exercìcio de la meditaciòn, recogièndo en el corazòn en ſu presència ſus Mandamièntos, y Evangèlicos consèjos, pàra arreglàr à èllos nuèſtras operaciòne. En el Tèmplo: no sòlo

(4) Matth. 14.

Digitized by Google

en el materiàl, dedicàdo à Diòs, ſino es tambièn en el que hàce de nosòtros, quàndo habìta por ſu Gràcia: el que hallarèmos por el exercìcio de la oraciòn. En mèdio de los Doctòres; pòrque mùchas vèces el que no ſe hàlla en la Meditaciòn, ni en el Sermòn, ni en la Oraciòn, ſe hàlla en la Lecciòn de los Lìbros Eſpirituàles.

Se hallò Jesùs *ſentàdo* enſeñàndo: èſte aſsiènto contradìce à los que inquiètan las Jùntas de los Sàbios. *Oyèndo*, en que contradìce à los preſumptuòſos, que àman mas el decìr, que el oìr. *Preguntàndo*, en que contradìce à los vanagloriòſos, y deſeòſos de honòres, que ſe dedìgnan de preguntàr, por no parecèr ignòran lo que en la realidàd no sàben. Se hallò à Jesùs deſpuès *de tres dìas*: que nos ensèñan los tres precìſos mèdios de hallàrlo: el de la contriciòn, el de la con-

Digitized by Google

confesiòn, y el de la satisfacciòn.

Hallàdo, amantìsimos, se adelantarà en nosòtros por su Gràcia en la *edàd*, si crecèmos en el cumplimiènto de los buènos propòsitos, que deliberàmos, y no executàmos, ponièndolos en òbra: si passàmos de la puerìcia, en que manchàmos el lècho de nuèstra conciència, buscàndo el jùgo de las presèntes delectaciònes en tòdo lo que vèmos, à el mòdo de los infantes, que llèvan à la bòca quànto les pònen en la màno. Se adelantarà en la *sabiduría*, si no nos contentàssemos con sòlo conocèr, sino es tambièn passàssemos à sabèr: distinguièndo de sabòres, saboreàndonos en el bièn, y reprobàndo el mal; con que crecerèmos *por Gràcia delànte de Diòs, y de los hòmbres*; si nuèstras òbras, no sòlo lo fuèssen pàra Diòs, sino es tambièn pàra que

Digitized by Google

que los hòmbres glorifiquen à el Pàdre Celeſtiàl, que con el Hìjo, y el Eſpìritu Sànto vìve, y rèyna por los sìglos de los sìglos. Amèn.

EN EL OFERTORIO.

ECLESIASTICO.

Expl. Se repìten las palàbras de el Psàlmo 99. con divèrſa melodìa en el cànto: enſeñàndonos, que debèmos crecèr en el gòzo de nuèſtro Señòr; pòrque ſomos con èl ùn Myſtico Cuèrpo: de quièn dìce el Evangèlio, que crecìa en ſabidurìa, edàd, y gràcia delànte de Diòs,

SEGLAR.

Pràct. Entrarè „ en mi concièn„ cia à medìr, „ con tu beneplà„ cito, tòdas mis „ acciònes, rego„ cijàdo, no ſolo „ por el prèmio, „ que me eſpèra, „ y por la delìcia „ de agradàr ùn „ vìl gusàno, ſìr„ vièndo à ſu im„ mènſo Señòr; ſi„ no èſ, pòrque „ dèbo ſervìrte, cò-

Digitized by Google

Diòs, y de los hòmbres. (1)

„ còmo à mi „ Diòs.

NOTA. *Se và à la Prâctica de el Ofertòrio de la Hôstia en la Missa Rezàda, hâsta la Comuniòn, que està à el fin de èste Tòmo.*

A LA COMUNION.

ECLESIASTICO.

Expl. Se pòne de el Evangèlio precedènte en las palàbras, que dìxo Marìa Santìsfima à Jesùs, quàndo lo hallò, dicièndole: *Hìjo, &c.* Las que denòtan el ser humàno. Y en la respuèsta de Jesùs, de cumplìr la

SEGLAR.

Prâct. Atiènda, „ yò Pàdre Celes„ tìal, à que em„ biâste mi Alma „ à negociàr, y „ grangeàr por „ lo corruptìble, „ la incorrupci„ òn: por lo mu„ dàble, lo per„ manènte: por „ lo cadùco, lo „ etèrno.

En

(1) Dur. Rac. Div. ibi.

Digitized by Google

la voluntàd de su Etèrno Pàdre, el ser Divìno. Pàra enseñàrnos à seguìr la vocaciòn de nuèstro Pàdre Celestiàl, sòbre tòdo sensible amòr de nuèstros pariéntes. (2)

„ En tòdo so-
„ licìte lo que sèa
„ de mas aprècio
„ en tu agràdo,
„ pàra que me-
„ nospreciàndo à
„ los interèsses de
„ mi pròpria sàn-
„ gre, te conòz-
„ can tòdos en
„ mis òbras por
„ mi Pàdre.

A LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

Eclesiastico.

Expl. LA aplìca la Iglèsia por los Fièles, que concùrren à èsta Solemnidàd, pidièndo pàra èllos la Gràcia de entendèr bièn, y que devotamènte assìstan à los

(2) Dur. ibi.

Digitized by Google

los Myſtèrios de èſta Celebridàd. Eſta Oraciòn es la mìſma de la Mìſſa precedènte, por ſer ùna mìſma Fièſta.

DE EL DIA OCTAVO DE la Epiphanìa.

ESta ſe llàma OCTAVA DE SUPLEMENTO; pòrque tràta de el Bautìſmo de Chrìſto en èſte dìa; en el que lo diò à conocèr Hìjo sùyo el Etèrno Pàdre en la voz, que lo declarò dèſde el Cièlo: de èſta manifeſtaciòn ſe hablò en el dìa de la Epiphanìa. Sùple en èſte dia la Iglèſia, lo que faltò de èſta celebridàd en aquèl, en que eſtàba tòda ocupàda en los aplàuſos de la que hìzo Chrìſto à los Màgos. *La Mìſſa de èſte dìa* es la mìſma, que la de èl dìa primèro de Epiphanìa; excèpto el Evangèlio, que es de San Juàn à el cap. 1. en dònde dà teſtimònio de la declaraciòn de Chrìſto en el Jordàn: de lo que ſe ha dìcho en las Nòtas de èl dìa de Epiphanìa.

DE

DE EL TIEMPO, QUE interviène dèſde la ſegùnda Dominica deſpuès de Epiphanìa, hàſta la Septuagèſima.

El Parroco.

DEſde la ſegùnda Dominìca deſpuès de la Epiphanìa, hàſta la Septuagèſima, las Dominìcas, que rèſtan, correſpònden à el quàrto tièmpo de èl Año Eccleſiàſtico, que es el de nuèſtra *Peregrinaciòn*; pòrque avièndo dìcho ya, que pertenècen à el tièmpo de la *Viſitaciòn*, y *Reconciliaciòn* de èl Mùndo los Myſtèrios de la Natividàd, Circuncìſiòn, y Manifeſtaciòn de Jesùs en ſu primèr Adviènto; es conſiguiènte, que èſte brève intervàlo, que rèſta, hàſta la Septuagèſima, ſe refièra à la quàrta pàrte, ò quàrto tièmpo de el Año Eccleſiàſtico, que es el de la *Peregrinaciòn* de los Fièles, que represènta tòdo el diſcùrſo de tièmpo de la Iglèſia de Chrìſto en ſu edàd perfecta. Pèro dexàndo el ſentìdo hiſtòrico, to-

Digitized by Google

tocànte à los ſucèſſos de la Iglèſia en ſu perfecta edàd (de los que ſe dirà, quàndo ſe tràte de èl quàrto tièmpo de èl Año Eccleſiàſtico) ſe tratarà en ſentìdo moràl de la Doctrìna de los Fièles presèntes, conſideràndolos peregrìnos con los Màgos, que hàllan à Chrìſto, y halìàdo lo adòran, y con reverènçia ſe alièntan à ofrecèrle ſus Dònes.

DE LA SEGUNDA DOMINICA deſpuès de Epiphanìa.

El Parroco.

EN eſta Dominìca ſegùnda ſe dedicò ùna Iglèſia en Ròma por los Romànos, deſpuès de convertìdos à la Fè de Chrìſto, sòbre ùn Montecìllo, que ſe hìzo en tièmpo de Augùſto Cèſar, quàndo èſte, pàra glòria de el Impèrio Romàno, mandò, (1) que de tòdas las Ciudàdes de èl Orbe, vinièſſe de càda ùna algùno, que traxèſſe à aquèl ſeñalàdo lugàr de

(1) Dur. lib. 6. in hac Dom. c. 19. n. 4.

Digitized by Google

de Ròma la tièrra de aquèlla Ciudàd, que pudièsse cabèr en ùn pùño: pàra que allì se manifestàsse, lo que dominàba dìcho Impèrio: de lo que resultò ùn pequèño Mònte; y pòrque èste Montecìllo se formò de tòda la tièrra; por èsso en la Fièsta de la Dedicaciòn de aquèlla Iglèsia, que sòbre èl se edificò, se càntan los Vèrsos de el Psalmo, que dìce el INTROITO de èsta Mìssa: pues mejòr que Augùsto Cèsar fuè conocìdo por Señòr, y Dominadòr de tòdas quàtro partes de èl Mùndo, de dònde se transportò tòda aquèlla tièrra; Diòs, que se manifestò en el sèr de Hòmbre à los mortàles, es adoràdo de tòda la tièrra; èsto es, de tòdos los hòmbres, y Naciònes de èl Mùndo; vièndose verificàdo, aùn en lo materiàl de la tièrra en cièrto mòdo, lo que Davìd avìa profetizàdo, que dìce el Intròito: sirvièndo ya èsta à su verdadèro Señòr, y Rèy de los Sìglos.

En tièmpo de èl Pàpa Inocèncio Tercèro se instituyò por èl mìsmo, fuèsse èste dìa la *Estaciòn en Ròma* en el Hospitàl de èl Espìritu Sànto; pòrque

Digitized by Google

que siendo el Evangèlio de èste dia de las Bòdas, que se celebràron en Canà de Galilèa: E interpretàndose *Canà* Zelo; y *Galilèa* Transmigracion; que significa, el què tiène ardiènte amòr de pasàr de los vìcios, à las virtùdes: de èl Mùndo, à el Pàdre; y de la tièrra, à el Cièlo: en cùyo corazòn se celèbran espirituàles Bòdas, à las que assìste Chrìsto, y su Màdre: ofrèce aquèl lugàr de Hospitalidàd el mèdio de conseguìrlo, en lo que combìda la necesidàd de el pròximo à exercèr las Obras de Misericòrdia; y pòrque en dicho Hospitàl està la Màdre de Jesùs, à honòr de quièn es dedicàda la Iglèsia, se dìce, se combìda à Jesùs, y à sus Discìpulos à èstas espirituàles nùpcias: y tambièn pòrque la èfigie de Chrìsto, que vulgarmènte se llàma Verònica, en èste dia, por institùciòn de èl mìsmo Pàpa Inocèncio, se manifièsta à los Puèblos, que concùrren à esta celebridàd. (2)

(2) Rac. ibi num. 5. 6. 7.

Digitized by Google

A EL INTROITO.

ECLESIASTICO.

Expl. Lo pòne la Iglèsia de el Psàlmo 65. por la razòn dicha en la Nòta primèra de èste dìa.

SEGLAR.

Pràct. Tòda la „ tièrra, siéndo „ insensìble sìrviò à tu adora„ ciòn, dedicàn„ do sus distìntas „ qualidades à „ un fin de glorificàr tu nòmbre, ò „ Altìsimo! confesàndote por su „ ùnico principio.

„ No sèa mas insensìble, la tièr„ ra disfrazàda en càrne, de los „ mortàles; pàra unìrse en quànto „ sìrva à la alabànza, y exaltaciòn „ de tu nòmbre. Ni las qualidà„ des de los humòres, ni diversidàd „ de gènios nos impìdan el jùbilo „ de convenìr en ùn sànto propò„ sito.

„ La tièrra animàda, que es mi cuèr-

Digitized by Google

„ cuèrpo, no hàga movimiènto, que
„ no sèa en tu adoraciòn. No alièn-
„ te ſin reſpiràr à tu amòr. Qui-
„ ſièra, que tòdos mis huèſſos fuè-
„ ran lènguas pàra alabàr tu nòm-
„ bre altìſsimo.

A LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl. LA diſpùſo San Gregòrio Pàpa, pàra memòria de el beneficio, que èſte dìa conſiguiò en la paz el Orbe de la tièrra. Y por tanto, conſideràndo à Dios Omnipotènte, que à un tièmpo govièrna las criaturas Celeſtiàles, y terrènas, en nòmbre de tòdos los Puèblos pìde la Iglèſia ſu paz pàra nuèſtros tièmpos; y aſsì pùſo el Sànto: *Et pacem tuam noſtris concede temporibus.* (1)

(1) Idem num. 1.

Digitized by Google

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Se pòne de San Pàblo à los Romànos à el cap. 12. la que conforma con lo que pedìmos en la Oraciòn precedènte: (2) còmo que en aquèlla paz, y en la verdadèra adoraciòn de Chrìsto conseguirèmos el verdadèro amòr de nuèstros pròximos, à que nos exòrta la Epìstola; pàra que los dò-

SEGLAR.

Pràct. Entiènda, „ Señòr, en enri- „ quecèrme de „ las virtùdes, „ que advièrto „ en mis pròxi- „ mos: y en edi- „ ficàr con mi „ exèmplo, à el „ que vière def- „ truìrse: sirvièn- „ do en mi minis- „ tèrio: enseñàn- „ do à el igno- „ ràntе: dàndo „ sin interès: o- „ bràndo lo enco- „ mendàdo con so-

(2) Ibid.

Digitized by Google

dònes, que tenèmos por Chrìsto, los exerzàmos ùnos con òtros, en edificaciòn de tòdos; pòrque si tiènen los mièmbros de ùn cuèrpo divèrsos oficios: en el Grèmio de la Iglèsia, en èste Mìstico Cuèrpo, son distìntos los emplèos; pàra lo que son tambièn divèrsos los Dònes de èl Espìritu Sànto; à fin de que ùnos, y òtros mutuamènte se adminìstren, y sèa para utilidàd de tòdos, lo

„ solicitùd: exer-
„ cièndo la mise-
„ ricòrdia, con
„ alegrìa: la ca-
„ ridàd, sin simu-
„ laciòn; abor-
„ recièndo à el
„ mal; juntando-
„ me à el bièn;
„ amàndo à mis
„ pròximos, dàn-
„ doles honòr; so-
„ lìcito, y fervo-
„ ròso en mi espì-
„ ritu: sirvièndo-
„ te à tì, alègre
„ en mi esperàn-
„ za; paciènte en
„ mi tribulaciòn;
„ instàndo en mi
„ oraciòn; pròmp
„ to à èl alìvio
„ de qualquièra
„ necessidàd; à

Digitized by Google

que han recibìdo; y ſe hàgan rìcos con lo que recìben de òtros; por tànto hàce mencìòn de èl que ensèña, de èl que sìrve, y demàs exercìcios de la perfecciòn Chriſtiàna; encomendàndo sòbre tòdo la Hoſpitalidàd, y el amòr à los enemìgos. (3)

„ laHoſpitalidàd; „ à bendicìr à los „ que me persì„ guen; à no mal„ decìr à algù„ no; à hacèrme „ ùno con el trìſ„ te, por la com„ paſsiòn; y con „ el alègre, por „ ſu jùſto gò„ zo; apartàndo„ me de ſentìr al„ tamènte de mì; „ pàra que con„ vinièndo con „ los verdadèros „ humìldes, ſea en tòdo diſcìpulo „ de nuèſtro Maèſtro de Chriſtiàna „ perfecciòn Jeſu Chrìſto, nuèſtro „ Salvadòr.

(3) Ger. Flor. in hac Dom.

Digitized by Google

A EL GRADUAL.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Se pòne de el Psàl. 106. y de èl 148. pòrque manifièstan èstos lugàres la venìda de el Hìjo de Diòs, embiàdo de su Etèrno Pàdre à èl Mùndo: el que fuè vìsto en càrne pasìble, y el mìsmo, que por la fee vìva de los que le creyèron es embiàdo à los corazònes, y se hàce sentìr en los efectos de su grà- cia, juntàndo à sì à	*Pràct.* Te adòro, „ Señòr, y con- „ fièsso la multi- „ tùd, sin nùme- „ ro, de tus mise- „ ricòrdias; y las „ estupèndas ma- „ ravìllas, que „ logràmos los „ hòmbres, reci- „ biéndote por la „ Fè, y apreciàn- „ dote por la ca- „ ridàd. „ Tu ères, Se- „ nòr, nuèstro „ Redemptòr, em „ biàdo à habitàr „ con nosòtros, y „ libràrnos de la

Digitized by Google

à los Fièles, y apartàndolos de los pecàdos, que avìan hècho la divisiòn èntre Diòs, y nosòtros: por lo que nos congratulàmos de que lo confièssen los Angeles, y Virtùdes de èl Cièlo, que recìben de èl la de obràr estupèndos prodìgios. (4)

„ mayòr esclavi-
„ tùd.

„ Me glorìo,
„ te alàben sin
„ cesàr los An-
„ geles, y Virtù-
„ des de èl Cièlo, à quiènes
„ suplìco, contì-
„ nùen sus loò-
„ res, deseàndo
„ acompañàrlos
„ dèsde aòra por
„ tòda ùna eter-
„ nidàd en sus
„ bendiciònes.

A EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Juàn à èl cap. 2. en dònde refière ùnas Bòdas, que se hicièron en Canà de Ga-

(4) Hugo Card. sup. hos Psàlmos.

Digitized by Google

Galilèa, à las que asistiò Jesùs, y Marìa (pàra ennoblecèr el Matrimònio) tambièn asistièron los Discìpulos; y faltàndo el vìno, la piadosìsima Màdre representò à Jesùs, su Hìjo, la falta, que se experimentàba: y su Magestàd respondiò: no les tocàba à los dos èste cuydàdo, y que no avìa llegàdo à Chrìsto su hòra; pèro por la intercesiòn de Marìa se adelantò pàra los prodìgios; pòrque èsta señòra dìxo à los criàdos: executàssen, lo que nuèstro Redemptòr dispusièsse; quièn les mandò, llenàssen de àgua seis càntaros gràndes, ò tinagìllas, que avìa preparàdos, pàra que sirvièssen à la purificaciòn de los Judìos: que cabìa en càda ùno de dos à tres medìdas, còmo de tres arròbas càda medìda, que à lo mènos hacìan trèinta y seis arròbas; (5) y

(5) Mald. in cap. 2. Joann. Ex Tirino in Prologom. & ex Alap. in hoc Evang.

Digitized by Google

y dièſſen à guſtàr à èl Architriclìno, lo que en las vasìjas avìa; y reconocièndo ſer excelènte vìno, dìxo à èl Eſpòſo, que ningùno ſino èl, guardàba hàſta lo ùltimo el buèn vìno: Que èra coſtùmbre ponèr èl buèno à èl princìpio; pàra que quàndo ya eſtuvièſſen tremulèntos, no advirtièſſen lo que èra mènos generòſo. Eſte, dìce el Evangelìſta, fuè el primèr milàgro, en que oſtentò ſu glòria Chrìſto: con èl que ſe afianzàron en ſu Fè ſus Diſcìpulos. El quàl ſucèſſo, ſegùn Gislàndio, fuè el àño 31. de la edàd de Chrìſto, dìa ſeis de Enèro; en èl que fuè tambièn la Adoraciòn de los Màgos, ſièndo Infante Jesùs: diò à conocèr ſu Divinidàd Chrìſto por el milàgro de mudàr la naturalèza de àgua en vìno, que sòlo es pròprio de Diòs, enſeñàndo à los Judìos, *en las càntaras de pièdra llènas de àgua*, la Lèy Eſ-

Eſcrìta; y en la *converſiòn en vìno*, la alegrìa de la Lèy de Gràcia, que eſtablecìa: figuràndo, la mutaciòn de lo literàl, en lo eſpirituàl. (6) De los milàgros, que en confirmaciòn de èſte ſe ſiguièron deſpuès, ſe ha dìcho en las Nòtas de Epiphanìa.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca ſegùnda deſpuès de la Epiphanìa.

Nuptiæ factæ ſunt in Caná Galileæ: & erat Mater Ieſu ibi. Joann. 2.

EL Evangèlio, hermànos amantìſsimos, encomièndа la veneraciòn, que ſe dèbe à el sànto Matrimònio, que inſtituyò Diòs en las delìcias de el Paraìſo, y elevò Chrìſto à Sacramènto de ſu Sàn-

ta

(6) Ger. Flor. in hac Dom. Dur. ubi ſup.

Digitized by Google

ta Lèy de Gràcia; mas pòrque ſuèlen en èl peligràr mùchos, debèmos inſtruìr de la diſcreciòn, con que han de procedèr, los que àyan de entràr en ùn eſtàdo, de que ſuèle dependèr no mènos, que èl etèrno lògro de la Bienaventuràn-za, ò ſu privaciòn etèrna. Por tànto quiſièra aſſemejàr el Matrimònio à ùna hermòſa Nàve, que represènte à la Eſpòſa, y el Timòn de ſu govièrno à el Marìdo. Nàve, que ha de caminàr por el procelòſo Mar de èſte Mùndo à el Puèrto de la felicidàd. Nàve, que èl dìa de èl Deſposòrio ſe hàce à el àgua con grànde celebridàd, adòrno de ſedas, y gallardètes, à vìſta de èl alborozàdo concùrſo de el Puèblo. Nàve, que ha tardàdo en ſu conſtrucciòn, en el aſtillèro de la educaciòn de ſus pàdres, la edàd, que tiène càda ùno de los Nòvios. Nàve, que ha de ſer combatìda de los

vièn-

vièntos, azotàda de las àguas, y en pelìgro de encallàrſe en la arèna, ù de eſtrellàrſe còntra las ròcas. Pero Nàve ſegùra, y cièrta de llegàr à el Puèrto, ſi llèva ſièmpre el làſtre de la Divìna Gràcia. Por Pilòtos à el sànto Temòr, y Amòr à Diòs. Por Governadòr à la Razòn, miràndo ſin perdèr de vìſta la agùja de la Conciència, que los enderèza à el Nòrte de los Mandamièntos de Diòs.

Pèro de què depènde, amantìſſimos, el infauſto fin de tàntas Nàves? De mùchas càuſas, y de vàrios accidèntes, que no càbe aquì expreſsàrlos tòdos: ſuèle dependèr, ù de ſu *conſtrucciòn*, ù de ſu *deformidàd*, ù de *las riquèzas, de que la càrgan*, ù de *deſigualdàd de èl pèſo*, ù de *faltàr el govièrno*, ù de *perdèr el Nòrte*, ù de el *voluntàrio ſeguìr los rùmbos de èl antòjo*. Tòdas, y càda ùna de èſtas càuſas, que ſon pàra def-

Digitized by Google

deſtruìr ùna Nàve, bàſtan à hacèr infelìz, è infauſto ùn Matrimònio. Ciérto es, que pàra tòda conſtrucciòn ſe neceſsìta el exàmen de los materiàles, la purèza de èllos, ſu ſolidèz, y aptitùd. Pèro, amantìſſimos, què aptitùd tendràn los que lo eligen, llevàdos mas de ſu voluntàd, que de ſu entendimiènto? Mas de èl ardòr de ſu concupiſcència, que de remediàrla en el eſtàdo, en que ſe precipìtan ſin examìnàr con quièn conviène? Què coſtùmbres? Què gènio? O què ingènio tiène pàra logràr el fin principàl de el Sacramènto? Yèndo conforme à lo que dìce Davìd: Còmo el cavàllo, y el mùlo, en quiènes no ay entendimiènto? *Sícut æquus, & mulus, quibus non eſt intelléctus.* (1) Eſto les compète à los que ſe llèvan ſolo de la exteriòr hermosùra, y de èl ex-

(1) Pſalm. 31.

extrìnseco adòrno de cabèllos. Ignòran, que dìce el Espìritu Sànto, es hèrmosùra sobre hèrmosùra la mugèr prudènte, y vergonzòsa. (2) Pues què, de el que se abràza de las riquèzas, sin miràr ha de oprimìrlo su pèso, ò su sobervìa? Sin atendèr, dìce el Sàbio, que en hallàr mugèr buèna, hàlla el varòn bienaventuràzza. (3) Es mas èsto, dìce Eurìpides, que fixàr à ùna grànde Nàve ùn timòn pequèño? No es necesàrio falte el govièrno? Y que no àya quièn la èntre por camìno? Y à èl contràrio, sièndo la Nàve humìlde, y el Timòn monstruòso de grànde; no es asì se sìgue, que la sumèrja su pèso? Ved la desigualdàd de casàr, el de humìlde nacimiènto con el de elevàda esfera, y el pòbre con el poderòso. Pèro, què se podrà esperàr si el Ti-

(2) Eccl. 29. (3) Eccli. 26.

Digitized by Google

Timòn, que à la vìsta parèce hermòso, y proporcionàdo por su edàd, y calidàd, se halla en lo interiòr roìdo de la carcòma de los vìcios? Es verdàd, dìce San Agustìn, que tòdos èstos quièren una mugèr buèna, honèsta, fièl compañèra, y de buènas costùmbres; sin miràr (advièrte el Santo) la bùscan intàcta, los que no han cuidàdo de su pròpria integridàd; y que pàra buscàrla pùra, debìan avèr vivìdo en purèza; pòrque no puède èlla mas, que lo que èl no puède. No parèce sàben, lo que dèben sabèr tòdos; y dìce èl Espìritu Sànto: Que si tràen la noblèza, ò la riquèza de sus pàdres, la prudència las ha de venìr de sòlo Diòs, que sàbe la que ha de salìr buèna; y de quièn es, adaptàrla al marìdo. (4) *La mugèr pàra el varòn*

(4) Prov. 20.

Digitized by Google

rón se la adaptarà Diòs. (leen los Setènta) Puès vèa càda ùno, què tal es: y si Diòs se la dà, còmo pàra èl, siéndo màlo, què serà? Sino es, que por misericòrdia se la dè buèna, pàra que lo convièrta; y si le parèce no hàlla por què avèrla merecìdo tan màla; entiènda, se la dà, pàra que con su paciència, virtùd, y exèmplo la hàga buèna.

Pèro si à tòdo èsto falta el fin, que nos indìca el Evangèlio en èl lugàr, en que autorizò Chrìsto las Bòdas, que certèza avrà en los rùmbos? Què felicidàd puèden prometèrse? Fuè en Canà de Galilèa, que se interprèta Transmigraciòn; pòrque con èsta intenciòn dèben casàrse, que pasàndo el camìno de èsta vìda, quède càda ùno en su heredèro, pàra que èste, y sus descendièntes bendìgan el Sànto nòmbre de Diòs. Esto decìa Tobìas: Señòr, tu sàbes, que no por lu-

Digitized by Google

luxùria recìbo à mi Eſpòſa, ſino es por amòr de la poſteridàd, en quièn ſe bendìga tu nòmbre en los sìglos de los sìglos. (5) Eſte es ùno de los principàles fines de el Matrimònio: Que logràndo ſu frùto en los hìjos, los inſtrùyan en la Fè, piedàd, y temòr de Diòs, pàra que por ſu multitùd ſe multiplìque el nùmero de los eſcogìdos sòbre las Eſtrèllas de èl Cièlo: mas pàra logràr èſte fin, y los demàs de èl Sànto Matrimònio, ò amàdos mìos, quànto ſe neceſsìta de èl làſtre de la Divìna Gràcia, pàra que no bambonèe facilmènte la Nàve en las àguas de la tribulaciòn, hacièndoſe juguète de las òlas, y de los vièntos? Eſta con las àncoras de la virtùd de la eſperànza, ſe aſſegùra en tòdos los pelìgros; pòrque ày quàtro vièntos, que dexàda

(5) Cap. 8.

Digitized by Google

da llevàr de algùno de èllos, facilmènte la ſumèrge: *el Cièrzo* de la diſcòrdia, que llèva à èl òdio: *El Occidentàl*, que indùce à faltàr à la Fè, que ſe prometièron: *El Orientàl* de el rebeliòn de la càrne à las torpèzas: *El Meridionàl* de la deſtemplànza. Còntra tòdos èſtos reſiſtirà ſegùra la Nàve, y ſe ſalvarà, dìce San Pàblo, la mugèr en èl eſtàdo de èl Matrimònio, y de la generaciòn de los hìjos, ſi permanecièſſe en la *Fè*, en el *temòr*, en la *ſantificaciòn*, con la *templànza*. Es èſta ſantificaciòn, la que recibiò quàndo aumentò la Gràcia con las Bendiciònes Nupciàles, que recibiò en Gràcia: ſi en èſta permanecièſſe; y ſi la perdiò, bolvièndo à reſtauràrla por la Penitència, cièrto es puède caminàr con felicidàd. Pèro en quièn ſe hàlla, que ni combidò à Jesùs, ni à ſus Diſcìpulos con ſu oraciòn, y ruègos,

Digitized by Google

ni eſtàba con èl Marìa: èſto es, la Màdre de èl temòr de Diòs; pòrque tùvo atrevimièntо à ìr en pecàdo, à hacèr òtro mayòr pecàdo, de recibìr indìgno el Sacramènto, què felicidàd puède prometèrſe ſin ùna amàrga penitència? Ya entenderèis de què depènde, quàndo ſuèlen decìr algùnos: no han tenìdo ùna hòra de paz deſpuès, que ſe casàron; y òtros: que vìven en un Infièrno. Sin dùda no acudièron à la Màdre de las Miſericòrdias, à que intercedièſſe con ſu Hìjo Jesùs, que las àguas de las tribulaciònes las convirtièſſe en generòſo vìno de alegrìa: No acudièron en la tempeſtàd, à quièn dìce Tobìas, que en brève hàce la tranquilidàd; y que deſpuès de las làgrimas, y de èl llànto, infunde gòzo, y regocìjo. (6) Tres dìas llorà-

(6) Cap. 3.

ràron Sàra, y Tobìas àntes de paſsàr à el ùſo lìcito de ſu Matrimònio, clamàndo pàra que Diòs apartàſſe de èllos tòda adverſidàd de èl demònio; (7) pèro què làgrimas? què oraciònes? què diligèncias avèis practicàdo algùnos, pàra que Aſmodèo, Prìncipe de la luxùria, ſe ausènte de vosòtros?

Vèd de què dependè, que ſièndo el Matrimònio remèdio de la concupiſcència, ſe hàga la Nàve un incèndio de torpèzas, que èl empàcho impìde à mùchos confeſsàrlas. Es, que falta la Gràcia de èl Sacramènto, que infunde Diòs pàra moderàrla: es, que no tenièndo entràda Jesùs, tòma poſſeſsiòn el demònio, pàra encendèr los casàdos, no sòlo en las immundìcias, ſino es tambièn en los zèlos, en las diſcòrdias, en la ſobèrvia, y demàs

(7) Cap. 6.

Digitized by Google

màs vìcios. A èl contràrio, en dònde eſtà Jesùs, las eſpìnas produ̇cen flòres, y flòres de buènos desèos; de sàntas operaciònes, y mèritos; con que ſe tèxen la Coròna de la Glòria. Pèro en dònde falta Jesùs, las riquèzas, la opulència, y los regàlos produ̇cen eſpìnas de cuydàdos, de enfermedàdes, y de innumeràbles màles: èſtos facilmènte pièrden de vìſta el nòrte, y sìguen los rùmbos de ſu antòjo: Van à las visìtas, à los paſsèos, à los concièrtos de Mùſica; con los que deſconcièrtan el òrden de ſu famìlia, y èl de ſu govièrno: à los coſtòſos agaſsàjos, y cortèjos; con que usùrpan à los neceſsitàdos, lo que èllos no neceſsìtan pàra ſu decènte ſuſtènto: Tiènen por bièn el mal, y por delìcias en las que hàllan sùſto, y fatìga: no resèrvan el generòſo vìno pàra deſpuès, còmo òy lo dìcta el Evangèlio: no el delèyte

Digitized by Google pà-

pàra la Glòria, por querèr hacèr ſu glòria de ſus tranſitòrios delèytes: y al fin, dìce Jòb, càen en un pùnto en el Infièrno; (8) pòrque no trabajàron en tièmpo, pàra logràr el deſcànſo etèrno; aunque en los deſcànſos, que buſcàron, doblàron ſus fatìgas ſin mèrito; con que ſe ſumergièron, muy lèjos de èl puèrto de la felicidàd. Pèro ſi la nàve, que es la mugèr, resìſte à èl Timòn, que represènta à èl marìdo, quàndo và governàdo de la razòn; que remèdio? No entièndo hallò òtro San Chrisòſtomo, que tres: *Oràr por èlla* à Diòs continuamènte: *tenèr paciència*: y quàndo dìcte la prudència *ìrla ayudàndo con consèjos*; con que le ſerà mas toleràble, ò alcanzarà ſe corrìja, y la podrà conducìr à el Puèrto de la Glòria: à èl que nos guìe Jeſu

(8) Job 20.

Digitized by Google

Chriſto nuèſtro Salvadòr, que vìve, y rèyna con el Pàdre, y el Eſpìritu Sànto por los sìglos de los sìglos. Amèn.

CREDO, &c.

A EL OFERTORIO.

ECLESIASTICO.

Expl. Lo pòne la Iglèſia de èl Psàlmo 65. en dònde en persòna de aquèllos, que còmo embriagàdos de eſpirituàl gòzo, en diſtìntos Còros, rebòſan ſu alegrìa en alabànzas: dicièndo ùnos, los motìvos de èl bièn, que tòdos recìben;

SEGLAR.

Pràct. Alègreſe „ pàra Diòs tòda „ la tièrra, y los, „ que habitàmos „ en èlla. Cànten „ Psàlmos tòdas „ las criatùras, y „ aun las inſensìbles en ſus mù„ dos, y rùſticos „ mòdos; pues „ nos combìda ſu „ bondàd à benìr à èl Cria„ dòr, que vì-

ve

Digitized by Google

ben; y òtros, señalàndo los particulàres, que experimèntan; por cùya càusa dòblan las palàbras de èl jùbilo, y alegrìa. (1) Este repetìr palàbras equivalèntes, ò synònomas sucède tambièn en la Dominìca de Quinquagèsima, y en la feria 5. despuès de la Dominìca de Quadragèsima, particularmènte en el Ofertòrio; pòrque en èl principalmènte se muèstra el afecto de èl que ofrèce. (2)

„ ve en èllas.
„ Venìd, y oìd,
„ os contaré à los
„ que temèis à
„ Diòs, quàntas
„ maravìllas ha
„ hècho el Señòr
„ à mi Alma.

NOTA. *Se và à la Pràctica de el Ofertòrio de la Hòstia en la Mìssa Rezàda, hàsta la Comuniòn, que està à el fin de èste Tòmo.*

A

(1) Dur. Rac. in hac Dom. n. 7. (2) Ibid.

Digitized by Google

A LA COMUNION.

ECLÈSIASTICO.

Expl. Se repìten las palàbras de èl Evangèlio de èste dìa, que exprèssan el milàgro de la conversiòn de èl àgua en vìno; por las razònes dìchas en la Nòta de èl Evangèlio; y las que dìxo Chrìsto pàra hacèr el milàgro: que llenàssen de àgua las càntaras, que nos ensèñan debèmos ponèr tòdo lo que estè de nuèstra pàrte; pàra que Diòs pònga

SEGLAR.

Pràct. Tu sòlo, „ Señòr, puèdes „ à tu arbìtrio „ mudàr el òrden „ de la naturalè„ za; y lo que en „ nosòtros es cor„ ruptìble repa„ ràrlo pàra eterna glòria.

„ Por tì espèro „ conseguìr tàn„ to bièn, mu„ dàndome pri„ mèro, de èl es„ tàdo de èl pe„ càdo, à èl de „ la Gràcia; de „ èl temòr servìl, „ à èl de la cari„ dàd; y de la trìs-

Digitized by Google

ga en nosòtros los auxìlios de su Gràcia, con los quàles executèmos lo que nuèstras naturàles fuèrzas no alcànzan.

„ triſtèza carnàl, „ à el de la eſpi- „ rituàl alegrìa. „ De mi pàrte „ pòngo el àgua „ de las làgrimas „ de penitència; „ pàra obligàrte „ à èſta deſeàda regocijàda con- „ verſiòn en vìno de sànta alegria.

LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

Eclesiastico.

Expl. LA aplìca la Iglèſia à los Fièles presèntes à èl Sacrificio, pidièndo el aumènto de èl bièn empezàdo; pàra que lleguèmos à èl fin deſeàdo de la perpètua bienaventuràn̄za.

DE

DE LA DOMINICA TERCERA despuès de la Epiphanìa.

El Parroco.

DE èsta Dominìca se ha dìcho en la Nòta de las Dominìcas de èste tièmpo. En èsta se hàce menciòn de èl beneficio de la conversiòn de los dos Puèblos Judàyco, y Gentìlico, por mèdio de la manifestaciòn, que de sì, y de su Divinidàd diò Chrìsto, nuèstro Salvadòr, por su predicaciòn, y milàgros; y pòrque en el tercèr àño de su predicaciòn nos redimiò, y sanò con su Pasiòn à àmbos Puèblos de la enfermedàd etèrna; por èsso en èsta tercèra Dominìca se lee el Evangèlio de la Curaciòn de èl Lepròso, que represèntò à èl Puèblo Judàyco; y en el mìsmo Evangèlio la de èl Enfermo de èl Centuriòn, que represèntò à èl Gentìlico; pàra testificàr à nuèstros corazònes, y excitàrlos à el gòzo, y agradecimièntо de tànto beneficio.(3)

EX-

(3) Dur. in hac Dom. num. 2.

Digitized by Google

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la asistènciа à la MISSA Solèmne de èste dìa; y afectos pràcticos de èl Seglàr.

A EL INTROITO.

ECLESIASTICO.

Expl. Lo pòne la Iglèsia de èl Psàlm. 96. de Davìd, vièndo ya cumplìdo lo que anunciò èste Profeta, de que oyò la Iglèsia, y se alegrò; esto es, de èl beneficio de la conversiòn de àmbos Puèblos: (1) por lo que, dàndo sàltos de placèr, combìda à los An-

SEGLAR.

Pràct. Celestiàles Espìritus: el „Rèy de la Glò„ria, à quièn ser„vìs, rèyna tam„bièn en la tièr„ra; y à èl sòlo „debèmos nosò„tros servìr: por „lo que los hìjos „de la Iglèsia, „llènos de gòzo, „nos combidà„mos, deseàndo „sèa ùna nuèstra „adoraciòn.

En-

(1) Idem num. 4.

Digitized by Google

Angeles, còmo à sièrvos de èl mìsmo Diòs, y Señòr, à quièn debèmos servìr, à que con nosòtros lo adòren; pòrque con la curaciòn de àmbos Puèblos logràron aumentàrse sus Còros de Bienaventuràdos, que con èllos lo gòzan, y adòran por eternidàdes.

„ Enseñàdnos, „ Señòr, à remo„ vèr lo que tèn„ ga de hòmbres „ nuèstra alabàn„ za; pàra que „ no discòrde en „ la tièrra de la „ pùra, è inces„ sànte, que os „ dàn los Ange„ les en el Cièlo.

EN LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl. HAce presènte à Diòs la Iglèsia nuèstras dolèncias; (à èl tièmpo de èl Sacrificio de su Hìjo) pàra que propìcio las mìre; y pìde estiènda su dièstra,

Digitized by Google

con que nos sàna de la enfermedàd etèrna, pàra protexèrnos. De èsta dièstra hàbla la Iglèsia en el Ofertòrio.

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Es de San Pàblo à los Romànos à èl cap. 12. la que concuèrda con el Evangèlio de èste dìa, que hàbla de la sanidàd, que diò Chrìsto à èl Lepròso. (1) En èsta lèpra se significò la herètica pravedàd, y la demàs lèpra, que	*Pràct.* Anùlo, „Señòr, tòdo „sentìr, y juìcio, „que no conformè à los de „de nuèstra Sànta, Catòlica, „Apostòlica Iglè„sia Romàna: y „con el exèmplo „de la paciència „de tu Hìjo Je„su Chrìsto, pro„pòngo no bolvèr

(1) Dur. Rac. d. ibid. num. 2.

Digitized by Google

que hàce tòdo pecàdo: tòdas las que Chrìſto quière ſanàr por mèdio de la Eſtrèlla, èſto es, por la fee de ſu Natividàd, y Apariciòn: conforme à lo que dìce San Pàblo en èſta Epìſtola: no queràmos ſer prudèntes, ſegùn nosòtros mìſmos, èſto es, ſegùn nuèſtros dictàmenes; pòrque es la càuſa de las heregìas, querèr los hòmbres eſtàrſe pertinàces en ſu ſentìr; y entendèr las Eſcritùras, ſegùn ſu voluntàd, vèr màl, à èl que me càuſe màles; ni entrarme metèrme à uſurpàrte el juìcio, y la vengànza, que has reſervàdo sòlo à tu Altìſsima Madgeſtàd, y poderòſa màno. Yo darè teſtimònio delànte de tì, y de los hòmbres de que imìto à tu Hìjo en hacèr bièn à mis enemìgos, y en ſocorrèrles en ſus neceſsidàdes; pàra que no sèa infeſtàda mi Alma de la lèpra; àntes èlla

Digitized by Google

suntàd; (2) y dì-
ce, que à ningù-
no bolvàmos mal
por mal, sino es
el bièn delànte de
Diòs, y de los hòmbres: que se hà-
ce: amàndo à èl enemìgo, exortàn-
donos à la paz, y à que no nos de-
xèmos vencèr de lo màlo; pòrque
de èste mòdo serèmos lìbres de la
segùnda lèpra, que es la de los pe-
càdos.

„ èlla sèa vencì-
„ da de èl bièn
„ de mi fraternàl
„ amòr.

A EL GRADUAL.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Lo pòne la Iglèsia de Davìd, à el Psàlmo 101. y de èl 96. en dònde se dòbla la voz de jù-	*Pràct.* Ya se viò „ cumplìdo, Se- „ ñòr, que temiè- „ ron los Gentì- „ les tu nòmbre „ Altìssimo: que

(2) Extr. de Const. c. 2. 37. dist.

Digitized by Google

bilo, por el que tuvièron los Angeles de la reintegraciòn de los lugàres, que en ſus Còros deſocupò la ſobèrvia:(3) èſta ſe hìzo de los Jùſtos de àmbos Puèblos, Judàyco, y Gentìlico, por el beneficio de la converſiòn à Chrìſto: denotàndo la de los Gentìles Davìd en las palàbras, que en profecìa dìxo: Temerìan las gèntes ſu nòmbre, èſto es, los Gentìles. Y la de los

„ temièron tòdos
„ los Rèyes de la
„ tièrra tu Glòria;
„ y que edificàſte
„ la Siòn de tu
„ Iglèſia, en dòn-
„ de oſtèntas tu
„ Mageſtàd.

„ Alègrome,
„ Señòr, y mil
„ vèces me dòy
„ parabiènes de
„ que tu sèas ado-
„ ràdo en èlla.

„ Tu sòlo rèy-
„ nas: tu sòlo sèas
„ el conocìdo, el
„ temìdo, el amà-
„ do, el ſervìdo,
„ y adoràdo de
„ tòda èlla.

(3) Ibid. num. 2.

Digitized by Google

los Hebrèos, en las que profetizò: que ſe verìa edificàda la verdadèra Siòn, que ſe entiènde de la Catòlica Iglèſia.

A EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Mathèo à èl cap. 8. en que refière, que avièndo Chriſto nuèſtro Bièn baxàdo de un Mònte, en dònde avìa predicàdo, lo ſiguiò multitùd de gènte, y le ſaliò à èl encuèntro un Lepròſo, que adoràndolo, le dìxo: Señòr, ſi quières, puèdes ſanàrme. (en que deſcubriò, que còmo à Diòs lo adoràba; puès confeſsàba dependìa de ſu voluntàd ſu ſanidàd) Correſpondiò la Divìna Mageſtàd, eſtendièndo ſu poderòſa màno, tocàndo à èl Lepròſo, el que no èra capàz de inficionàrſe, còmo los Judìos, à quiènes pre-

Digitized by Google
ve-

venìa la Lèy no los tocàſſen. Y pronunciò: Yo quièro sèas sàno: y à èl pùnto quedò ſin lèpra el paciènte. Le mandò Jesùs, fuèſſe luègo à preſentàrſe à los Sacerdòtes; y ofrecièſſe, lo que ſe mandàba à los que ſanàban: en dònde nos enſeñò, que aunque la perfecta contriciòn sàne de la lèpra de el pecàdo, dàndo gràcia, es con la obligaciòn de preſentàr los pecàdos à èl Sacerdòte en la confeſsiòn. Dìce el Evangelìſta: que entràndo Jesùs en Cafarnaùm, llegò à Chriſto el Centuriòn, y le rogò por la ſalùd de ſu criàdo, que eſtàba paralìtico. Se ofreciò Jesùs à ìr à curàrlo; y reſpondiò el Centuriòn: Señòr, no sòy dìgno, que èntres en mi càſa: dì ùna palàbra, y ſanarà mi muchàcho; pòrque yo tèngo, dìxo, màndo sòbre ùna Compañìa de Soldàdos, y le dìgo à ùno: que vàya, y và à dònde le màndo. Y à òtro;

Digitized by Google

ótro: que vènga; y puntualmènte viène. Èsta vìva fee de èste Gentìl elogiò Chrìsto, dicièndo: no la avìa hallàdo semejànte en los que se preciàban de Puèblo fièl. Les anunciò, vendrìan mùchos de Oriènte, y Occidènte, que descansarìan con Abrahàn, Isaac, y Jacòb en el Rèyno de los Cièlos; y los hìjos de èl Rèyno, que debìan ser de la luz, serìan arrojàdos à las tinièblas exteriòres, en dònde es el llànto, y el crugìdo de dièntes. Y à èl Centuriòn le dìxo: Anda vè, y còmo has creìdo, asì se hàga; y se hallò sàno el muchàcho en aquèlla hòra. Este milàgro de la curaciòn de èl Lepròso, y sanidàd de èl criàdo de èl Centuriòn, se pòne por lo dicho en las Nòtas de èste dìa, tànto en la primèra, còmo en las que se sìguen hàsta èsta. Y tambièn, pàra enseñàrnos la caridàd de èl pròximo, que el Centuriòn mostrò,

Digitized by Google

quàndo tòdos los que pidièron à Chrìſto pedìan para sì, sòlo el Centuriòn pedìa pàra un criàdo sùyo.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca tercèra deſpuès de la Epiphanìa.

Et ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, ſi vis, poteſt me mundare. Matth. cap. 8.

A Vìſta de la multitùd, que ſeguìa à Chrìſto, hermànos amantìſsimos, òbrò el maravillòſo milàgro de ſanàr à èl Lepròſo, que le confeſsò Poderòſo à dàrle la ſalùd, ſi querìa; còmo lo hìzo, dicièndo: Quièro ſanàr. Pàra denotàr, que nùnca falta la voluntàd de pàrte de Chrìſto; y que ſi eſtàmos enfermos, es pòrque nosòtros querè-

Digitized by Google

rèmos contraer la enfermedàd, y voluntàrios permanecèmos en èlla. Ni dèxa de incluìr grànde Myſtèrio èſta repentìna ſanidàd de ùna tan perniciòſa dolència delànte de tànta multitùd: Es, enſeñàr à tòdos con el milàgro, que òbra Chrìſto, quàndo acàba en el Mònte de inſtruìrlos en las Bienaventuràncas, (que ſiempre previène el remèdio à la dolència) que ſon èſtas la eficàz medicìna de la lèpra de el pecàdo: y aſsì òy debèmos hablàr de èſta enfermedàd, y de ſu medicìna.

Es èſta dolència tan aſqueròſa, y tan temìda de los hòmbres, que aùn los que parècen mas conformes, ſuèlen decìr: Dème Diòs, ſi es ſu voluntàd, òtras enfermedàdes; pèro no me dè Diòs lèpra. De què depènde tànto aborrecimièntо, y tànto temòr? De que prìva de la ſociabilidàd racionàl por ſu peſtilèn-

Digitized by Google

lència; por ſu ardòr; por la ſed, que ocaſiòna; por ſu permanènçia; por ſu extenſiòn; por ſer mortàl; y por ſer contagiòſa: y finalmente, èſta enfermedàd ſe pòne por ùna imàgen pintàda de la mayòr, y mas peſtilènte lèpra, que padèce ùna Alma por sòlo ùn pecàdo, que ràra vez ſe hùye: que frequentemènte ſe contrae de mùchos: y que à càda pàſſo ſe multiplìca? Si, amàdos. Aùn no es baſtànte imàgen èſta, que es la peòr de las dolèncias; pèro nos la ofrèce el Evangèlio, pàra dàrnos algùnas sèñas de la cùlpa.

Ya ſabèis, que de el pecàdo paſsò à el hòmbre ſu contàgio; pòrque con ocaſiòn de el colòquio, que Eva tùvo con la Serpiènte, llegò Adàn à quebrantàr el precèpto de Diòs, y à contraèr la lèpra de la originàl cùlpa, en que tòdos incurrìmos, y que èſta enfermedàd tràxo à ſus hìjos la muèrte; pòrque aſsì,

Digitized by Google

aſsì, dìxo San Pàblo, còmo por ùn hòmbre entrò el pecàdo en el Mùndo, y por el pecàdo la muèrte, aſsì à tòdos los hòmbres pàſſa la muèrte. Por èſte contàgio ſe le dà nòmbre de lèpra à la cùlpa, por la mùcha ſemejànza, que con èlla tiène en ſus càuſas, y en ſus perniciòſos efectos. Es la lèpra de èl cuèrpo ùna corrupciòn de los mièmbros, causàda de la putrefacciòn de los humòres: Puès ved, que ſon còmo mièmbros de èl Alma ſus Potèncias, las que facilmènte ſe corròmpen por las deſordenàdas afecciònes: de que nàce, que còmo ſon diſtìntas, hàcen tan vàrias eſpècies de lèpra, còmo ſon las malìcias, que contràen. Nàcen ùnas de la corrupciòn de la potència racionàl, quàndo llèga à deleytàrſe en los penſamièntos ociòſos, ù deleytòſos, ù de gùla, ù de malìcia; ù à engañàrſe de erròres, ſintièndo lo que no dèbe

be de Diòs, de los Myſtèrios, ù de ſu Santa Iglèſia; ſintièndo mas de sì de lo que dèbe, ò mal de ſu pròximo, que no dèbe. O nàce de la corrupciòn de la pàrte iraſcìble: ò por defecto, temièndo; y còmo dìce Davìd: temblàndo por ſu temòr en dònde no ày, que temèr: ù ayràndoſe con las persònas, y no contra los vìcios; ò preſumièndo de ſu virtùd, y podèr mas de lo que dèbe; ò inordinadamènte apetecièndo la elevaciòn, y la dignidàd. O nàce de corrompèrſe la fuèrza concupiſcìble, à càuſa de las delectaciònes, que conforman à el ſentìdo de liviandàd; ò apetecièndolas; ò por el deſprècio, y negligència de las eſpirituàles. Vèd, còmo en raìz, de dònde viène el mal: de viciàrſe èſta fuèrza, y èſta virtùd de nuèſtra potència racionàl, ò la iraſcìble, ò la concupiſcìble; pòrque las corròmpen nuèſtras afecciò-

ciònes. Puès no os ſerà eſtràño, que sèan mas horroròſos los efectos de èſta dolència, quànto và de alma, à cuèrpo; quànto và de ſer ofensìva à el hòmbre, à ſer ofenſa de Diòs.

Quèda dìcho es mala la lèpra de el cuèrpo pàra el que la padèce; pòrque ſe vè privàdo de la ſociabilidàd racionàl; puès los hòmbres ſe apàrtan de èl, lo mìran con cèño, y lo abandònan. Pèro la lèpra de èl pecàdo, no sòlo ſepàra à èl hòmbre de los hòmbres, ſino es de los Angeles, de los Sàntos, de Marìa Santìſsima, y de Diòs, à quièn provòca à ſu ìra; y ſi no, pregùnto: No es aſsì, que luègo que contraxèron Luzbèl, y ſus Angeles los primèros èſta lèpra, fuèron immediatamènte ſegregàdos, y arrojàdos de èl Cièlo à los Abìſmos? Que luègo que ſe inficionò Adàn, y Eva, fuèron deſterràdos de èl Paraìſo? Y que luègo que algù-

Digitized by Google

gùno comète un pecàdo gràve, ſe ſepàra de la compañìa de los buènos, y de los Angeles? Puès oìd algùnos de los gemìdos indecìbles, que el amòr, y benignidàd de èl Divìno Eſpìritu dà por el Eccleſiàſtico, c.23. *VÆ SOLI*! Ay de èl sòlo! Ay de èl que ha quedàdo sòlo (aunque sèa por sòla ùna cùlpa) à quièn no puède llegàrſe la Gràcia de Diòs, que àntes lo conſtituìa ſu amìgo, ſu hìjo, y heredèro de ſu Glòria! *VÆ SOLI*! Ay de èl sòlo en la dolència, que padèce, que ni los Angeles, ni los Sàntos ſe le acèrcan! *VÆ SOLI*! Ay de èl sòlo, que vivièndo en la tièrra eſtà ſeparàdo de los Jùſtos, que ày en èlla, y murièndo en ſu lèpra, ſerà encerràda ſu Alma en el horrìble Hoſpitàl de Lepròſos de èl Abìſmo! *VÆ SOLI*! Ay de èl sòlo, que en el Universàl Juìcio ſaldrà pàra llevàr à èl ſu cuèrpo con la ignomìnia de ſer ſeparà-

Digitized by Google

do de los Jùstos à vìsta de tòdo un Mùndo! Pèro si es penòsa la dolència à èl Lepròso, por la sèd, y el ardòr, que le ocasiòna, os parèce acàso, amantìssimos, que no es mùcho mayòr el que padèce ùna Alma assì doliènte? Pues entendèd, dìce el Espìritu Sànto, que el calòr, que padèce ùna Alma con la cùlpa, es ardiènte fuègo: *Anima calida, quási ignis ardens.* (1) Es còmo un fuègo, que debòra, quànta matèria hàlla, y estiènde su llàma à buscàr mas matèria, con que apacentàrse, y tòdo pàra en cenizas; pòrque no se faciaràn los òjos de vèr, ni los oìdos de oìr, menos, que consumàndo la injustìcia; (2) y con èlla aumènta mas su fuègo; pòrque se aumènta mas la lèpra. Pèro querèis sabèr de què depènde tànto mal? Entendèd en el princìpio,

(1) Eccl. 23. (2) Idem 14.

Digitized by Google

pio, que ocasiòna la enfermedàd; y bolvèd la vìsta à las desordenàdas afecciònes, que corròmpen la pàrte concupiscìble, èstas engendràron dos hìjos, que son el *amòr de los bièns*, y el *amòr de los gòzos*. A èstos los llàma hìjos de la viciàda màdre concupiscència, el Lìbro de los Provèrbios en metàfora de sanguijuèlas; còmo que dos hìjas de èsta se decìan ùna à òtra: *sàca, sàca.* Pòrque estos dos hìjos, quàndo han dìcho: bàsta? Nunca: siempre se alimèntan de èsta corrompìda sàngre, con èlla crècen; y primèro muèren de èlla mìsma, que se sàcian: *Afer, afer, sanguisugæ duæ filiæ dicéntes: afer, afer.* Si estos hìjos foménta el calòr de la concupiscència, y su ardòr, quàl serà la sed, que padèzca el Lepròso de la cùlpa? La muchedùmbre de èllos (dìce Isaìas) pereciò por la sèd; (3) por-

(3) Isaìas 5.

Digitized by Google

pòrque es tal, que no tèmen bebèr el venèno: No tème el Uſurèro perecèr en ſus usùras: No tème el Vandìdo aventuràr la vìda de èl cuèrpo en un camìno en dònde lo pòne ſu arròjo: No tème el laſcìvo perdèr la vìda en el tòſigo de ſu delèyte, còmo lo consìga. Eſtos, y òtros, bebièndo, ſe ſumèrgen en la mìſma iniquidàd, que apetècen; quàndo ùna sòla gòta de àgua de èl Rìo de èl Paraìſo de la Divìna Gràcia, que es mayòr, que el Occèano, ſi la logràſſen por ſu penitència, les extinguièra la sèd implacàble de èl Mùndo, y de ſus biènes. La lèpra hàce deforme à èl hòmbre à la vìſta, y abominàble à èl tràto por el hedòr de ſu aliènto, con que inficiòna el àyre. De la de el pecàdo, dìce Davìd, los corrompiò, è hìzo abominàbles en ſu iniquidàd. Y San Pàblo dìce: corròmpen las buènas coſtùmbres con

Digitized by Google ſus

ſus pervèrſos colòquios. (4) Y ſò que es mas, dìce Oſèas, que lo ſon tànto, quàntos ſon los mìſmos vìcios, que amàron: *Facti ſunt abominabiles, ſicut ea, quæ dilexerunt.* (5) La lèpra de èl cuèrpo es enfermedàd, que crèce, y crecièndo, lo rodèa tòdo; la de èl pecàdo, primèro corròmpe el corazòn, deſpuès la bòca, deſpuès los piès, y mànos, y tòdo lo exteriòr; pòrque de ùna chìſpa ſe aumènta el fuègo, dìce el Eſpìritu Sànto. (6) Quàntas vèces ſe hàlla, que ùna chìſpa de concupiſcència, que prendiò en el corazòn, lo encendiò de mòdo, que corrompièndolo, paſsò à la bòca con las pregùntas, ù con las palàbras provocatìvas, y deſpuès à èl delèyte de los òjos, ſi acàſo no entrò por èllos la centèlla, que moviò

(4) S. Pab. 1. ad Corint. 15. (5) Oſ. 9.
(6) Eccl. 11.

Digitized by Google

viò à los piès à la perdiciòn, y à las mànos à las dàdivas de la conquìsta de la cenagòsa àgua de su sèd; y conseguìda, à las licèncias, ò atrevimièntos, que no se la aplacaràn. Finalmènte, si la lèpra ràra vez, ù nùnca, se cùra; la de èl pecàdo os parèce, amàdos mìos, sèa posìble hallàrla remèdio en el Mùndo èntre los hòmbres? No: no es posìble la cùren; pèro èsto, que es imposìble à los hòmbres, es posìble à Diòs.

Yo sòy, dìce Diòs por Isaìas, quièn bòrra las mànchas de vuèstra lèpra por mi mìsmo: (7) *Ego sum qui deléo iniquitátes véstras propter me*: movìdo de su bondàd; pòrque ningùno, que estè en pecàdo, puède por sì sòlo hacèrse dìgno de que lo sàne. Movìdo de su bondàd descendiò en la Persòna de èl Vèrbo, y

(7) Isaìas 43.

Digitized by Google

ſanàndo à èl Lepròſo, hìzo patènte la voluntàd de ſanàrnos à tòdos: *Volo, Mundàre.* Quière, ſi querèmos hacèr lo que debèmos, pàra ſer sànos: ſi tomàmos la medicìna, que pòco àntes avìa enſeñàdo: *La pobrèza de eſpìritu*, còntra la codìcia: *La manſedùmbre*, còntra la ìra: *Lloràr*, còntra la alegrìa, y delèytes mundànos: *Tenèr hàmbre, y sèd de èl bièn de ſu Gràcia*, còntra la acèdia, y tèdio de lo buèno: *Miſericòrdia*, còntra la embìdia: *Purèza de corazòn*, còntra las mànchas, que lo inficiònan: *La Gràcia de pacificàr*, còntra la diſcòrdia: *La tolerància, y fortalèza por la juſtìcia en las perſecuciònes*, còntra la impaciència; con que lograrèmos ſer Bienaventuràdos en la Glòria, à la que nos guìe el mìſmo Jeſu Chrìſto, nuèſtro Salvadòr, que vìve, y rèyna con el Pàdre, y el Eſpìritu Sànto. Amèn.

CREDO, &c.

Digitized by Google

A EL OFERTORIO.

ECLESIASTICO.

Expl. Lo pòne la Iglèsia de èl Psàlmo 117. pòrque còmo congregàda de los dos Puèblos por la dièstra deDiòs, èsto es, por su Hìjo; lo bendìce, esperàndo confiada, se ha de eternizàr en la Triunfante de la Glòria. (1)

SEGLAR.

Pràct. Tu sòlo, „ Señòr, hicìste „ el podèr en tu „ bràzo, y en tu „ dièstra pusìste „ la virtùd, pàra „ exaltàrnos sò„ bre tòdas las „ Naciònes en tu „ Sànta, y Mili„ tànte Iglèsia, „ querièndo, que „ sòlo en virtùd, „ y podèr de Je„ su Chrìsto se „ salvàsse el Mùndo.

Assì propòngo vivir en èlla con „ tu gràcia, que dèsde aòra puèda can-

(1) Idem lib. 2. num. 7.

Digitized by Google

„ cantàr confiàdo: En tì no morì-
„ rè: vivirè ſiempre: y eternamèn-
„ te hallarè, que cantàr de mi Amà-
„ do nuèvas maravìllas.

NOTA. *Se và à la Pràctica de el Ofertòrio de la Hòſtia en la Miſſa Rezàda, hàſta la Comuniòn, que eſtà à el fin de èſte Tòmo.*

A LA COMUNION.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Se pòne de San Lùcas à el cap. 4. dònde hàce menciòn de la admiraciòn de tòdos, èſto es, de los Puèblos dìchos, que à el vèr los milàgros de Chrìſto, y ſus dònes, maravillàdos lo creìan, y ſe	*Pràct.* O Señòr! „ aquèllas primè- „ ras palàbras tù- „ yas, y tus prì- „ meros prodì- „ gios, fuèron, „ pàra fundàr la „ Iglèſia: y las „ mìſmas, que yo, „ que renacì en „ èlla òygo, con „ las nuèvas, que cà-

Digitized by Google

se convertìan. (2) „ càda dìa dìcta
„ tu Sànto Espì-
„ ritu à tus Predicadòres, hàllan
„ en mì resistència, pàra servìr à su
„ espirituàl edificio!

„ Haz, que assì me destìne à tì,
„ que te dedìque mis operaciònes,
„ pàra que sèa digna racionàl piè-
„ dra en èlla.

EN LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

Eclesiastico.

Expl. PIde la Iglèsia à Diòs, continùe en èlla el efecto de los milàgros dìchos en el Evangèlio, convirtièndo à los Infièles, y à los pecadòres.

(2) Idem num. 2.

Digitized by Google

DE LA QUARTA DOMINICA despuès de la Epiphanìa.

El Parroco.

Esta Dominìca no tiène Oficio pròprio, (1) por lo que se dìxo en la primèra Nòta de èstas Dominìcas: èsto es, que no siempre ày quàtro semànas hàsta la Septuagèsima. Tiène Epìstola, y Evangèlio pròprio, conforme à los fines expresàdos en la mìsma Nòta, y por lo que se dirà en su lugàr.

Lo mìsmo es de la quìnta, y sèxta Dominìca siguièntes. Assì en tòdas très se dìce el *INTROITO*, *GRADUAL*, *OFERTORIO*, *y COMUNION de la Dominìca TERCERA*; pòrque còmo dèsde el Nacimièntо de nuèstro Salvadòr, à la Epiphanìa, singularmènte se nos manifestò la benignidàd, y humanidàd de èl mìsmo Salvadòr; y dèsde la Epiphanìa à la Septuagèsima las lùces de su Divinidàd, de la que ha dàdo milagròsas muèstras en

(1) Dur. lib. 6. in hac Dom. cap. 11.

Digitized by Google

en las très Dominìcas antecedèntes, excitàndo à la tièrra en ſus habitadòres, y à èl Cièlo en ſus Angèlicas criatùras, à que lo adòren; òy imperàndo à los Vièntos, y à èl Màr, motìva à la pregùnta de: quièn es èſte, à quièn Mar, y Vièntos obedècen? Denotàndo: que conocièndolo ya Divìno, hàllan admiràdos mas, y mas, que conocèr à èl que no puède comprehendèr ningùn entendimièntо: (2) Por èſto insìſte la Iglèſia en las mìſmas adoraciònes, y encendìdos afectos, que exprèſſo en la antecedènte Dominìca.

RUBRICA. *Quando ſe anticìpa la Septuagèſima à èſta Dominìca, ù òtra, ſe traslàdan à las que falten pàra llenàr el tièmpo deſpuès de Pentecòſtes*; pòrque ſus Evangèlios ſingularmènte denotan la Reſurrecciòn de nuèſtro Salvadòr: el de la quàrta, dormìdo Chrìſto en la Nàve repreſentò ſu muèrte de Crùz, de la que reſucitò con mas facilidàd, que ſi diſpertàra; por là que los sùyos tànto clamàron, y viè-

(2) Ger. Nat. hac Dom.

Digitized by Google

ron, quàn en brève ſucediò. En la quìnta, y sèxta, en las Paràbolas, que les explicò, y deſcubriò el ſentìdo deſpuès de reſucitàdo. (3)

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la aſsiſtència à la MISSA Cantàda de èſte dìa, y afectos pràcticos de el Seglàr.

EL INTROITO, GRADUAL, OFERTORIO, y COMUNION ſon en èſta Mìſſa, y en las dos ſiguièntes los mìſmos, que en la tercèra Dominìca, por lo antecedènte dìcho. Aſsi ſe resùmen los mìſmos, y ſe dìce la Pràctica, que allì ſe hàlla.

EN LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl. COnſideràndo la Iglèſia, que tòdos los pelìgros de Màr, y Tièrra, con tòdas las adverſidàdes, proviènen de los pecà-

(3) Dur. Dom. 3. p. 3.

Digitized by Google

tàdos ; y que nuèstra fragilidàd, ſin la ayùda de Diòs, no puède conſtànte ſuperàrlos : pìde pàra tòdos à ſu Mageſtàd la ſalùd de Alma, y cuèrpo, pàra vencèrlos.

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de San Pàblo à los Romànos 13. en que encomièndа la caridàd mùtua ; (1) còmo que èlla tiène la excelènte propriedàd de libràrnos de tòdo aquèllo, en que la Lèy nos puède parecèr pesàda, y dificil ; hacièndoſe

SEGLAR.

Pràct. Aſsì te „ àme yo à tì, y „ à mi pròximo „ por tì, ò Seridàd mùtua ; (1) „ ñòr! que no le còmo que èlla „ ofenda con mi tiène la excelènte „ desèo, ni con propriedàd de li- „ mi lèngua, ni libràrnos de tòdo „ con mis òbras; aquèllo, en que „ pàra que quela Lèy nos puède „ dàndo indèmparecèr pesàda, y „ nes por mì ſu dificil ; hacièndo- „ vìda, ſu fama, ſe y

(1) Remig. Flor.

Digitized by Google

se con èlla tòdo lève, y facil: sièndo èlla la que llèna, y perficiòna à la Lèy: lo que se encièrra, en amàr à su pròximo, còmo à sì mìsmo. Si asì se àma, ni se desèa mal, ni se quière mal, ni de òtro mòdo se ofende: asì amàndo à su pròximo, ni adulterarà, ni matarà, ni hurtarà, ni levantarà falso testimònio, ni deseará lo agèno: ningun mal harà, ni deseará à su amàdo; y tòdo le serà facil, por no ofendèrle. La Caridàd avìva à la Fè, y de ùna, y òtra nàce la serenidàd entre las turba-

„ y sus bièn̄es,
„ yo puèda mas
„ bièn ordenàr mi
„ amòr à tì, amàn
„ dote con tòda
„ el Alma; mi lèn-
„ gua, santificàn-
„ do tu nòmbre;
„ mi operaciòn,
„ obsèrvàndo las
„ Fièstas: con que
„ experimentarè,
„ quàn facil es
„ cumplìr tus man
„ dàtos, y quàn-
„ to el amòr per-
„ ficiòna tu sàn-
„ ta Lèy.

Digitized by Google

baciònes de èl mar de èfte Mùndo; por lo que concuèrda la Epìftola con el Evangèlio, fegùn el explendòr de Caridàd, que nos manifeftò Chrìfto. (2) Y fe pòne por lo dìcho en la fegùnda Nòta de la Dominìca Infraoctàva de la Epiphanìa.

EL GRADUAL.

Es el mìfmo de la Dominìca III. fol. 65.

A EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Mathèo, cap. 8. en dònde refière: que fubiò Jesùs à ùna Nàve, y con èl fus Difcìpulos; y que fe levantò tan rècia tempeftàd en el Màr, que la cubrìan las òlas. Dòrmìa Jesùs, y llegàron fus Difcìpulos à difpertàrlo, dicièndo: Señòr, sàlvanos, que

(2) Dur. in hac Dom.

Digitized by Google

que perecèmos. Les reprehendiò ſu pòca fee, dicièndoles: que por què avìan dudàdo? (en que les manifeſtò, que ſi lo creìan Divìno, debìan conocèr, que, còmo Diòs, no podìa dormìr, aunque durmièſſe entònces, còmo hòmbre) Se levantò, y còmo duèño, mandò à los viéntos, y à èl Màr, y ſe quedò tòdo en ùna grande tranquilidàd: tànto, que admiràdos los hòmbres, decìan: Quièn es èſte à quièn los Viéntos, y el Mar obedècen? El quàl Evangèlio ſe pòne conforme à los fines, àntes dìchos; y nos enſèña el mèdio de conſeguìr ſerenidàd en el borraſcòſo mar de èſte Mùndo, por la fee vìva, que vìve por la caridàd; (3) còmo que la pòca fee es càuſa de nuèſtros sùſtos, temòres, y tempeſtàdes de èl corazòn; y que la caridàd expèle

à

(3) Dur. ibid.

Digitized by Google

à èl temòr, deſpièrta, y avìva la fee; y en quièn èſta ſe entorpèce, ò entìbia, eſtà còmo dormìdo Chriſto: de lo que nàcen las tempeſtàdes de tentaciònes. Se repìte èſte Evangèlio, y èſta Mìſſa deſpuès de Pentecòſtes, ſi càbe, por lo dìcho en la Nòta de èſta Dominìca.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca quàrta deſpuès de Epiphanìa.

Aſcendènte Jeſu in Navìculam, ſecuti ſunt eum Diſcipuli ejus. Matth.c.8.

OY, hermànos amantìſsimos, nos aſsùſta el Evangèlio: nos *inſtrùye*: y nos conſuèla. No sòlo dèbe aſſuſtàrnos, que ſiguièndo los Diſcìpulos à Jesùs, y eſtàndo Jesùs con èllos padèzcan tempeſtàd, ſino es tambièn dèbe causàrnos terròr la temerària ſeguridàd de

Digitized by Google

de algùnos, que muy lèxos de Jesùs, por eſtàr muy diſtàntes de ſu Gràcia, duèrmen con ſoſsiègo, còmen con gùſto, desfrùtan las delìcias, tan bièn hallàdos en el borraſcòſo mar de èſte Mùndo, còmo ſi fuèſſe en la firmèza de èl Puèrto: tan pacìficos en la guèrra, è inceſsànte milìcia, que es la vìda de èl hòmbre, còmo ſi ya huvièran trìunfado de la muèrte, avièndo finalizàdo ſu pelèa, murièndo en gràcia de Diòs. Sin dùda, ò eſtàn privàdos de razòn, ò no entièndan las condiciònes de èl Màr, ò ſon engañàdos de los aparèntes vìſos de ſu ſoſsiègo, quàndo eſtà pacìfico. Quièn ſe fiarà de èl Mar, por delicìoſo que aparèzca? Sabièndo, que en un momènto, no sòlo ſe altèra, ſino es tambièn ſe enfurèce èntre sì, y còntra lo que sòbre sì ſoſtiène, entumecièndo òlas, en que, còmo por juguète, de pròmpto elè-
Digitized by Google

elèva à ùna Navecìlla à la altùra, y èmula òtra òla la buèlve à cogèr à èl bàxo, à donde deſciènde, pàra ſubìrla mas àlta, y de repènte ſe oprìme, con que la precipìta, y dèxa, que òtra mas poderòſa, y contrària, que la sàle à èl pàſſo, la ſumèrja. Es el Mùndo mas que un Mar, que de un inſtànte à òtro pàſſa pàra las Navecìllas, que ſon los vivièntes, de tranquìlo à tempeſtuòſo, en cùyos bayvènes elèva à ùno à la mayòr fortùna, y es pàra que mas precipitàdo càyga? Què hòmbre mas felìz en el Mùndo, que Jòb? Hòmbre, que primèro, que dàrle ſu nòmbre el Eſpìritu Sànto, le dà à conocèr por ſu virtùd: *Erat vir in terra Us.* Avìa en la tièrra de Us un virtuòſo, ùno, que tòdo lo que avìa en èl èra virtùd: *Erat vir*: èſte ſe llamàba Jòb: *Nomine Job*; y à èſte lo enriqueciò Diòs: lo colmò, en prèmio de ſu vir-

Digitized by Google

virtùd, de tàntos bièmes, que no avìa òtro hòmbre mas rìco, ni mas felìz en tòda la Regiòn. Puès èfte dìce à Diòs, lo elevò tànto, que lo pùfo sòbre el viènto de la felicidàd mundàna; pèro que en èfta altùra de repènte le faltò el àyre, con que poderofamènte lo derribò, y cayò en un muladàr, en dònde llèno de llàgas tòdo el cuèrpo, no tenìa mas compañìa, que los mùchos gusànos, que de èllas fe engendràban, y lo comìan. Le cortò en la altùra las àlas, que lo elevàban sòbre el viènto de la fortùna, quàl era el buèn àyre, de fu profperidàd, que le dàban fiète hìjos, tan sàbios, tan prudèntes, tan hermòfos, y tan caritatìvos, que fièndo diftìntos, èran ùno sòlo; pòrque èra ùna fu voluntàd, la reverència à fu pàdre, y la obediènc ia à Diòs. Quedò privàdo de tànto bièn por el uracàn furiòfo, que derri-
Digitized by Google

derribò la càsa, en que tòdos siète perecièron. Este poderòso àyre contràrio le encendiò los càmpos, le quemò sus mièsses, le abrasò los criàdos, y en sòla èsta tormènta se viò, que la elevaciòn, en dònde lo pùso el àyre de su prosperidàd, lo estrellò de repènte còntra la mayòr misèria, y soledàd: *Elevasti me, & super véntum ponens elisisti me validè.* (1) No fuè èsta tempestàd en Jòb pàra destruìrlo: fuè pàra edificàrlo en exèmplo de paciència, y de edificaciòn de nosòtros, y pàra dàrle despuès à èl dòble felicidàd en el Mùndo: fuè, pàra que no sòlo huvièsse doblàdo, sì tambièn multiplicàdo en tòdas las virtùdes su mèrito. No asì en quièn se elèva en el Mar de èl Mùndo, llevàdo de èl àyre de su fantasìa, ù de la presumpciòn, ù de la so-

(1) Job. 30.

Digitized by Google

bèrvia, ù de la ambiciòn. De quàntos de èstos consìgue su temeràrio arròjo el subìr, à còsta de la injustìcia, de èl desprècio de òtros, de reducìr à servidùmbre à los que debìan dominàr, de deboràr à los pequèños; còmo los pèces grándes à los menòres; lo que facilmènte consìguen con el podèr, que les ganò su lisònja, y entremetimièntos; y lo que es dìgno de llànto, que còmo el Màr hècha de sì los muèrtos, assì desprècian à los que han muèrto èllos mìsmos, quitàndoles la vìda de la fama, ò èl emplèo, que les èra debìdo, por vivìr èstos pàra Diòs, y muèrtos à èl Mùndo. Yo, dìce David, vì èl impìo en gràn manèra exaltàdo, y elevàdo sòbre los Cèdros de èl Lìbano, èsto es, sòbre los Prìncipes, ò sòbre los Principàles en la dignidàd, y en el mèrito, à quiènes les pertenecìa, ò debìa aquèlla exaltaciòn. O Señòr!

nòr! còmo dèxas, que los Poderòsos de èl Mùndo oprìman à los enfermos, y dèbiles, pòrque no quièren ſervìrſe de mundànas fuèrzas, à las que resìſten con las robùſtas, que tièn̄en de tu Gràcia? Eſto le obligàba à èl Profeta Abacùc à clamàr à Diòs: *Quare taces devoránti ímpio juſtiórem ſe?* (2) Por què càllas, Señòr, deborando el impìo à èl que es mas jùſto, que no èl? Còmo sùfres, Señòr, que domìne la injuſtìcia à la ſantidàd? Pèro à mì me parèce, que en la mìſma pregùnta le dà Diòs la reſpuèſta: *Juſtiórem ſe*; pòrque el jùſto ſe ſantifique mas; pòrque ſe hàga dìgno de mas àlta, y etèrna exaltaciòn. Puès conſolàos, dìce èl Apòſtol, (3) ſufrìd, ſi algùno os redùce à eſtàdo de ſervìr, ſi algùno os debòra vuèſtra ſubſtància, ſi os

(2) Abac. 1. (3) 2. ad Corinth. 11.

Digitized by Google

iène, còmo muèrtos, ò en la eſtimaciòn de èl eſtièrcol de èſte Mùndo; pòrque vivìmos, còmo viviò Jonàs en el vièntre de la Vallèna, que pareciò à tòdos lo avìa deboràdo; reſucitarèis à ùna immortalidàd, y ſerèis ſièmpre en la proſperidàd de la etèrna felicidàd. Y el impìo? El mìſmo Davìd dìce: que quàndo lo viò, paſsò; y quàndo bolviò à miràr, ya no èra. Pues què ſe hìzo èſte, y los demàs? Quàndo ìban mas, y mas elevàndoſe, entònces los derribò, y deſhìzo Diòs: *Dejeciſti eos, dum allevaréntur.* No fuè mas elevàrſe, què paſsàr, y paſsàr à ſumergìrſe à lo profundo de èl Mar, en dònde pereciò ſu memòria, y sòlo quedàron en lo ìnfimo de èl Abìſmo pàra el etèrno tormènto; pòrque ſi los fines de èl Mar ſon las infructuòſas arènas: què òtro frùto ſe podìa eſperàr de quièn pùſo tòdo

Digitized by Google
ſu

ſu fin, en vivìr, y triunfar en èſte mar? No lo conòcen los hòmbres, ſabièndo tòdos los pelìgros de èl Mar: ſon tànto mayòres los de èl Mar, que es el Mùndo, quànto avièndo de navegàr tòdos en èl, ſon tan contàdos los que lo pàſſan, y tan mùchos los que perècen. Por èſſo dìxo Auguſtìno: Amas à èl Mùndo? El te ſorberà: *Amas ſæculum? Abſorvêbit te.* Lo que èl sàbe es tragàr à los que le àman, no llevàrlos: *Amatóres ſuos voráre nóvit, non portáre.*

Pèro, amantìſsimos, quièn no tème à èl Mar de èſte Mùndo, aunque sèan de los que ſe embàrcan con Jesùs, quàndo es precìſo trànſito, y carrèra, que hacèmos por èl, ſin paràr, hàſta la muèrte, hallàndolo tan llèno de Mònſtruos, que facilmènte puèden quitàrnos la vìda de nuèſtra Alma? No es aſsì, que hallàmos en èl Mònſtruos, que no

Digitized by Google

no se han vìsto en el Mar materiàl? No son ràros Mònstruos ùna generaciòn de hòmbres, que por dièntes tiènen espàdas? Puès de èstos se hàllan mùchos, dìce el Lìbro de los Provèrb. 30. Y el Psàlmo dìce: *Gládius in lábijs eôrum.* Entre sus làbios tiènen espàdas. No los avèis vìsto, ni oìdo? Plègue à Diòs, que assì sèa; pèro èstos son los que con sus palàbras hièren, còrtan, y traspàssan las vìdas, y los crèditos de los òtros. No son estràños Mònstruos ùnos hòmbres con dos lènguas en ùna bòca? Puès sabèd, que los ày, y son los que tiènen ùna pàra adulàr, y bendecìr delànte, y òtra pàra maldecìr, y murmuràr detràs. Detèsta el Espìritu Sànto èsta bòca: *Os bilínguë detéstor.* (4) Ya es Mònstruo, que se ha vìsto un hòmbre de dos cabèzas; pèro no es

(4) Provèrb. 8.

es mayòr monstruosidàd la de mùchos hòmbres de siète cabèzas, ù de tàntas, còmo vìcios los seño-rèan? Sièndo èllos esclàvos pròmptos à servìrles, segùn su antòjo. Estos son sus señòres. Estas las cabèzas, que los domìnan. Luègo, amantìsimos, quièn vìve ociòso? Quièn descuidàdo, y gustòso en un Mar de tàntos Mònstruos, de tàntos pelìgros, en dònde aùn embarcàdo en là Nàve de la Iglèsia con Jesùs, no impìde se padèzcan borràscas?

Pèro en la Nàve de èl Evangèlio hallàmos la instrucciòn, y el consuèlo. Es verdàd, que no impìde la tempestàd estàr con Jesùs, si Jesùs està dormìdo en nosòtros. Duèrme, quàndo se duèrme nuèstra fee, quàndo no lo tiène despièrto nuèstro conocimièntо pàra enderezàr à èl nuèstras operaciònes: Quàndo andàmos negligèntes

Digitized by Google

en ſu ſervìcio. Pèro ſi lo deſpièrta nuèſtra fee, mànda à los Viéntos, y à èl Mar, y nos admìra ſu pròmpta obediéncia. Con la mìſma fee, dìce San Pàblo, reſiſtìmos los dàrdos, y ſaètas de fuègo de nuèſtro pervèrſo enemìgo : (5) deſcuydàdos, facilmènte ſe levàntan tòdas las tempeſtàdes. Pèro ſi es èſta la càuſa de las borràſcas, que padèce nuèſtro corazòn, debìdo es llegàr à deſpertàr à Jesùs, apartàndo las iniquidàdes, ù operaciònes, que nos dividìan de Jesùs : Que clamèmos en la oraciòn, pàra excitàrlo en nosòtros, còmo clamàron los Diſcìpulos pàra deſpertàrlo ; pòrque la vigìlia, y la oraciòn cièrran la puèrta à la tentaciòn.

Por què os parèce, amantìſsimos, que Diòs en ſu Iglèſia dèxa à los Jùſtos, que padèzcan las angùſtias

(5) Epheſ. ult.

tias, afliccìones, y opreſsiònes, que avèis vìſto en mùchos? Puès ſabèd, dìce Auguſtìno, que por èſſo los aprièta, y comprìme, pàra que clàmen; pòrque clamàndo sèan oìdos; y ſiéndo oìdos glorifiquen à èl Señòr. Si sòpla un pòco el àyre de la proſperidàd, con què facilidàd dexàmos à nuèſtro afecto ſe llève de èl, y que ſe adormìta en nosòtros el amòr de Jesùs! Es verdàd; que en el aprècio aùn eſtà en los Jùſtos; pèro còmo dormìdo, ſi no ày un gràn movimièntо en el Mar. Eſte movimièntо es la tempeſtàd, pòrque viéndoſe en vehemènte turbaciòn, ya còmo con el àgua à la gargànta, tentàdos sòbre lo que les parèce puèden reſiſtìr, y còmo dèntro de èl naufràgio ſe ſiénten en un pùnto còmo llevàdos de mànos de Angeles à èl ſegùro, y tranquilidàd, que pòco àntes les parecìa no podèrſe lo-

Digitized by Google

lograr en mucho tiempo; admirándose, no menos de la facilidad, con que se ven fuera de el peligro, quanto antes se admiraban de la dificultad de evadirse de el. Ultimamente, amados mios, si el Mar no tiene caminos, menos caminos descubre el Mar, ò Mundo para el puerto de la felicidad; porque solo es uno el camino, que ay en el Mar de este Mundo, para llegar à la eterna Gloria, en los que van embarcados cada uno en la distinta Nave de su empleo, y estado: es este, el de la puntual observancia de los Mandamientos de Dios, y de su Iglesia, siguiendo los consejos Evangelicos, que nos dà Christo, debiendo orar, sin intermission, teniendo en nosotros despierto à Jesus, para que nos dirija en el viage, y nos embie el ayre de el Divino Espiritu, que nos lleve con prosperidad, y segu-

ros

Digitized by Google

ros à la tièrra de la rectitùd: *Spíritus tuus bónus dedúcet me in tèrram rectam.* Dirìge, Señòr, mi camìno en tu presència. (dirèmos càda ùno) No pièrdas mi Alma, con las de los impìos; y logrèmos por tu Hìjo Jesu Chrìsto llegàr à èl Puèrto de tù etèrna Glòria, en la que Señòr vìves, y rèynas con tu mìsmo Hìjo, y el Espìritu Sànto, por los sìglos de los sìglos. Amèn.

EL OFERTORIO, Y COMUNION.

SOn còmo en la Mìssa de la Dominìca III.

NOTA. *Se và à la Pràctica de el Ofertòrio de la Hòstia en la Missa Rezàda, hàsta la Comuniòn, que està à el fin de èste Tòmo.*

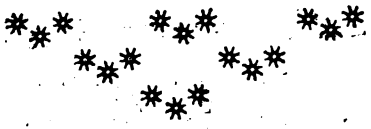

EN

Digitized by Google

EN LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

ECLESIASTICO.

Expl. DEsèa, y pìde la Iglèsia pàra los Fièles presèntes la Gràcia de Diòs, pàra que sepan usàr de la tranquilidàd, no aficionàndose à los terrènos bièenes, y aspiràndo à los Celestiàles.

DE LA DOMINICA QUINTA despuès de la Epiphanìa.

Nota. LEase la Nòta de la antecedènte Dominìca.

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la asistència à la MISSA de èsta Dominica V. despuès de Epiphanìa; y afectos pràcticos de èl Seglàr.

EL INTROITO.

ES còmo en la Dominìca III. y la mìsma Pràctica, fol. 61.

EN

Digitized by Google

EN LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl. PIde la Iglèsia à Diòs por tòdos los Fièles, que tiènen su confiànza en la esperànza de la Celestiàl Gràcia, nos guàrde por su contìnua piedàd; pàra que seàmos siempre defendìdos con su altìsima protecciòn.

LA EPISTOLA.

Eclesiastico.	Seglar.
Expl. Es de San Pàblo à los Colosènses, cap. 3. la que se pòne con el mìsmo fin, que las pasàdas: (1) Es èste el de encendèrnos en el	*Pràct.* Señòr, „ asì se vèa adorlo „ nàda mi Alma „ de las virtùdes, „ que encomièn„ da tu Santo „ Apòstol-, que „ resplandèzca en mi

(1) Dur. in hac Dom.

Digitized by Google

el amòr deChrìsto, que nos ùne, còmo mièmbros de èl mìsmo Chrìsto, sì nos vestìmos, còmo de nuèvo de ùnas entràñas de misericòrdia, de humildàd, de paciéncia, de modèstia, y de mùtuo sufrimièntо; pàra que siéndo tòdo nuèvo, parezcàmos tàles mièmbros de èl nuèvo RèyChrìsto, que se manifestò à nosòtros.

„ mi tràto, la be-
„ nignidàd: en el
„ desprècio, y en
„ la prosperidàd,
„ la humildàd: en
„ mis acciònes, la
„ modèstia: en
„ las adversidà-
„ des, la pacièn-
„ cia: y en los
„ agràvios, la pun
„ tuàl condona-
„ ciòn; pàra que
„ consìga la ale-
„ grìa de la paz
„ de Chrìsto; y
„ combidàr à to-
„ dos, enseñàndo
„ à los que no sà-
„ ben, las alabàn-
„ zas interiòres
„ de èl corazòn, y à darte debìdas
„ gràcias en nòmbre de tu Unigè-
„ nito Hìjo Jesu Chrìsto.

EL

Digitized by Google

EL GRADUAL.

ES còmo en la Dominìca III. y la mìſma Pràctica, fol. 65.

A EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Mathèo à èl cap. 13. en dònde hablàndo con la multitùd Chrìſto, les dìxo la Paràbola, en que llamò à ſu Iglèſia Rèyno de los Cièlos: còmo que fuèra de èſte Grèmio, nàdie puède entràr en la Glòrià. Y comparò à ſu Autòr Diòs con un hòmbre, que por mèdio de ſus Doctòres, y Predicadòres ſièmbra en ſu Càmpo, que es la mìſma Iglèſia. Vìno ſu enemìgo, y ſobreſembrò cizàña: en que ſe represènta el eſtàdo de la Iglèſia Militànte: en cùyo Càmpo ſembrò el mìſmo Chrìſto ſu Divìna Palàbra, por sì, y por ſus

Digitized by Google

ſus Predicadòres; y por el deſcuído de los Chriſtiànos (eſpecialmènte ſi ſe jùnta el de algùnos Prelàdos) el diàblo, por mèdio de èl hòmbre, que llegò à hacèrſe enemìgo de la juſtìcia, entremetiò en èſta buèna ſièmbra la cizàña de las Heregìas, y de los erràdos dictàmenes. (2) Dixeròn ſelo à èl Señòr ſus Siervos, y ſe combidàron à limpiàr el Càmpo de aquèlla màla yèrva; pèro el Labradòr Divìno no ſe lo permitiò; no fuèſſe, que à buèltas de la cizàña arrancàſſen el Trìgo. Les mandò, lo dexàſſen crecèr tòdo hàſta el tièmpo de la cosècha, que entònces atàdo en hàces, apàrte càda còſa, la cizàña ſe arrojarìa à èl fuègo, y el eſcogìdo Trìgo ſe depoſitarìa en ſus Tròxes: el quàl Evangèlio ſe pòne por lo dìcho en la Nòta de èſte tièmpo, y la de la quàrta Dominìca.

EL

(2) Remig. Flor. ſup. hunc loc.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca quìnta deſpuès de la Epiphanìa.

Simile fáctum eſt Régnum Cœlórum hómini, qui ſeminávit bónum ſemen in agro ſuo. Matth. cap. 13.

SEmejànte es el Rèyno de los Cièlos à un Hòmbre, que ſembrò buèna ſemìlla en ſu Càmpo. Còmo ſe durmièſſen los hòmbres, vìno ſu enemìgo, y ſobreſembrò la cizàña en mèdio de èl Trìgo, dìce San Mathèo, cap. 18. El Hòmbre Chrìſto, hèrmànos amantìſsimos, nos dìce èl mìſmo, que ſembrò buèna ſemìlla en el Càmpo de ſu Iglèſia, Càmpo sùyo, còmo Señòr de quièn es la tièrra, y tòdo lo que la llèna. Los Guàrdas, que represèntan à los Prelàdos, ſe durmiè-

Digitized by Google

mièron ; y ſu enemìgo , ſirvièndoſe de ſu deſcùido , vìno , y ſembrò sòbre el buèn Trìgo la cizàña. Los Sièrvos , que ſon los Angeles , vièndola crecèr con el Trìgo , pidièron licència à èl Dueño , y Pàdre de Famìlias , pàra arrancàrla ; mas èl la negò , dàndo ùna eficàz razòn; pòrque querièndo arrancàr la cizàña recièn nacìda , èra de temèr perecièſſe el Trìgo ; mas pàra el tièmpo de la miès , les prometiò , dirìa à los Segadòres , cogièſſen primèro la cizàña , y aſsi atàda en ſus hacecìllos , la arrojàſſen à èl fuègo , y que entònces ſus Sièrvos congregàſſen el Trìgo en ſus Tròxes. Bièn clàra eſtà la inteligència de la Paràbola pàra tòdos los que tèngan oìdos pàra oìr , y vìſta pàra vèr. Pèro el objèto deteſtàble de los que la tièmen pùra , es la cizàña, èntre un tan hermòſo , y eſcogìdo Trìgo , pròprio frùto de un Divìno Sem-

Sembradòr ; y el deſcùido, y ſuèño de los hòmbres , que tenìan à ſu càrgo guardàr la Heredàd, y defendèr el Trìgo ; y à èſtos dos ſe ha de enderezàr con algùn cuydàdo nuèſtra atenciòn. Lo primèro, que dà en òjos à los Angeles es la cizàña, que creciò. De tres càuſas proviène el crecèr èſta ſemìlla. La primèra, y principàl fuè de èl pervèrſo Sembradòr el enemìgo de èl Genèro Humàno , que la arròja, còmo pròpria cosècha de ſu iniquidàd , y ſementèra de ſu pervèrſa maldàd ; pèro èſta crèce por malìcia de la tièrra , que es la ſegùnda. Y la tercèra , por negligència de los Labradòres. Quièn ignòra la aſtùcia de nuèſtro enemìgo comùn? Quièn le importunò à impugnàr tòdo lo buèno , y à ſembràr sòbre el bièn el mal? Su aſtùcia : la manifièſta el Evangèlio , quàndo dìce: que en el tièmpo , en que los hòm-

Digitized by Google

bres, que debìan guardàr la Heredàd, ſe dièron à èl deſcànſo de èl ſuèño, eſparciò ſu pervèrſa ſemìlla; pòrque ſi los hòmbres deſcànſan, jamàs deſcànſa èl de impugnàrlos, ni de eſperàr el tièmpo mas oportùno à ſu ſièmbra. Eſto admiràba à èl Sànto Jòb, quàndo ſe lamentàba, de que los que le comìan, no dormìan. (1) Inſtàba ſu naturàl en ſu inceſsànte padecèr por el ràto de algùn allìvio en el ſuèño; pèro los gusànos, que lo roìan, còmo nùnca dormìan, nùnca ceſsàban de exercèr ſu malignidàd, y quitàrſelo. Sòbre èſte lugàr, dìce San Gregòrio, que èſte no dormìr de èl diablo, que represènta aquèlla malignidàd còntra Job: lo emplèa tòdo en continuàr la tentaciòn, impugnàndonos, ſin ceſsàr, tòdo lo buèno, y ſembràndo quàn-

to

(1) Job. 30.

to màlo puède ; pòrque ſi no conſìgue , que ùna , ni òtra vez prènda , que ni ùna , ni mùchas vèces nos vènza , ſolicìta vencèrnos algùna con el tèdio , que intènta en ſu porfia , pàra que deſmayèmos , y ceſsèmos de pedìr las fuèrzas auxiliàres de la Divìna Gràcia. El vèr, quan eſcogìdo èra el Trìgo , que avìa de multiplicàr hermòſo frùto, moviò à ſu malìcia , à que la quitàſſe la fuèrza à la tièrra ſu cizàña. No ſe fuè à èl Trìgo màlo : fuè à èl de el mas rìco Labradòr , el mas poderòſo , el mas buèno , y el mas ſàbio , que , còmo tal, avìa de eſcogèr pàra la ſementèra el mas florìdo. Y què nos dìce en èſto , hermànos amantìſsimos , el Divìno Labradòr , ſino es que nuèſtro enemìgo allì arròja ſu ſemìlla , allì aplìca tòdas las fuèrzas de ſu impugnaciòn , en dònde es mas buèno el Trìgo? A los mejòres , à los mas vir-

tuòsos, mùcho mas los acècha: con que me dirèis, estàn mejòr los màlos, que no padècen de tan pervèrso contràrio tan poderòsa guèrra. Pèro ò! què mal lo entendèis. El se descùida, ò por mejòr decìr, no se descùida; mas no cùida de peleàr, ni inquietàr mas, à los que èl entiènde tiène derècho à possèèrlos pacificamènte. Pèro còmo los ha de impugnàr, si no hàcen òbras còntra èl? Còmo los ha de combatìr, si èl impùgna sòlo lo buèno, y no lo màlo, y èllos ya son màlos? Vèd aquì la paz, que gòzan mùchos pecadòres. Hicièran èstos algùna diligència por hacèrse buènos, que entònces verìan, què contradicciòn! què dificultàd! y à su erràdo parecèr, què imposibilidàd, de cortàr de èl tòdo ùna voluntària ocasiòn, pàra nùnca bolvèrse à ponèr en èlla! Nùnca, si es necesàrio, bolvèrla à vèr. Aborrecèr

Digitized by Google

cèr de èl tòdo à èl que tiène en el mayòr àuge de ſu amòr. Quedàrſe pòbre por reſtituìr lo que con màla conciència poſſee. Eſto es facil? Dìgan los que lo han intentàdo, la dificultàd, que han hallàdo, y aun la impoſsibilidàd: Dìgo impoſsìble; pòrque lo es à èl hòmbre, ſi no le viène poſsibilidàd de Diòs. Pèro, amàdos mìos, aunque nuèſtro adversàrio no sèa ya inceſsànte en tentàrnos; aunque quièra voluntàrio dàrnos algùnas trèguas, no ày ya baſtànte ſemìlla en nuèſtra tièrra, que produzca los abròjos, que ſufoque el Trìgo de nuèſtras buènas òbras? No dà de sì los càrdos, y las eſpìnas? Pèro la tièrra, que aſsì ſe eſterilìza de èl bièn, y ſe fecùnda de èl mal, dìce San Pàblo, es tièrra reprobàda, y es tièrra, que eſtà muy cèrca de la maldiciòn, ſi quànto àntes no arrancàis de èlla las eſpìnas, y los abròjos.

Digitized by Google

Mas ày què desgràcia! Que la negligència de los que tenìan à su cuydado la Heredàd, ocasionò la pervèrsa sobresièmbra, y que tànto crecièsse la cizàña. Ay! que el sueño de los Labradòres dexò crecèr las espìnas, y los abròjos. *No dormitarà, ni dormirà el que guàrda à Israèl*, dìce el Psàlmo. Es posìble, que àya de ser tal la vigilància de èl Custòdio de èsta Vìña, que no sòlo no ha de dormìr, pèro ni tampòco ha de dormitàr? Parèce es imposìble à la naturalèza, quàndo es còmo indispensàble el sueño pàra vivìr. Mas por què no ha de dormìr? A èsto respònde San Bernàrdo: Pòrque no dormìta, ni duèrme el que pelèa còntra Israèl. O naturalèza de Prelàdos! O Rectòres, Cùras, y Custòdios de la Heredàd de Jesu Chrìsto! O Governadòres, y Juèces de las Republìcas Christiànas! O duèrme, ò dormìta el comùn

Digitized by Google

mùn enemìgo, ù no? Pèro sí ai duèrme, ni cèsla de sembràr su cizàña, ni de impugnàr vuèstras sièmbras, ò labòres, por què se duèrme? Por què tànta perèza, y descùido? Y sí me dixèssen: pòrque es necesàrio dormìr, pàra vivìr: dirè, que el Señòr, y Dueño de la Heredàd, à los que pùso por sus Guàrdas, y Defensòres còntra ùn enemìgo, que no duèrme, quàndo èl los pòne, y èllos no se han puèsto con su solicitùd, y pretensiònes, èl mìsmo les dà gràcia, con que los hàce còmo de òtra naturalèza, pàra no dormìr, quàndo es necesàrio, y que puèdan vivìr, aùn sin dormitàr: *Non dormitábit, neque dórmiet, qui custódit Israèl.* Naturàl èra, que despuès de ùna Cèna legàl, que èra de celebridàd, y despuès de las dòce de la nòche, y de las mùchas ocupaciònes de aquèl ùltimo dìa, en que Chrìsto se despidiò de sus Apòs-

Apòſtoles pàra ìr à padecèr, ſe durmièſſe San Pèdro de rendìdo; y hallàndole dormìdo Chrìſto, lo reprehènde: *Simon dormis?* Y por què lo reprehènde, quàndo no podìa mas? Por tenèr los òjos cargàdos de ſuèño. *Oculi eorum erant gravati*; pòrque lo que en los òtros èra faltàr sòlo à èl mandàto de que vigilàſſen, y oràſſen, en San Pèdro, que èra tambièn eſcogìdo pàra Prelàdo universàl de la Iglèſia, aſsì lo eſtràña Chrìſto, que lo dà la correcciòn. Naturàl èra, que durmièſſe Jacòb; pòrque èra hòmbre: y quàndo èra Paſtòr, dìce, èra tal ſu vigilància, que huìa el ſuèño de ſus òjos. Pèro ſi èſta vigilància voluntària no es ùna totàl privaciòn de ſuèño, dexarà de ſer debìda ùna, que ocaſiòne los deſvèlos? Dexarà de ſer condenàda la gravedàd, y peſadèz, con que duèrmen los que en ſuèño oprìmen, ò ahògan

gan à ſus hìjos, còmo aquèlla Mugèr de èl Lìbro de los Rèyes à èl sùyo? (2) Puès yo me admìro, dìce el Chrysòſtomo, ſi acontecièſſe ſalvàrſe algùno de los que en tàntos pelìgros, y èntre tàntos màles vìven con tànta perèza. Pèro ſi no lo sàbe el que lo ha de remediàr? dìcen mùchas vèces. Eſta es la ignorància, que reprehènde el Evangèlio à los Guàrdas de la Vìña. Ellos ſabìan, y avìan vìſto la ſièmbra de èl eſcogìdo Trìgo, la buèna calidàd de la tièrra, y con èſto ſe prometièron logràr la cosècha. Vèn crecèr la cizàña, y les admìra. De dònde vìno èſta ſemìlla? pregùntan. Puès ignoràntes, les diràn, no debiàis ſabèr, que acècha vuèſtro enemìgo? Que es èſſa ſu ſemìlla? Ignoràis, que avèis dormìdo? De vuèſtro fuèño, y de vuèſtro deſ-

(2) 3. Reg. cap. 4.

Digitized by Google

deſcùido provìno. O confiànza de los que con sòlo la ſièmbra, à tièmpos, de la Doctrìna Chriſtiàna, con ponèr Guàrdas à la Heredàd, y con òtras generalidàdes de èl emplèo, ſe dàn por ſatisfechos, ſe promèten frùtos, y en lo demàs ſe entrègan à èl ſuèño, ò à èl deſcùido! Còmo confeſſaràn ſu voluntària ignorància à èl tièmpo de la coſècha, y veràn condenàda ſu negligència, à èl vèr à los Segadòres arrojàr à èl fuègo atàdos los hàces de cizàña de los pecadòres, en que degenerò tànta pàrte de èl buèn Trìgo, hècho ya ſu hacecìllo càda ùno, quitàndo el trabàjo à èl demònio de que los àte: pòrque ſus mìſmas iniquidàdes lo cògen à èl impìo, y los cordèles de ſus pecàdos ſon con los que càda ùno ſe amàrra, ſe aprièta, y ſe aſſegùra, pàra que facilmènte lo hèchen à la etèrna hoguèra. Pèro ò! què dichòſo

Digitized by Google

lo el Trìgo eſcogìdo por mànos de Angeles, que ſon los Jùſtos, que congregàdos con èllos, gòzan de Diòs, colocàdos en la etèrna Glòria, en la que vìves, y rèynas, Señòr Diòs Pàdre, con tu Hìjo Jeſu Chriſto, y el Eſpìritu Sànto, por los sìglos de los sìglos. Amèn.

EL OFERTORIO, Y LA Comuniòn.

SON los de la Dominica III. y ſus pràcticas.

NOTA. *Se và à la Pràctica de el Ofertòrio de la Hòſtia en la Mìſſa Rezàda, hàſta la Comuniòn, que eſtà à el fin de èſte Tòmo.*

EN LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

Eclesiastico.

Expl. PIde la Iglèſia à Diòs los efectos de ſu gràcia, y ab-

Digitized by Google

abſoluciòn de los pecados: la direcciòn de los malos, que yerran, de èl que ès la ſalùd de èl Mùndo, que es Chrìſto en la Euchariſtìa, pàra que la consìgan.

LA DOMINICA SEXTA deſpuès de la Epiphanìa.

ANtes no avìa Oficio proprio pàra eſta Dominìca sèxta: el que añadiò à las antecedèntes San Pìo Quìnto. Aſsì ſi acontecìa tenèr lugàr èſta, ſe repetìa el Oficio de la Dominìca precedènte. (1)

NOTA. *Lèaſe la Nòta de la primèra, y quàrta Dominìca deſpuès de la Epiphanìa.*

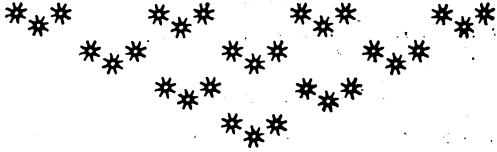

EX-

(1) Gavant. Rub. Brev. ſect. 3. cap. 4. Citat. à Dur. lib. 6. cap. 23.

Digitized by Google

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la aſsiſtència à la MISSA Cantàda de èſte dia; y afectos pràcticos de èl Seglàr.

A EL INTROITO.

ES el de la Dominìca III. y ſu Pràctica.

EN LA ORACION.

ECLESIASTICO.

Expl. PIde la Iglèſia à Diòs, nos concèda el Dòn de meditàr ſiempre lo arreglàdo à la razòn, y à la juſtìcia, ſegùn ſu agràdo; pàra que conformen à èl nuèſtros dìchos, y nuèſtros hèchos.

EL GRADUAL.

ES el de la Dominìca III. y ſu Pràctica, fol. 65.

Digitized by Google

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de San Pàblo à los Theſalonicènſes, cap. 1. en que dà grà-cias à Diòs el Apòſtol de la buè na vìda de los de Theſalònica. La que eſpecialmèn-te encomièndа, por lo que exer-cìan, las tres Vir-tùdes de Fè, Eſ-peràn̄za, y Cari-dàd: La Fè, que èra tan vìva, ſe-gùn ſus òbras, que no tenìa sò-bre èlla, que de-cìrles. De la Eſ-pe-

SEGLAR.

Pràct. O Señòr! „ me confundo „ en tu presèn-„ cia, y à la vìſ-„ ta de los que „ òy me pòne tu „ Sànto Apòſtol „ por exèmplo: „ vièndo quàn-„ to adelantàron „ con las primè-„ ras lùces de tu „ SàntaDoctrìna; „ y que, dàndo „ èſta càda dìa „ mayòr reſplan-„ dòr enDeclara-„ ciònes de Con-„ cìlios, en De-„ ciſsiònes de tu Vi-

Digitized by Google

perànza en ſu ſufrimièntо, y de la Caridàd, quàndo dìce: ſe àman ùnos à òtros: ſiéndo imitadòres de èl mìſmo San Pàblo, y demàs ſus Maèſtros. (2) La quàl Epìſtola ſe pòne por lo ya dìcho en la ſegùnda Nòta de èſte tièmpo en la Dominìca Infraoctàva de Epiphanìa.

„ Vicàrio, en
„ Oràculos de Eſ-
„ critùra, y en
„ exèmplos de
„ Sàntos: no hà-
„ llo en mì òbras
„ de Fè; sì algù-
„ na ſin òbras, y
„ acàſo muèrta;
„ ni la toleràn-
„ cia à que com-
„ bìda la Eſpe-
„ ràn̄za de la re-
„ tribuciòn; ni las
„ acciònes, à que
„ impèle un ver-
„ dadèro amòr,
„ y ùna caridàd
„ fraternàl. Pèro ſi puède la rebel-
„ dìa de mis apetìtos anublàr mi ra-
„ zòn, y turbàr mas mi operaciòn
„ en el mèdio dìa, que la ignoràn-

(2) Alap. in hac Epiſt.

Digitized by Google

„cia de aquèllos à el amanecèr de
„tu luz ; exèrce tu podèr en mi
„auxìlio ; pàra que asì te sìrva,
„que puèda confiàdo esperàr la ve-
„nìda de mi Salvadòr Jesùs, à li-
„brarme de la venidèra ìra.

NOTA. *El GRADUAL es el de la Dominìca III. fol.65.*

A EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Mathèo à el ca-pit. 13. de la Paràbola de la semìlla de èl Gràno de Mostà-za, que ès la mas pequèña de tòdas las semìllas, el que sembràdo, crè-ce, y se hàce de mas frondòsa cò-pa, que algùnas òtras plàntas; tànto, que puède sostenèr las Aves de èl Cièlo en sus ràmas: El quàl Gràno èra el mìsmo Chrìsto, sembràdo en el Huèrto de èl Virginàl Clàustro de Marìa Santìsima, que despuès quebrantàdo, y aràdo de azòtes, y el-

Digitized by Google

eſpìnas, adjùnto à el Madèro de la Crùz, creciò tànto, que las Aves de èl Cièlo, que ſon los Hòmbres Celèſtes (eſto es, las Almas bièn purgàdas, los entendimièntos elevàdos) pònen en èl ſu nìdo, ſu ſeguridàd, y deſcànſo. Pòne tambièn la Paràbola de la Levadùra: à la que compàra ſu Iglèſia, ò à la Evangèlica Doctrìna; porque hechàndo muy pòca cantidàd en tòda la màſa, con ſu fermentaciòn maravilloſamènte la ſazòna, y aumènta. Y conclùye el Evangelìſta, que èſta vez nàda hablò Jesùs, que no fuèſſe en Paràbolas, pàra que ſe cumplièſſe, lo que eſtàba profetizàdo. Se pòne èſte Evangèlio por lo dìcho en la Nòta primera de la Dominìca Infraoctàva de èſte tièmpo.

Digitized by Google

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca sèxta deſpuès de la Epiphanìa.

Simile eſt Règnum Cœlôrum gráno ſinapis, quod accipiens homo ſeminâvit in ágro ſuo. Matth. cap. 13.

ESträña ſimilitùd, amantìſsimos, con la que intènta aſſeguràr òy nuèſtra fee, y nuèſtro buèn obràr el Evangèlio. Un Rèyno de Rèynos, ùn Rèyno, que sòlo la muèſtra, que ofrèce à nuèſtros òjos, no ha podìdo la Mathemàtica no sòlo menſuràr; pèro ni de èl ſinnùmero de eſtrèllas, que le ſalpìcan, ſe sàbe lo cièrto de la quantidàd de la mas pequèña; y midièndo por la diſtància ſu magnitùd, hàllan los mas inteligèntes, que la menòr excède en mùcho, y aùn mul-

Digitized by Google

multiplìca los àmbitos de la tièrra. Y tòdo èſte Rèyno de Diòs ſe aſſemèja à la mas pequèña de las ſemìllas, que manèja la agricultùra de los campos. Atendèd, dìce Chrìſto, que ſièndo la menòr de tòdas, crèce hàſta fecundàrſe en àrbol, tan àlto, y de tànto vigòr ſu còpa, que mantiène las Aves de el Cièlo, y excedièndo à òtros de mayòr quantìo los ſupèra à tòdos en ſu qualidàd, en ſu actividàd, y vitalidàd. Eſte Gràno, dìxo San Ambròſio, es el mas pequèño en la quantidàd; pèro es el mayòr en la qualidàd. Y còmo Diòs no mìde por la mayorìa, que aparèce à nuèſtros òjos, ſino es por la virtùd, que càda ùno encièrra; por tànto es èl mas pròprio pàra la ſimilitùd. Quièn dixèra, hermànos mìos, que èl Rèyno de Diòs cabìa en càda ùno de nosòtros? Y el mìſmo Chrìſto aſſegùra, que lo poſſèen por gràcia los Jùſtos. El Rèyno

de Diòs eſtà dèntro de nosòtros; pòrque quièn poſsèe ſu gràcia, poſsèe à Diòs, que es quànto ày, que poſſeèr en el Cièlo. Quièn poſsèe èſta gràcia, tiène en èlla èl derèchò à aquèl Celeſtiàl Rèyno; y quièn perſeveràre en èlla, tiène en sì la precìòſa ſemìlla, que eſtà ſegùro le ha de fecundàr à el gòzo de èl Rèyno etèrno de los Cièlos. Es el Hòmbre, que ſembrò en ſu Càmpo nuèſtro Salvadòr, eſparcièndo la ſemìlla de ſu Divìna Palàbra en las almas de los creyèntes: y es tambièn el Hòmbre, el que pòne la ſemìlla de la Divìna Palàbra en lo ìntimo de ſu corazòn, el que recibièndola con la fee, y fomentàndola con ſu afecto, la hàce crecèr en el càmpo de ſu pècho. Es la ſièmbra de la Divìna Palàbra la mas pequèña, dìce San Gerònymo; pues predìca à Diòs Hòmbre, à Chrìſto muèrto, y à ſeguìr el eſcàndalo, è ig-
Digitized by Google

ignomìnia de la Cruz. (1) Pèro èsta tan pequèña, ò tan menospreciàda en el princìpio, creciò en àrbol, que las Aves de èl Cièlo, que son las almas de los que creyèron, y obràron, pusièron el nìdo en su còpa; èsto es, en los ràmos de èl arbol de èl Evangèlio, que produxo el Gràno de mostàza Chrìsto, en quièn càda ùna de èstas Aves descànsa. A Chrìsto, à su Divìna Palàbra, y à su Gràcia, à tòdos tres les còmpète la similitùd de el Gràno de mostàza. Luègo, àmàdos mios, los que son hìjos de Diòs, è imitadòres de Chrìsto, que posèen esta dignidàd, y en èlla el derècho à su Rèyno, sièndo parecìdos à su Pàdre Chrìsto, ùna còsa pareceràn en el mùndo, y òtra son en realidàd, y se verà, son despuès. El Gràno de mostàza, que es ùn pequeñìsimo

(1) Ecclesia in Officio.

Digitized by Google

Grano sobre la tierra, se halla expuesto à que lo buelen los ayres, à que lo arrebaten las Aves, à que lo precipiten las corrientes, à que lo huellen los hombres, y animales: dentro de ella parece lo pudre la humedad, se hincha, y apretada su actividad, rebienta en una punta, de que và à formar un tallo, para respirar de tanta opresion, y trabajo fuera de la tierra; y quanto mas logra irse alexando de ella, tanto mas adelanta sus creces, hasta que bien distante, robustecido el tronco, se señorea sobre esta en frondosa copa, que forma de sus ramas. No murió en la tierra su virtud, aunque tanto lo desfigurò la tierra: le sirvió el maltratarlo, para que mas su qualidad la dominasse. Pues vèd un exemplo de los que tienen el Reyno de Dios dentro de sì en la posseesion de su gracia: se ven en el mundo pequeñissimos por su humil-

Digitized by Google

mildàd : sùfren los abàtan los sobèrvios : que los arròje la injustìcia sòbre la tièrra : que los oprìma la persecuciòn : y que los ultràge la presumpciòn , y bàxa estimaciòn, que de èllos hàcen los mundànos. Es verdàd , que si vìven sòbre el hàz de la tièrra , èsto es , con algùn afecto (aùnque no sèa gravemènte ilìcito) à los honòres , à la estimaciòn , à el emplèo, ò conveniencias, que lògren en èlla , facilmènte puèden ser arrebatàdos , ù de èl viènto de la sobèrvia , ù de las Aves de rapìña , ò precipitàdos de las corrièntes de su prosperidàd ; pèro si èstos se escònden mas , y mas en el profundo de su humildàd , y conocimiènto pròprio , aunque en èlla parèce muèren. O! y còmo resucìta su virtùd hàsta el Cièlo! Y el mìsmo Mùndo , que los dàba por muèrtos, despuès resucitàdos , los venèra vìvos en su etèrna memòria. O Jùstos!

O

O carìsſimos! dìce San Juàn, conſolàos: hìjos de Dios sòmos; pèro no aparèce aùn lo que ſerèmos. Què alegrìa, pàra los que tiène el Mùndo en mènos de lo que ſon! No aparèce aòra lo que ſeràn. Y quàndo ſe verà lo que ſon? Quàndo apareciè-ſſe nuèſtro Salvadòr, verèmos, y veràn tòdos, sòmos ſemejàntes à èl: *Filij Dei ſúmus: cûm apparúërit, ſimiles ei érimus.* (2) Pues dilatàd vuèſtra conſideraciòn: còmo ſerà el Hìjo de èl Etèrno Pàdre Jeſu Chrìſto, en quièn èl mìſmo ſe agradò, aùn quàndo èra deſeſtimàdo de los hòmbres, y ſe complàce aòra, vièndolo exaltàdo sòbre los mayòres gòzos en el llèno de ſu Glòria, de quièn gòzan los Bienaventuràdos? Quàl ſerà el reſplandòr de la luz, de el que es el mìſmo Sol de Juſtìcia, que alùmbra la Ciudàd de Dios!

Pues

(2) San Juan cap. 3.

Digitized by Google

Puès ſemejàntes à èl ſerèmos, ſi logràmos vivìr, y perſeveràr en ſu Gràcia. Pero èſta ſemejànza ſe còpia por la que de èl mìſmo, quàndo viviò en el Mùndo, copiàmos càda ùno de nosòtros mìſmos, dìce San Pàblo; pòrque ſi èſtos, que ſe hàcen ſemejàntes, han de ſer los Predeſtinàdos; entendèd, dìce el Apòſtol, que à aquèllos predeſtinò Dios pàra ſu Glòria, que los viò avìan de conformàr ſus vìdas con la imàgen, y exèmplo de la vìda de ſu Hìjo Jeſu Chriſto, quàndo viviò en el Mùndo: luègo pàra sèrle ſemejàntes eternamènte en el Cièlo, debèmos copiàr ſu ſimilitùd en la tièrra. No ignòran los Chriſtiànos, que èſta ſemejànza ſe còpia con la pobrèza voluntària, con ſufrìr las afrèntas, con toleràr los deſprècios, con padecèr por el mìſmo, que padeciò por nosòtros; y en ùna palàbra: con exercèr las virtùdes, y huìr
Digitized by Google

huìr de tòdo vìcio, y pecàdo; però aquèl còpia en sì mas vìva la semejànza, que mas, y mas imìta la vìda de Chrìsto. Puès quièn avrà, amàdos mìos, de los Catòlicos, que quièra ya lamentàrse de no posseèr còsa, de lo que el Mùndo estìma? De no podèr comparecèr con los demàs de su calidàd, clàse, ò grandèza, sabièndo la infinìta distància de sì, à èl que tiène su orìgen en el Pàdre sin principìo, y el domìnio de tòdo lo criàdo, que ocultò su sèr Divìno, aparecièndo lo que no èra en la eternidàd; sì sòlo lo que se hìzo en tièmpo, que fuè Hòmbre, y Hòmbre Sièrvo, è Hìjo de la que sièndo de la Règia estìrpe de Davìd, quìso mas ser su Esclàva, pàra ser su Màdre? Quièn, que quièra assemejàrse à Chrìsto, embidiarà la prosperidàd de los pecadòres en sus faustos, en sus pòmpas, en los crecìdos gàstos de su ostentaciòn, y

Digitized by Google

en las comodidàdes de ſus perſònas, en coſtòſos Còches, y Carròzas, en ſus Cavàllos, Palafrènes, y compañìa de criàdos? Yo vì (dìce el Eccleſiaſtès) Eſclàvos en Cavàllos, y Prìncipes, còmo ſi fuèſſen Eſclàvos, que andàban sòbre la tièrra. *Vidi ſervos in equis, & Principes, quáſi ſervos ambulantes ſuper tèrram.* (3) Quièn ſon los Eſclàvos, que viò, y quiènes los Señòres, me preguntarèis? Y yo os reſponderè. Los que aparècen con el Señorìo èn el Mùndo, ſi ſon ſièrvos de èl pecàdo, ſon eſclàvos de èl demònio; y los que à èſtos sìrven, ò ſon ſus Eſclàvos, ſi vìven en el eſtàdo de la Gràcia, ſon los verdadèros ſeñòres; y no ſon ſièrvos, aùnque sìrven, y àndan, còmo ſi lo fuèran. Aparèce ùn gran Señòr en ùna Carròza, que tìran sèis

(3) Eccl. 10.

sèis Cavàllos : y aparècen en ùn pasèo òtros mùchos, à quiènes los elevò, ò su indùstria, ò su injùstìcia à el mìsmo pòrte, llevàndo à èl piè de su Carròza comitìva de Lacàyos : encuèntran òtros, que pìsan sòbre la tièrra, à quiènes, aùn no se dignàran dàrles la hònra de su librèa. Puès èstos, que el Mùndo assì los gradùa, los vè, y los distìngue, tièn en òtra vìsta mùy distìnta pàra la Eternidàd, pàra Diòs, y pàra sus Escogìdos, sì acontècе ser los Señòres Esclàvos, y los Siervos Señòres. No dìce èl Sagràdo Tèxto, que los que andàban à piè, y servìan, èran Siervos, sinò ès còmo Siervos, còmo si fuèssen Siervos; èsto ès, hàcen el papèl de Siervos, en tànto, que los Esclàvos se señorèan en los Cavàllos, y demàs bièn es de èl Mùndo, que domìnan, y desprècian èstos Prìncipes de èl Rèyno de los Cièlos. Puès què pièr-

Digitized by Google

pièrde de ſu gràdo, ni de ſu Principàdo èl Hìjo de Diòs por Gràcia, que imìta èn el tièmpo de la repreſentaciòn de èſta vìda èl papèl de Sièrvo, que hìzo Chrìſto, quàndo viviò èn èlla? Què adelantarà de noblèza de èl Mùndo en el oficio de Comediànte, el que por quìnce dìas, ò por vèinte àños, hàga èl papèl de Señòr, ù de Rèy en las Comèdias? Què èl que ſe le rìndan Exèrcitos en la repreſentaciòn? Ni que le sìrvan, ni que le dòblen las rodìllas, ni que le dèn Mageſtàd? Si èſto pàſſa sòbre las tàblas, y à piè firme èn la tièrra, no le dàn los hòmbres mas eſtimaciòn, que là que le correſpònde. Luègo pòco nos impòrta hacèr èſte, ò el òtro papèl en el Mùndo, ſi no lo hacèmos de mòdo, que no perdàmos el ſeñorìo de èl Cièlo; y mùcho impòrta aparecèr pequèños, ſi en èſto mìſmo afianzàmos la mayorìa en el Ce-

Celeſtiàl Rèyno. Por ventùra (dixo Diòs por Samuèl, à Saùl) quàndo tu con tus mìſmos òjos veìas tu pequeñèz, no te hallàſte hècho Cabèza de las Trìbus de Iſraèl? *Nónne cùm eſſes párvulus in óculis túis, Caput in Tríbubus Iſraël fáctus es?* (4) Quàndo no te conocìa el Mùndo, y tu logràbas el conocimièntо de tì, y de tu nàda, èſta humildàd no te exaltò à primèr Rèy de Iſraël? Pero quàndo ſe olvidò de sì, y quìſo hacèrſe mas rìco, con pretèxto de ofrecèr mas à Diòs con las prèſas de Amalèc, no ſe arrepintiò Dios de avèrlo elevàdo à la Dignidàd, y lo reprobò? Reprobàdo de Dios, què le valìa ſu Domìnio? Què ſu Autoridàd Regia, aùnque la exercìa? Què le aprovechàba lo juzgàſſen Rey los hòmbres, ſi era opueſto à el jùicio de Diòs? O Catòlicos! Los in-

(4) 1. Reg. 15.

ínfimos en la eſtimaciòn, y juìcio de los hòmbres, quàntas vèces ſon los primèros en la eſtimaciòn, y juìcio de Dìòs? No atiènde à la quantidàd de èl Gràno de Moſtàza; mìra à la qualidàd, y à lo que fecùnda ſu virtùd. No pèſa nuèſtras òbras en las balànzas de èl Mùndo, ſinò ès en las que tiène èn ſu Santuàrio. (5) En làs de Dìòs no hàce pèſo, ſinò ès el amòr en el eſpìritu. Mas pèſa lo mas pequeño de interiòr amòr, y afecto à ſu grandèza, que tòdas las òbras exteriòres ſin èl. O quànto pesàron en la eſtimaciòn de Chrìſto, mas que tòdas las ofrèndas de los Farisèos, dos minùtos, ò pequeñìſsimas monèdas, que ofreciò la Viùda de èl Evangèlio! Luègo, hermànos mìos, compènſe la eficàz vivèza de nuèſtro amòr à Dìòs, y à èl pròximo, lo que per-

(5) Num. 7.

Digitized by Google

dìmos de Señorìo de èl Rèyno de los Cièlos, y sèa logràrlo èn èsta vìda por Gràcia, nuèstra mayòr glòria, pàra conseguìr la etèrna, à la que nos guìe Jesu Chrìsto nuèstro Salvadòr, que vìve, y rèyna con el Pàdre, y el Espìritu Sànto por los sìglos de los sìglos. Amèn.

CREDO, &c.

EL OFERTORIO, Y LA Comuniòn.

SON los de la Dominìca III. y sus Pràcticas, fol. 83. y 84.

NOTA. *Se và à la Pràctica de èl Ofertòrio de la Hòstia en la Missa Rezàda, hàsta la Comuniòn, que està à èl fin de èste Tòmo.*

EN LA ORACION DESPUES DE la Comuniòn.

ECLESIASTICO.

Expl. PIden los Fièles à Diòs, à èl ſentìr los deliciòſos efectos de la Euchariſtìa, que apacentàdos de las Celeſtiàles delìcias, ſièmpre apetezcàmos aquèllo, por que verdaderamènte vivìmos.

RUBRICA. Se termìna èſte tièmpo èn las Vìſperas de èl Sàbado àntes de la Dominìca de Septuagèſima, con dos Allelùias; y èn adelànte no ſe dìcen, por lo que dirà el Oficio ſiguiènte.

Fin de èl primèr tièmpo de èl Año Eccleſiàſtico.

Digitized by Google

EL PARROCO.

SEGUNDO TIEMPO DE EL AÑO Eclesiàstico.

PRIMERA PARTE.

EL segùndo tièmpo de èl Año Eclesiàstico ès de èl que dixìmos en el primèr Tòmo, en la divisiòn de èl Año èn sus quàtro tièmpos; y se llàma tièmpo de *Declinaciòn*, *ù Deviaciòn*: el que empezò dèsde Adàn, luègo que pecò, y durò hàsta Moysès; pòrque fuè èn el que èl Gènero Humàno se apartò de èl verdadèro, y debìdo cùlto à Diòs, que ès verdadèra Luz, hallàndose èntre las tinièblas de èl pecàdo, que los alejò de la justìcia originàl, sin Lèy, ni Preceptos, que los dirigièssen; entorpecìdos sus pàssos en tànta obscuridàd, que resfriàdos de la caridàd, sòlo alentàban èntre temòres de ser sorbìdos de èl Abìsmo: y vièndose èn angùstias de muèrte, clamàban à Diòs por luz, pàra que vièran sus òjos, lo que debìan obràr, dicièndo: Alùm-

bra

bra mis òjos, no se apodère de mì èl sueño de la muèrte.

Este tièmpo de ignorància, y ceguedàd concuèrda con la nòche; y èn el àño con la pàrte, que se llàma Invièrno, èn el que rèynan mas las tinièblas, no faltàndo de èl tòdo la luz, còmo no faltàron en aquèl tièmpo Jùstos, quàles fuèron Abèl, Noè, y òtros; el quàl tièmpo nos represènta la Iglèsia nuèstra Màdre dèsde la Dominìca de Septuagèsima, hàsta la Pàscua de Resurrecciòn; y ès el que òtros suèlen llamàr *tièmpo Quadragesimàl, ò tièmpo de Penitència*: còmo que avièndo nosòtros vìsto èn el tièmpo de *Revocaciòn* el camìno, que nos guìa à la superiòr Bethleèm, por mèdio de la Estrèlla (que ès la luz de nuèstra Fè) (1) le pèsa à èl hòmbre avèrse apartàdo, è intènta seguìrla por mèdio de la Penitència, y clàma, y suspìra por su amàda Pàtria.

(1) Dur. cap. 24. num. 1.

Digitized by Google

TIEMPO DE SEPTUAGESIMA.

DE LA DOMINICA DE Septuagèsima, y de las siguièntes: de su orìgen, y de algùnos de los fines principales, que èn èsta Dominica, y èn las de èste tièmpo tièn nuèstra Màdre la Iglèsia èn el Oficio Divìno.

EL PARROCO.

ES sentìr de èl Abàd Rupèrto, (2) que SEPTUAGESIMA se dìce por siète Domìngos contìnuos, que precèden à la memòria de la Pasiòn saludàble de nuèstro Redemptòr Jesu Chrìsto: còmo que son èstos siète ùna disposiciòn conveniènte, èn que las Edàdes de èl Mùndo previènen las Exèquias à èl Redemptòr, dàndo testimònio, por bòca de la Iglèsia, de ser èl mìsmo la salùd, que esperàban tòdos, la que se avìa de conseguìr por mèdio de su Pasiòn, y por la que se librarìan de èl pesàdo yùgo de

(2) Rup. lib. 4. cap. 2.

Digitized by Google

de la cautividàd de èl pecàdo. A èsta cautividàd de èl pecàdo represèntò la que padeciò el *Puèblo de Diòs* sètènta àños en Babylònia. Se dìce SEPTUAGESIMA; pòrque se cuèntan dèsde èsta Dominìca, hàsta la Dominìca IV. que se llàma la Dominìca *LÆTARE*, siète semànas. SEXAGESIMA; pòrque dèsde èl Domìngo siguiènte à èl de Septuagèsima, hàsta la mìsma Dominìca *LÆTARE* son sèis. QUINQUAGESIMA; pòrque son cìnco. Y QUADRAGESIMA; pòrque son quàtro, hàsta dìcha Dominìca *LÆTARE*. Despuès se sìguen las que se llàman II. III. y IV. de Quarèsma. Son tòdas siète denotàndo, que por siète Edàdes de èl Mùndo se llèga à la Celestiàl Glòria; y por sèis se llegò à la Gràcia de nuèstra Redempciòn. Assì la Dominìca *LÆTARE*ès Dominìca de alegrìa; pòrque èn èlla se hàlla el combìte, que hìzo Chrìsto (segùn San Juàn) (3) Imàgen de èl Paraìso. *Se sirve à la Mìssa con Dalmàticas*, y se repìte la voz de jùbilo, con òtras

(3) San Juan. cap. 6.

Digitized by Google

demonſtraciònes, de las que ſe dirà èn dìcha Dominìca. Son las ſiète Edàdes de èl Mùndo. (4) La primèra, dèſde Adàn hàſta Noè. La ſegùnda, dèſde Noè hàſta Abrahàn, ò Moysès, còmo quièren òtros. La tercèra, dèſde Moysès hàſta Davìd. La quàrta, dèſde Davìd hàſta la Tranſmigraciòn de Babylònia. La quìnta, dèſde la Tranſmigraciòn hàſta el Nacimièntо de Chrìſto. La ſexta, dèſde la Venìda de Chrìſto hàſta el fin de èl Mùndo. La sèptima es el deſcànſo, à que pàſſan las Almas de los Eſcogìdos à la Jeruſalèn Triunfante de la Glòria.

Y còmo San Gregòrio, que ordenò el Oficio de èſte tièmpo, conſidèra, avèrſe hècho memòria de èl Nacimièntо de Chrìſto; de ſu manifeſtaciòn, en el Oficio de Epiphanìa; y la de ſus tres àños de predicaciòn; ſiguièndoſe tratàr de ſu amàrga Paſſiòn, hàce àntes èſta loàble digreſſiòn de recurrìr à èl princìpio de èl Mùndo; (5) pàra que dèſde èl, hàſta deſ-

(4) Rup. ibid. cap. 3. (5) Idem cap. 4.

Digitized by Google

deſpuès de èl, en las ſiète Edàdes dichas, en ſiète Dominìcas tòme la Iglèſia, pàra càda ùna, vòces convenièntes de càda Edàd, como de ſiète racionàles Còros, que nos combìden à veneràr, y exciten à agradecèr el univerſàl bièn, que por mèdio de la Paſſiòn de nuèſtro Salvadòr, conſeguìmos tòdos. Hècha èſta, como sàlva, y diſpoſiciòn por la Iglèſia nuèſtra Màdre, que empièza èſte Domìngo, y conclùye el Sàbado deſpuès de la Dominìca LÆTARE, ò quàrta, cùya Miſſa empièza SITIENTES: luègo èl dìa ſiguiènte (que ès la Dominìca quìnta.) empièza à tratàr mùy por menòr de la doloròſa Paſsiòn de èl mìſmo Salvadòr, y Redemptòr nuèſtro Jesùs.

Se ha de notàr, por los vàrios ſignificàdos, à que ſe puède eſtendèr èſta vòz *Septuagèſima*, (todos atendìdos por la Iglèſia, pàra la ordenaciòn de èſte tièmpo) que èſta Septuagèſima de *Edàdes* de èl Mùndo coincìde, por lo que figùra, con la Septuagèſima, que llàman de nuèſtra *Peregrinaciòn*, (que ès tòdo èl tièmpo de èſta vìda) en

Digitized by Google

èn que reſplandècen los ſiète dìas arriba dìchos: (6) còmo que tambièn ſon ſiète las Edàdes de èl hòmbre, de las que las sèis ſon de los que muèren, y la ſeptìma de los que deſcànſan. Pero ſon figuràdas en èſtas òtras très Septuagèſimas, que ès ùna de àños; quàl fuè la de la Judàyca cautividàd debàxo de la opreſsiòn de Nabucodonosòr, ſetènta àños en Babilònia, hàſta que ſe fueròn reſtituyèndo èn los ùltimos àños algùnos; y al fin tòdos lìbres bolvieròn à ſu amàda Pàtria. Otra ès Septuagèſima de dièces de dìas; (7) èſto ès, de ſetènta dìas, que dà princìpio dèſde èſta Dominìca de Septuagèſima, hàſta el Sàbado *in Albis*, cùya Mìſſa empièza: *Edúxit Dóminus Pópulum*, acordàndonos la ſalìda de la cautividàd de Babilònia, y la nuèſtra, que èn el ſeptènio de nuèſtra vìda ſe finalìza èn el Sàbado, que denòta èl deſcànſo: aſsì èn la Infraoctàva de Pàſqua ày ùna Allelúia: òtra ès de ſemànas, de la que yà hèmos dìcho.

De

(6) Dur. in hac Dóminc. cap. 28. num. 4.
(7) Dur. ubi ſupr. num. 4.

Digitized by Google

De tòdo ſe infière, que èl nùmero de ſetènta dìas, y èl de ſemànas, sìrve pàra dàr razòn de los tìtulos de las Dominìcas de èſte tièmpo; pòrque no ſin àlta providència, è inſpiraciòn de èl Eſpìritu Sànto, ſe fuèron ordenàndo èn la Iglèſia èſtos Sagràdos tìtulos, y tòdo èſte tièmpo, ſegùn quièren òtros. (8) Y ès, que con ocaſiòn de obſervàr los Fièles la Quarèſma, inſtituìda por San Pèdro, y obſervàda dèſde los Apòſtoles en quarènta dìas de ayùno (por los fines, que ſe diràn en ſu lugàr) añadiò Theleſphòro Pàpa à las sèis ſemànas òtra, que mandò ayunàſſen los Ecleſiàſticos; pàra que aſsì como excedìan à los demàs en dignidàd, los excedièſſen en la abſtinència, empezàndo èl ayùno dèſde la Dominìca antecedènte, y ſe llamò Quinquagèſima: no ayunàndo los Domìngos, en reverència de la Reſurrecciòn de nuèſtro Redemptòr. Deſpuès, por Decrèto de San Melchìades, en memòria de la Solèmne Cèna, y de la Aſcenſiòn de èl Señòr, ſe exceptuà-

(8) Rodulf. prop. 16. ex Ignat. Mar. ep. 8.

Digitized by Google

tuàron de èl ayùno los Juèves; y empezàba el ayùno dèsde el Domìngo antecedènte, que se llamàba Sexagèsima. (9) Y quitàdos los ayùnos de los Sàbados por èl Concìlio Constantinopolitàno VI. (10) en figùra, y señàl de nuèstra Bienaventurànza etèrna, y descànso etèrno. (11) Y por òtros Concìlios, por oponèrse à la herègia, que se comenzò en Oriènte, y se siguiò despuès de los Marcionìstas, y Maniquèos, que, còmo dìce San Epiphànio, (12) enseñàban falsamènte dos Diòses: ùno criadòr de las còsas dañòsas, que decìan èra èl de èl Vièjo Testamènto: òtro buèno, que decìan èra èl de èl Nuèvo; y por aquèl ayunàban el Sàbado, còmo còsa sànta, y dìa querìdo por èl; se les prohibiò entònces ayunàr à los Cathòlicos aquèl dìa, y anticipàban el ayùno dèsde la Dominìca antecedènte, que llamàban *Septuagèsima*. Despuès, por

(9) Epist. ad Episcopos Hispân. c. 3. & habêtur de Consecrat. dis. 3. Jejúnij. (10) Concil. Constantinop. VI. Can. 55. (11) Paul. Medi. en èste tièmpo. (12) S. Epiph. hæres. 42.

Digitized by Google

por Decrèto de Agapìto Pàpa, empezàron à ayunàr los Juèves, y dàba principio el ayùno dèsde *Sexagèsima*. Cesso la superstición de los Sàbados, y empezàba la Quarèsma dèsde la *Quinquagèsima*, segùn el Decrèto de Thelesphòro: lo que actualmènte obsèrvan mùchos Religiòsos, y los Seglàres dèsde èl Miércoles de Cenìza.

Los Pàdres de èl Concìlio Aurelianènse IV. (13) en tièmpo de èl Pàpa Vigìlio, determinàron, que los quarènta dìas de ayùno fuèssen contìnuos, exceptùando sòlo los Domìngos, y que èsto igualmènte se practicàsse en tòdas las Iglèsias: y se ordenò la Quarèsma èn la forma que òy ùsa la Iglèsia, quedàndo siempre siète semànas continùas pàra èl ayùno; y siète dèsde la Dominìca de Septuagèsima, à la quàrta de Quarèsma, pàra la sàlva, y prevención, que hacèmos (segùn dìce Rupèrto) à el tratàdo, y memòria de la Pasiòn de nuèstro Redemptòr. Las semànas que àv dèsde Sep-

(13) Conc. Aurelian. cap. 2.

Digitized by Google

Septuagèsima à la Pàsqua, que incluyèndo la octàva de èsta, hàcen setènta dìas, singularmènte represèntan la cautividàd de los hìjos de Ìsraël por setènta àños, debàxo de la opresiòn de Nabucodonosòr, à la que los llevaròn sus pecàdos, y en la que fueròn duramènte tratàdos, pasàndo de la alegrìa, è instrumèntos mùsicos de su Jerusalèn, à la aflicciòn, y angùstia de hallàrse èn Babilònia, tierra agèna, hambrièntos, y desnùdos à èl tièmpo, que esclàvos; (14) y còmo èn èsta à los sesènta àños sujetàndo Ciro (que figurò à Chrìsto) à èl Rèy de Babilònia, les concediò facultàd de bolvèr à su Pàtria: y pàrte de èl Puèblo fuè conducìdo de Jesùs, Grànde Sacerdòte, y de Zorobabèl, el que con gòzo reedificò èl Tèmplo en Jerusalèn; y èl demàs Puèblo quedò èn la cautividàd, hàsta cumplìr los setènta àños, que cumplìdos, salieròn ùnos por Darìo, y Assuèro; òtros por Esdras, y òtros por Neemìas, con que se doblò la alegrìa, y jùbilo de tòdos: as-

(14) Racio. Dur. ibid. num. 10. 11.

Digitized by Google

aſsì èn lo ſignificàdo de la cautividàd de èſte mùndo, èn la sèxta Edàd por el verdadèro Cìro Chrìſto nuèſtro Señòr, fuè ſujèto èl Rèy de Babilònia, (que ès el Diàblo) conſeguìmos librànos de ſu tyranìa, y ſe reſtaurò la inocènçia por el Bautìſmo. Y còmo pàrte de èl Puèblo bolviò à ſu Pàtria con Zorobabèl, y pàrte quedò èn cautividàd; aſsì pàrte de los Fièles Jùſtos difuntos, reſucitò con Chrìſto, y pàrte què da eſperàndo; y tòdos finalmènte èn la ſeptìma Edàd avràn logràdo èl deſcànſo. Bièn entendìdo èſto, me parèce, què dan acòrdes los que ſe han juzgàdo opuèſtos dictàmenes èn los Autòres, y Pàdres, tratàndo de èſte tièmpo, y de los nòmbres de èſtas Dominìcas; cùya diverſidàd me moviò à concordàrlos, ò por mejòr decìr à aclaràrlos. Sièndo sòlo diſtìntos los parecères, y conforme càda ùno à la Septuagèſima de que hàbla; pèro no contràrios, àntes mùy conformes, y tòdos convenièntes à los àltos, y excelentìſsimos fines, que la Iglèſia nuèſtra Màdre mìra èn èſta ſegùnda Pàrte de èl Año Eccleſiàſtico.

Digitized by Google

Y siendo debido à todos estos fines el luto, el llanto, y la penitencia, especialmente por avernos hecho cautivos de el pecado, debemos afligirnos, hasta el dia de la Resurreccion de el Señor, por la que se nos abrieron las puertas de la Celestial Jerusalen. Conforme à estos fines la Santa Madre Iglesia, dice el Micrologo,(15) empieza desde esta Dominica por las Lecciones de el Genesis, y caida de Adan; dexa los alegres cantos, viste ornatos tristes, y lutos, que luego deshecha, quando ha de recibir de gala à su Esposo Resucitado. De estos Ritos en particular, se dirà en donde corresponde.

DE EL OFICIO DE EL TIEMPO de Septuagesima.

El Parroco.

RUBR. SE termina el tiempo precedente en las Visperas de el Sabado antes de la Dominica de SEPTUAGESIMA con dos ALLELU-

(15) Prop. 47.

Digitized by Google

LUIAS, y en adelànte no se dicen ni el GLORIA IN EXCELSIS DEO.

EXPLICACION.

EL Pàpa San Leòn dìce, (16) que por èsso se omìte el tièmpo de Septuagèsima la ALLELUIA, y el HYMNO de los Angèles GLORIA IN EXCELSIS DEO; pòrque el pecàdo de èl prìmer hòmbre nos separò de gozàrnos con los Angeles, dexàndonos en las penùrias de èsta vìda de Babilònia, sòbre cùyas misèrias corrièntes nos sentàmos, y lloràmos, acordàndonos de nuèstra Celèstial Siòn, en la que le sòn debìdos à Dios èstos Hymnos. Y còmo en tòdo èste tièmpo, hàsta Resurrecciòn, no se ha de entonàr èste cànto, aòra, còmo que se despìde de èl, la buèlve à repetìr. En ùnas Iglèsias practicàban deponèr la ALLELUIA con grànde gòzo, còmo que lo ateseràban hasta el dìa en que representàsse su reparaciòn por la Resurrecciòn: òtras con gemìdos, y suspìros; denotàndo la

(16) Leon Pàpa de Consec. dist. 1.

Digitized by Google

expulsiòn de èl Paraìso, que ocasionò el pecàdo de nuèstros Pàdres primèros; conforme à lo establecido por Alexàndro Pàpa II. de que se dòble la Allelúia à èl fin de èl tièmpo precedènte à èl de la Penitènci, pàra que su deposiciòn sèa indìcio de la tristèza, y compunciòn de èl tièmpo siguiènte, lo que se hàce à èl fin de las Vìsperas; porque entònces empièza el dìa Eclesiàstico: còmo que precediò la nòche, y llegarà el dìa deseado. (17)

En el principio de las Hòras de èste tièmpo, se dice: LAUS TIBI, DOMINE, REX ÆTERNÆ GLORIÆ, en vez de ALLELUIA. Pòrque la ALLELUIA es vòz Angèlica, proferìda de los Angeles, segùn oyò San Juàn: (18) y recorrièndo nosòtros en èste tièmpo las Lecciònes de èl pecàdo de nuèstro primèr Pàdre, que nos privò de aquèlla nòble conversaciòn de los Angeles, substituìmos òtras vòces humànas pàra la alabànza; las que por ser Latinas, y la Allelúia, vòz Hebrèa, de-

(17) Dur. l. 6. c. 14. n. 17. 18. (18) Apoc. 19.

www.Google

denòtan triſtèza ; pues la lèngua Latìna èſ mùcho mas pòbre , en que ſe nos repreſènta nuèſtra sùma pobrèza, y misèria , que nos vìno con la originàl cùlpa. Y principalmènte pòrque como la glòria de èl Pàdre es el Hìjo, que tomò la cìtara , ò inſtrumènto de nuèſtra humanidàd , que fuè quebrantàda en ſu Paſsiòn : la que avìa de reſonàr en armonìoſa conſonància en el dìa glorìoſo de la Reſurrecciòn: (19) de aquì es , que hacièndo memòria de la Iglèſia , àntes de redimìrſe por Chrìſto en èſte tièmpo , cùya Redempciòn ſe avìa de hàcer por la Sàngre derramàda de èl Hìjo de Dios , ſe omìte èſte Càntico , que ſingularmènte lo ſignifica ; y ſe ſubſtitùye en vez de Allelúia èſta alabànza : *LAUS TIBI , DOMINE , REX ÆTERNÆ GLORIÆ*; (20) à diſtinciòn de la òtra, que pertenèce eſpecialmènte à Chrìſto triunfante de la muèrte , y pecàdo: y à la que reſpònde èl Còro en las Antìphonas , y Reſponsòrios èſta palàbra IN ÆTERNUM.

(19) Dur. lib. 6. cap. 24. num. 15. 16. Pſal. 56.
(20) Rup. lib. 4. cap. 5.

Digitized by Google

En los Maytìnes de èl Oficio de èste tièmpo, se pònen las Lecciònes de èl primèr Noctùrno de los cìnco libros de Moysès. Pòrque deseàndo nuèstra Màdre la Iglèsia, hagàmos Penitència, à èl consideràrnos còmo cautìvos en la Babilònia de èste Mùndo, y deseòsos de habitàr nuèstra Pàtria la Celèstial Jerusalèn, empièza à leèr èstos lìbros de Moysès, que son cìnco; y còmo en cìnco gràdas nos muèstran la Escàla de la verdadèra Penitència, ya èn la Fè, ya èn el sànto temòr. (21) En la Fè, enseñàndonos à Dios, còmo Criadòr de lo visìble, è invisìble en Cièlo, y Tièrra, y demàs criatùras; còmo que los criò en el principìo, èsto es, en el Hìjo, por quièn hìzo tòdas las còsas: luègo exprèssa à èl Espìritu Sànto fomentàndo las àguas; despuès nos instrùye en la Fè de la Encarnaciòn, y de la Pasiòn de èl Hìjo de Dios en Isaàc, que no fuè sacrificàdo èl, sino el Cordèro; y Chrìsto no padeciò en su Divinidàd, sinò es padeciò èn su Humanidàd: y à èste mò-

(21) Dur. lib. 6. cap. 25. num. 1. 2. 3.

Digitized by Google

mòdo nos và inſtruyèndo en la Fè de los demàs Myſtèrios de la Reſurrecciòn, Aſcenſiòn, y venìda de èl Eſpìritu Sànto en Josèph, que deſpuès de vendìdo, fuè ſublimàdo à èl Tròno en Egypto, de dònde diſtribuyò el Trìgo por tòda la Regiòn; còmo Chrìſto, deſpuès de vendìdo, fuè ſublimàdo à la Dièſtra de èl Pàdre, y embiò èl Trìgo de la Pàlabra de Diòs por ſus Predicadòres à todo el Mùndo. Nòs inſtrùye en el temòr, no sèa que por el vìcio de la gùla, è inobediència ſeàmos deſterràdos de èl Paraỳſo Eſpirituàl, como nuèſtros primèros Pàdres de el Terrèſtre. En Caìn, nos ensèña à huìr la embìdia, y el homicìdio: Por las Ciudàdes deſtruìdas, y el Dilùvio, à huìr de la laſcìvia, y de tòda deshoneſtìdàd.

Los RESPONSORIOS ſe pònen de èl Gèneſis, y de òtros lìbros Sagràdos, que tòdos denòtan la misèria, en que incurrìmos por el pecàdo: enſeñàndonos primèro la dignidàd de èl hòmbre, en sèr criàdo à imagèn de Dios; y deſpuès, còmo fuè arrojàdo de èl Paraìſo, y èn el trabàjo, èn que

Digitized by Google
que-

quedò, de comèr de su sudòr; y còmo quedò el que se quìso hacèr, còmo Diòs: Tòdo pàra denotàr la mayòr misèria, y desgràcia de èl hòmbre por el pecàdo.

A LAS LAUDES EN LAS Dominìcas de èste tièmpo.

EN lugàr de èl Psàlmo *DOMINUS REGNAVIT*, *&c.* se pòne èl Psàlmo *MISERERE*, *&c.* queès Psàlmo de Penitència, y el antecedènte de alegrìa: (22) y en vez de èl Psàlmo *IUBILATE*, *&c.* se pòne el Psàlmo *CONFITEMINI*, *&c.* Enseñàndonos: que por la Penitència hèmos de venìr à la confesiòn de alabànzas; y por el temòr, à la esperànza: pòrque èl Peregrìno (còmo lo sòmos) siempre ha de vivìr èntre esperànza, y temòr. Asì el *MISERERE* se dìce, pàra enseñàrnos à temèr, y lloràr nuèstros pecàdos; con lo que se llèga à la confiànza de èl perdòn, y à la confesiòn, que hacèmos en el Psàlmo *CONFITEMINI*. Tambièn se dìce èste

(22) Dur.lib.6. cap.24. num.20.

Digitized by Google

te Psàlmo à las Làudes, pàra denotàr se dèben instruìr los nìños; pàra que en la fièsta de Ràmos, y Pàlmas sèpan cantàr las alabànzas de èl Señòr, à cùya festividàd pertenèce èste Psàlmo, especialmènte por aquèllas palàbras: *O Dómine! salvum me fac, &c. O Señòr! sàlvame, &c.*

A PRIMA.

EN vez de èl Psàlmo *CONFITEMINI*, se dìce èl Psàlmo *DOMINUS REGNAVIT*; pòrque quière la Iglèsia, que èn el discùrso de la semàna se rèce tòdo el Psaltèrio, el que en la Primitìva Iglèsia càda dìa se sollìa leèr: (23) por èsta razòn se dìce èste Psàlmo en Prìma; y en los Maytìnes de èl Sàbado el *IUBILATE*.

RUBRICA. *No se entòna el Organo, y suspènde el Pueblo las cantàdas de alegrìa en èste tièmpo de Septuagèsima, ò Quadragesimàl.*

Por significàrse en èl la cautividàd de Babilònia, que por setènta àños

(23) Ibidem.

Digitized by Google

padecièron los hìjos de Ifraèl, los mìfmos que tuvièron colgàdos los òrganos en los Sàuces, no querièndo cantàr en tièrra agèna. Por èfta razòn, conſideràndonos cautìvos deſterràdos de nuèſtra Pàtria à vìſta de las misèrias, que padecèmos èn la ſemàna de èfta vìda, ſuſpendèmos los òrganos, y cànticos de alegrìa: ſignificàndo, que quàndo llègue la octàva, que es ſymbolo de la Glòria, los bolverèmos à tomàr, pàra no ſoltàrlos, y pàra que no cèſſen de reſonàr nuèſtras vòces en Divìnas alabànzas. (24)

El tòque de las Campànas es ſencìllo, por la razòn dìcha, y la que ſe dìxo en tièmpo de Adviènto.

No ùſa la Iglèſia de Dalmàticas, nì Tunicèlas, ni Ornamèntos preciòſos, ſino es moràdos: ya, pòrque represènta, que en aquèlla cautividàd eſtàban miſerablemènte veſtìdos; ya, pòrque en la de èfta vìda ſe denòte, que el Gènero Humàno por el primèr pecàdo fuè cubièrto de èl veſtìdo de la Mal-

(24) Dur. cap. 24. num. 11.

Digitized by Google

Maldiciòn. *Fiat, ſicût veſtiméntum; quo operîtur*: (25) deſnudàndoſe de èl veſtìdo de la Gràcia, bordàdo de Virtùdes, que denòtan los Ornamèntos de las Fièſtas Solèmnes, los que ſuèlen ſer recamàdos de òro, y matizàdos de sèdas; y ya, pòrque las ſiète ſemànas primèras ſignifican las ſiète Edàdes primèras de èl Mùndo, que hàcen Exèquias à la Paſsiòn de èl Redemptòr. Aſsì ùſa la Iglèſia èn èſte tièmpo *de èl Eſtolòn, y Planètas, ò Casùllas dobladas por delànte*, conforme à lo que ſe dìxo èn el tièmpo de Adviènto; aùnque en èſte de Septuagèſima es por conformàr à algùnos de los fines aquì expreſsàdos, y à òtros, que mìra nuèſtra Sànta Màdre la Iglèſia.

EX-

(25) Idem num. 12.

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la asistènçia à la MISSA Solèmne de la Dominìca de Septuagèsima, y afectos pràcticos de èl Seglàr.

LA Estaciòn èste dìa en Ròma es à San Lorènzo Extra-Mùros; pòrque còmo èn, la primèra Edàd de la Iglèsia, la sàngre de el Proto-Màrtyr Abèl clamàba de la tièrra à Dios; asì en la Iglèsia Romàna la preciòsa muèrte de San Lorènzo, con el nuèvo inaudìto Martyrio clamò à èl Cièlo, y se oyò por tòdo el Mùndo. (1) Y còmo aquèl Abèl se viò rodeàdo de los gemìdos de la muèrte, perdìdos los gòzos de la vìsta de sus pàdres; y èra el clamòr esperàndo su auxìlio, y repàro: y las vòces de èl Martyrio de San Lorènzo se hicièron oìr en el Tèmplo Sànto de èl Señòr: asì à èl consideràrnos rodeàdos de dolòres de muèrte, y pelìgros de èl Infièrno, querèmos en nuèstra tribu-

(1) Rup. in hac Mis.

Digitized by Google

bulaciòn invocàr à Diòs, ſegùn decìmos en el INTROITO de la Miſſa; (2) y conforme à èſtos fines ſe eligiò èſta Igleſia pàra la Eſtaciòn en Rò-ma. (3)

A EL INTROITO.

Eclesiastico.	Seglar.
Expl. Le pòne la Iglèſia de èl Pſàlmo 17. ya por lo dìcho antecedènte; ya por denotàrſe en èl, hallàrſe la Iglèſia militàndo èntre tàntas pènas, y trabàjos, que nàcen de èl pecàdo, còmo ſon: hàmbre; ſed, frìo, enfermedàdes, y muèr-	*Pràct.* No ày „ pàrte, Señòr, à „ dònde buèlva „ mis òjos, ni in- „ clìne mis pàſ- „ ſos, que no hà- „ lle gemìdos de „ muèrte, que „ amenàza èn „ hàmbres, ò èn „ sèd, ò èn frìos, „ enfermedàdes, ò „ en dolòres de „ èl Infièrno: en el

(2) Dur. lib. 6. c. 25. n. 4. (3) Rup. lib. 4. c. 6.

Digitized by Google

muèrte; (4) y por la màla conciènciа, è interiòr gusàno, amargùra, hedòr, y tinièblas, que ſon dolòres de èl Infièrno. Y pòrque èſtas misèrias no oprìman nuèſtra eſperànza, nos ofrècе el conſuèlo en el Vèrſo, que dìce: *Te amarè, Señòr, Fortalèza mia.*

„ el roedòr gusà-
„ no de la con-
„ ciènciа, en amar
„ gùras, tinièblas,
„ y temòres.
„ Pèro en èſta
„ tribulaciòn me
„ dìce la Iglèſia,
„ que clamò à tì,
„ y la oìſte dèſde
„ tu Sànto Tèm-
„ plo.
„ Yo ſuſpìro
„ por tì, y clama-
„ rè à tì, Señòr,
„ en quièn hàllo
„ mi fortalèza, mi
„ firmèza, mi refugio, y mi defen-
„ ſa.

EN

(4) Dur. cap. 25. num. 4.

Digitized by Google

EN LA ORACION.

ECLESIASTICO.

Expl. SUplìca la Iglèsia à Diòs, òyga su clemència los ruègos de su Puèblo; pàra que los que justamènte estàmos afligìdos por nuèstros pecàdos, por la glòria de su santìsimo nòmbre, misericordiòso, nos lìbre de tàntas misèrias.

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de San Pàblo à los Corìnthios 1. cap. 9. Esta Epìstola la pòne la Iglèsia, con el Evangèlio siguiènte, èn consideraciòn de que hàce memòria de vèrse èl hòmbre ar-

SEGLAR.

Pràct. O Señòr! „què èn brève „pàssa èl tièmpo „de èsta vìda! „con el que dè„bo corrèr por „conseguìr el prè„mio de la Bien„aventuràn̄za, „que no tòdos han

Digitized by Google

arrojàdo de la felicidàd de èl Parayſo, y de èl ròſtro de ſu Criadòr; y no sèa que deſeſpère à èl vèrſe èntre gemìdos, y dolòres, ofrèce en el Evangèlio ſiguiènte, y en la Epìſtola tres ſaludàbles remèdios, y tres prèmios. (5) El primèr remèdio è s: que ſi quière de èl tòdo libràrſe, trabàge èn la Vìña de ſu Alma, cortàndo vìcios, y pecàdos: deſpuès còrra èn el eſ-

„ han de lograr, „ sì sòlo los que „ aſsì ſe aligèren „ de èl pèſo de „ los terrènos a- „ fectos, que còr- „ ran de mòdo, „ que lo alcàn- „ cen! Què apro- „ vechò à tàntos, „ que ſalièron de „ Egìpto, que ca- „ minàſſen por el „ Deſièrto à la „ Tièrra de Pro- „ miſsiòn, sì sòlo „ dos logràron „ èſta dìcha? Puès „ los demàs en „ aquèl sànto vià- „ ge, ya deseàron „ bolvèr à la eſ-

cla-

(5) Dur. cap. 29. num. 5.

Digitized by Google

estàdio de èsta vìda por las òbras de penitència: y ultimamènte, que varonilmènte pelèe còntra las tentaciònes de èl diàblo; lo que sì assì hicièsse, conseguirà por el trabàjo, el denàrio, ò estipèndio de la Bienaventuràn-za; por la carrèra de su penitència, el prèmio; y por la pelèa, la immortàl Coròna. Se pòne el Apòstol por exèmplo, dicièndo, que castìga su cuèrpo, trayèndolo à la servidùmbre; còmo assì

„clavitùd de Egìp
„to, acordàndo-
„se de las càr-
„nes, y cebòllas;
„ya idolatràron,
„adoràndo à èl
„Becèrro; ya fuè-
„ron lascìvos;
„ya tentàron tu
„grandèza, y
„murmuràron de
„tu altìsima Pro-
„vidència. No
„permìtas, que
„yo, que còmo
„Catòlico camì-
„no à la Celes-
„tiàl Jerusalèn,
„me pàre en cria
„tùra algùna de
„èste destièrro;
„àntes con el
„exèmplo de tu
„Sànto Apòstol

Digitized by Google

mo aligeràndose, debilitàndolo, pàra corrèr de mòdo, que puèda alcanzàr el prèmio de la vìda etèrna.

„ afsì castìgue èn „ mi càrne las re„ beldìas de mis „ apetìtos, que „ reducìdo mi „ cuèrpo à servìr „ à èl espìritu, „ puèda confiàr, que conseguirè la „ victòria.

A EL GRADUAL.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Le pòne la Iglèsia de èl Psàlmo 9. excitàndo à la confiànza èn Diòs, por ser quièn nos ayùda èn las tribulaciònes, que nos son oportùnas; en quànto nos hàcen acor-	*Pràct.* Señòr, sì „ las tribulaciò„ nes, y tentaciò„ nes son conve„ nièntes, pàra „ que se alièntе „ mi espìritu à „ volàr con los „ desèos à tu Glò„ ria: yo, que co„ nòzco lo cèrca, que

Digitized by Google

acordàr de los etèrnos gòzos, (6) consolàndonos con la esperànza de que no dèxa à los que lo bùscan, ni se olvìda de èl pòbre, ni permìte perèzca su paciència, pàra el etèrno frùto.

„ que estàs con
„ tu auxìlio de
„ los que atribù-
„ las, y son ten-
„ tàdos, clàmo à
„ tì.

„ Pòrque no
„ dèxas à los que
„ te bùscan, ni en
„ el fin te olvida-
„ ràs de èl pòbre
„ humìlde, y con-
„ trìto.

„ Levàntate en mi defensa, no „ prevalèzca en mì el hòmbre an- „ tìguo.

RUBRICA. *En vez de la Allelúia en èste tièmpo se dìce el Tràcto.*

ECLESIASTICO.

Expl. EL Tràcto es pròprisimo de èste tièmpo. Se dìce *TRACTO* de èl vèrbo latìno *TRAHO*, que

(6) Idem num. 6.

Digitized by Google

ſignifica traèr; (7) y es, que por mèdio de los Tràctos tràe, y sàca la Iglèſia de èl corazòn humàno ùnos dùlces ſuſpìros, y regalàdos ſollòzos, ìndices de èl desèo, que en èl predomìna de la Celeſtiàl Pàtria; los que muèſtra con tièrnas palàbras, y cànto gràve en el Còro, con que los ſolemnìza; denotàndo llànto, triſtèza, y humildàd. La inſtituciòn de èſte Càntico ſe atribùye à San Teleſphòro: ſu aumènto à San Celeſtìno; y Rupèrto Abàd, à San Gelàſio: en los que àntes avìa variedàd hàſta San Gregòrio, que les diò el òrden, que òy tièn-nen, y ſeñalò en el Lìbro de las Antìphonas.

EL PRIMER TRACTO DE EL Año Eccleſiàſtico es en èſte dìa.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. El que ſe pòne de èl Psàlmo 129. en dòn- de	*Pràct.* De lo mas „ ìntimo de mi „ corazòn sàlen mis

(7) Idem num. 7.

Digitized by Google

de exprèssa con Davìd, que de lo mas profundo, è ìntimo sàca la Iglèsia los susplros, còmo que sàlen de lo profundo de èl pecàdo, ù de la pèna por èl merecìda: y pàra el consuèlo presènta à Diòs las palàbras de misericòrdia; còmo que delànte de sì està la propiciaciòn.

„ mis susplros, „ exhalàdos de la „ jùsta pèna, con „ que me aflìgen „ las espìnas de „ mis cùlpas.

„ Hàganse à oìr „ la oracìòn de tu „ siérvo tus oì„ dos, y no obsèr„ ves nuèstras ini„ quidàdes; pòr„ que quièn te „ sufrirà, si te in„ dìgnas còntra „ nosòtros?

„ De tì es el „ aplacàrte, y de „ mì vivìr ligàdo à tu Sànta Lèy; „ con lo que te tendrè à tì, tenièn„ dome tù, Señòr, à mì.

Digitized by Google

EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Mathèo à èl cap. 20. en la Paràbola de la ſimilitùd de èl Rèyno de los Cièlos à èl Pàdre de Famìlias, que ſaliò à èl amanecèr, à la hòra de Tèrcia, cèrca de la Sèxta, Nòna, y Undècima, à conducìr Operàrios à ſu Viña, à los que diò el eſtipèndio de ſu jornàl, igualàndolos en èl: lo que murmuràron, los que fuèron conducìdos dèſde èl rayàr de èl Sòl, parecièndoles que, pòrque les dàba entèro el eſtipèndio, à los que sòlo trabajàron la ùltima hòra, ſe les debìa aumentàr à èllos el ſuèldo; à que le reſpondiò à ùno. Amìgo, no te hàgo injùria: te dòy lo que te ofrecì: llèva, lo que ès tùyo: quièro à èſte ùltimo dàrle lo mìſmo, que à tì. Por ventùra, no

Digitized by Google

mè

me ès lìcito lo que yo quièro, y puèdo hacèr? O pòrque yo sòy buèno, has de sèr tù màlo? No quìso Chrìsto dàrles màs satisfacciòn, aunque pudièra, còmo ès la de que igualàron à tòdos en la fatìga, los que fuèron màs tàrde; y que èstos mìsmos èn ùna hòra pudièron aventajàr à los primèros, y merecèr màs: con que èstos ùltimos serán los primèros, y los primèros los ùltimos. Tòdo lo que ès expresiòn, de que à tòdas hòras se hàllan hòmbres ociòsos; y principalmènte en la vocaciòn Divìna, à que ùnos àntes, òtros despuès, y òtros à la vejèz, corresponden. Estas palàbras dìxo Chrìsto el àño trèinta y très de su edàd (quière Gisslàndio, que fuèsse èn èl primèr dìa de Octùbre) èn èl camìno de Galilèa, à los fines de Judèa, à buèltas de èl Jordàn, pòco àntes de resucitàr à Làzaro: la quàl Paràbola salu-

dablemènte la pòne la Iglèsia, pàra atraèr los Fièles à la Penitencia; avièndo empezàdo con el terròr de la muèrte, y de èl Infièrno èl INTROITO de la Mìssa, que ès ùn vehemènte estìmulo à èl arrepentimièntо; y finalmènte èste Evangèlio se pòne por lo dìcho en la Nòta de la Epìstola. (8)

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca de Septuagèsima.

Símile est Régnum Cœlórum hómini Patri famílias, qui éxijt primo manè condúcere Operários in Vineam suam. Matth. cap. 20.

SAbèis tòdos, hermànos amantìssimos, ès Diòs el Pàdre grànde, cùya famìlia son tòdas las criatù-

(8) Hieron. Natal. sup. hanc Dom.

Digitized by Google

tùras, y ſu Càſa ſe dilàta por tòdos los àmbitos de èl Cièlo, por tòdas las Regiònes de la tièrra, y hàſta èl mas profundo abìſmo. Son tres las vivièndas de èſta grànde Càſa: ùna ès la tièrra, pàra los que pelèan: òtra el Infièrno, pàra los vencìdos: y òtra èl Cièlo, pàra los victoriòſos. La primèra eſtància ès tòda de luz; la inferiòr tòda tinièblas; la mèdia pàrte de luz, y parte de tinièblas. En la ſuperiòr ès tòdo gòzo; èn la inferiòr tòdo llànto; y èn la mèdia ſe mèzcla èl gòzo, y èl llànto, ſièndo èſte èl fin comùn de las alègrias. Por tànto èn ùna ès tòdo dìa; èn òtra tòdo nòche; èn la mèdia altèrna èl dìa, y la nòche; y pòrque ùnos trabàjan èn òbras de luz, y òtros en òbras de tinièblas. En èſta mèdia Regiòn èntre èl Cièlo, y èl Abìſmo, tiène èl Pàdre de famìlias Diòs ſu Vìña, que ès ſu Iglèſia Militànte, la que ſe fecùnda

de tan hermòsas Vìdes, y tàntas, quàntos son los Jùstos dèsde Abèl, hàsta èl ùltimo de los escogìdos, que ha de nacèr à èl fin de èl Mùndo. Manifièsta la grandèza de su Divìna Bondàd èl Duèño, y Señòr de èsta Vìña èn la solicitùd, que à tòdas hòras dèsde èl amanecèr de èl Mùndo, hàsta su ùltima edàd, ha tenìdo, y tiène de embiàr Operàrios, pàra èl mejòr cultìvo; y si su solicitùd muèstra su sùmma Bondàd, quièn avrà, que entiènda ès màlo, ni que envilèce èl trabàjo? Que ès de Señòres holgàr, y no trabajàr? Consideremos (dìce San Bernàrdo) sòbre tòdos, y càda ùno de nosòtros las òbras de tòda la Santìsima Trinidàd, y verèmos, què solìcita ha andàdo su Suprèma Magestàd, pàra no perdèrnos eternamènte. Esta solicitùd, de mas de publicàrla tòdas las criatùras, y experimentàrla en nosòtros, la manifièsta èn

voz

voz corporàl, y ſensìble èl mìſmo Chrìſto èn èſta Paràbola, èn dònde ſingularmènte reprehènde à los ocìòſos, y negligèntes en trabajàr en el cultìvo de la Vìña de ſus Almas: èſto ès, èn adquirìr ſu ſalùd etèrna. *Quid hic ſtatis tota die ocìóſi?* Què hacèis aquì tòdo èl dìa ocìòſos?

Puès, amantìſsimos, quièn de los Catòlicos ſe atreverà òy à decìr lo que aquèllos Operàrios de èl Evangèlio, que hallò el Pàdre de Famìlias tòdo èl dìa ocìòſos? que le reſpònden: no ha avìdo quièn nos condùzca à èl trabàjo. Sabièndo tòdos por la Fè, sòmos ſièrvos compràdos, pàra trabajàr èn la Vìña de ſu Alma càda ùno. Sièrvos compràdos dìgo, y à còſta de ùn grànde, è infinìto prècio, que aſsì lo dìce San Pàblo. *Empti eſtis prætio magno.* (1) Compràdos sòmos con èl prècio

(1) Corinth. 6.

Digitized by Google

cio de la Sàngre de Jesu Chrìsto. Tiène hècho ajùste con nosòtros, còmo si nò tuviéssemos obligaciòn à servìrle còmo à nuèstro Señòr; de asistìrnos con èl sustènto, ò estipèndio diàrio; protegèrnos en èl trabàjo, y dàrnos èn prèmio ùna mercèd tan grànde, que ès inexplicàble con nuèstras vòces. Yo sòy tu Protectòr, dìce Diòs, y la mercèd, y estipèndio de tu trabàjo ès èn gràn mòdo, y substància grànde. *Ego Protéctor tuus sum, & merces tua magna nimis.* (2) O còmo si dixèra. Yo mìsmo sòy tu mercèd, y tu prèmio, que sòy tan grànde, que no puèdes comprehendèrme. Pèro, amàdos mìos, si nò atendèmos à que nòs condùce à èl trabàjo la obligaciòn, que contraxìmos en èl beneficio de nuèstra Creaciòn, la de nuèstra Redempciòn, y la de èl diàrio

(2) Gen. 15.

Digitized by Google

rio ſuſtènto, que recibìmos: no ès aſsì, que nòs condùce la mìſma naturalèza, que dìcta à èl hòmbre, y aùn lo muève à trabajàr, àntes que nò à eſtàrſe ociòſo? No ès aſsì, que naciò èl hòmbre pàra èl trabàjo, còmo nacièron las Aves pàra volàr? No dìce èl Gèneſis, que en èl eſtàdo de la naturalèza làpſa ſe le aſſegurò el pàn à èl hòmbre èn èl ſudòr de ſu ròſtro? (3) Y aùn èn èl de la naturalèza ìntegra podèis tambièn advertìr, que Diòs criò à èl hòmbre èn èl Paraìſo, pàra que obràſſe, no pàra que ſe eſtuvièſſe ociòſo; pèro ſi algùno ſe ſiènte de naturàl tan perezòſo, è inclinàdo à èl òcio, no ès cièrto, que lo condùcen à èl trabàjo tàntas criatùras, quàntas lo hàllan èn ſu ocioſidàd? Las ſuperiòres, còmo ſon los Angeles, le ensèñan ſon Eſpìritus ſièrvos de èl Señòr, ocupà-

(3) Géneſ. cap. 3.

Digitized by Google

pàdos por ſus Gerarquìas, y òrdenes èn divèrſos miniſtèrios: los Cièlos, en ſus movimièntos: las Eſtrèllas, y èl Sòl, y la Lùna en ſus carrèras, que nòs dìcen, aùn ſin ſer capàçes de etèrno deſcànſo? (4) Las inferiòres criatùras vivièntes, còmo la Hormìga, en quièn èl Eſpìritu Sànto mànda contèmple el perezòſo. Las Avèjas, que no dèxan vivìr en ſu congregaciòn, à la que igualmènte no trabàja en ſu Repùblica, y òtras innumeràbles; tòdas ſon exèmplo, no sòlo pàra èl trabàjo, ſinò èn pàra la diligència, y vigilància. Tòdas nòs condùcen, y hàblan con las lènguas de ſus operaciònes mudamènte voceàndonos nòs apliquèmos à nuèſtra labòr los hòmbres. Y lo que èn mas, que èl mìſmo lugàr, y èl mìſmo aſsièntò, que ocùpa nuèſtra perèza, mudamènte nòs dì-

(4) Hebréos 6.

ce,

ce, ſegùn Michèas. *Levantàos, que no tenèis aquì deſcànſo.* (5) El mìſmo tièmpo, que ès medìda de las còſas mudàbles, ſuccedièndoſe en àños, en mèſes, en dìas, en hòras, inſtàntes, y momèntos, no nòs predìca càda momènto, que èl no ſe pàra, y que los que debèmos caminàr à èl deſcànſo etèrno, no nòs parèmos? No puède avèr deſcànſo en quièn no trabàja: querèr el deſcànſo àntes de èl trabàjo, ès apetecèr còmo Luzbèl èl precipìcio: (6) pòrque ſi càda ùno ha de recibìr el eſtipèndio, conforme à ſu labòr, còmo dìce èl Apòſtol: (7) què le tocarà à èl perezòſo? Què frùto avrà ſacàdo de ſu Viña èl negligènte? Si èl mercenàrio, dìce San Juàn Chrysòſtomo, èl dìa, que no cumpliò el jornàl de ſu labòr, ſe averguènza de entràr en la càſa à pedìr el pan; còmo

(5) Cap. 2. (6) Iſaìas 14. (7) 1. Corinth. 3.

Digitized by Google

mo no se confunde de entràr en la Iglèsia, y estàr en la presència de èl Señòr, èl que nàda buèno hìzo aquèl dìa? Con què valòr desfrùta èl estipèndio diàrio en la Mèsa en abundància, y èn los gàstos èn profusiòn èl dìa, que no sòlo no trabajò, pèro ni ofreciò èl còrto tributo de algùna devociòn? Y ès lo comùn èn èl que mas se recìbe de estipèndio, èn los combìtes de èl Mùndo, dàrle mènos à Diòs. Y si ès obligaciòn de càda ùno de los Fièles trabajàr èn la Vìña de su Alma, quàl serà la de los Operàrios de la Iglèsia èn la Vìña de Chrìsto? Vèase si yo, dìce Job, comì los frùtos de la tièrra, sin pagàr mi estipèndio. Què frùtos, y estipèndio ès èste? Explìca la Glòssa. Estos frùtos son las rèntas de la Iglèsia, que còme sin estipèndio èl que no trabàja èn la Predicaciòn, ni dà èl prècio de òtros trabàjos èn èl cultìvo de las Almas

èn

Digitized by Google

èn la Viña de èl Señòr. *Si frúctus ejus comêdi absque pecúnia.* Glòssa. *Frúctus terræ absque pecúnia comédere, est ex Eccléfia fumptus accípere, & eídem prædicatiônis prætium non præbêre.* No comiò sin trabajàr Job, aùn sièndo tan rìco. Y si algùno no quière trabajàr, no còma, dìce San Pàblo. *Si quis non vult operâri, non mandûcet.* (8) Pèro lo que mas admìra ès, que las fatìgas de ùn San Cregòrio èn la Iglèsia, su Predicaciòn quàndo vivìa, la que dexò etèrna èn sus iluminàdos Escrìtos, aùn no le parecìa bastànte trabàjo, que merecièsse el pàn, que comìa. *Quid ad hoc nos Doctôres dicêmus, qui ad advéntum præcurrêntes Eccleſiáſticum Officium ſuſcípimus, & muti panem comédimus.* Pòr què? (decìa èl Sànto) O à què nòs llamarèmos Doctòres, los que nòs prevenìmos diligèntes, pàra re-

ci-

(8) 2. ad Theſalonicénſ. 4.

Digitized by Google

cibìr èl Eclesiàstico Oficio, y despuès comèmos su pàn enmudecìdos? Ya serà toleràble, que los que lògran el beneficio, y oficio; sinò ès adaptàda su voz à la Predicaciòn con las palàbras, predìquen con èl exèmplo èn la modèstia, y èn la pràctica de las demàs virtùdes de su àlto ministèrio. Pèro infunde terròr San Bernàrdo con ùnas acusaciònes, que òye ànte èl Tribunàl Suprèmo de la Divìna Justìcia, còntra los que vivièron, y se sustentàron de los bièmes de la Iglèsia, que ofrecièron los Fièles, y no cuydàron de borràrles, ni impedìrles sus pecàdos. Vendràn, vendràn èstos, dìce èl Sànto, ànte èl Tribunàl de èl Juèz, en dònde se oirà ùna gràve acusaciòn, y dùra alegaciòn de los Pupìlos, y Viùdas, que ayudàron à sustentàrlos, y no fuèron ayudàdos de èllos à libràrlos de sus cùlpas. *Vénient, vénient ánte Tribúnal Ju-*

Digitized by Google

Jùdicis, ubi Pupillòrum, & Viduârum audiètur accusàtio gravis, allegàtio dura, quorum vixêre stipèndijs, nec diluêre peccàta. Pèro si èsto ès de los que no trabajàron, en que se santificàssen: què serà, si (lo que Diòs no permìta) huvièsse quièn ayudàsse à que dòblen sus pecàdos, los mìsmos, de quiènes recìben sus dièzmos, y sus primìcias con la màla operaciòn, ò èl pervèrso exèmplo? Predicarà èl trabàjo èl que gàsta las tres, y quatro hòras diariamènte en la visìta, ò èn èl juègo? Estos mìsmos, à quiènes visìta, con quiènes se divièrte, lo acusaràn èn èl Tribunàl Suprèmo. Allì oiràn, dìce mas San Bernàrdo, las amàrgas quèxas de aquèllos, que trabajàron èn la Iglèsia, de que òtros les robàron los frùtos de sus trabàjos, quàndo vivièron. (Ibidem) *Etiam audiètur quærimònia illòrum, qui in Ecclésijs laboravérunt, & álij eis labòres illòrum abstulérunt.* Pèro

Digitized by Google

què impòrta ? Què ùtil facàron? Què ateforàron con èllos ? La ìra pàra los dìas etèrnos, dìce èl Apòftol Santiàgo. (9) Vèd aì la mercèd de vuèftros Operàrios, que fegàron vuèftras Regiònes : la mìfma mercèd èn mànos, que no la merècen, clàma ; y fu clamòr èntra pòr los oìdos de èl Señòr Diòs de los Exèrcitos. Aſsì clamaràn los frùtos, que èran debìdos à los verdadèros Operàrios de èl Evangèlio, à cùyo trabàjo correſpondìa el eſtipèndio, que òtros emplèan en el fauſto, èn la comodidàd, y no quièra Diòs sèa èn la perverſidàd : ſièndo ſu mayòr trabàjo cuydàr de ſus rèntas, recogèr ſus grànos, ò ateforàr con èl dinèro la ìra pàra èl fin de ſu vìda. Pèro què conſuèlo ! à los que contèntos con lo pòco, que llègan à cobràr de lo mùcho, que merèce ſu jor-

(9) Cap. 5.

jornàl, cùmplen ſu labòr, con que lograràn multiplicàdos frùtos èn la Glòria, y à èl mìſmo Diòs por prèmio: à la que nòs guìe Jeſu Chrìſtò nuèſtro Señòr, que vìve, y rèyna con èl Pàdre, y èl Eſpìritu Sànto por los sìglos de los sìglos. Amèn.

CREDO, &c.

A EL OFERTORIO.

ECLESIASTICO.

Expl. Se pòne de èl Psàlmo 91. el quàl Psàlmo nos amonèſta à alabàr à Diòs en nuèſtras tribulaciònes. (1) Es vòz, dìce Rupèrto, (2) èn que exprèſ-

SEGLAR.

Pràct. Eſto es „ buèno pàra mì, „ Señòr, que co„ nòzco, que juſ„ tamènte débo „ padecèr tòdas „ las adverſidà„ des, de que me „ he hècho rèo por

(1) Dur. ibid. num. 8. (2) Rup. in hac Dom. cap. 6.

Digitized by Google

prèssa Davìd, èntre los azòtes, èl castìgo còn que la Justìcia dignamènte lo corrìge.

„ por mìs delìtos.

„ En èllas no „ cessarè de con„ fesàrte, y can„ tarè Psàlmos de „ alabànzas à tu nòmbre altìsimo.

NOTA. *Se và à la Pràctica de èl Ofertòrio de la Hòstia en la Mìssa Rezàda, hàsta la Comuniòn, que està à el fin de èste Tòmo.*

A LA COMUNION.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de èl Psàlm. 30. èn que pedìmos à Diòs, nos dè lùz, pàra conocèr el denàrio diùrno:(3) èsto ès, el etèrno prè-

SEGLAR.

Pràct. O Señòr! „ se pùso por el „ primèr pecàdo „ èntre mì, y „ el conocimièn„ to de tì ùn mù„ro de terrènos afec-

(3) Rup. ibid. Dur. ibid.

Digitized by Google

prèmio, que se nos ofrèce por la tolerància en la tribulaciòn, y trabàjo de vencèr la tentaciòn, apelàndo à su misericòrdia, consideràndonos despojàdos de la Glòria, y vìsta de Diòs, en peligro de confundìrnos en la vìsta sòlo de còsas humànas.

„ afectos, y una „ nùbe de enemistàdes, que „ impìden vèros „ descubièrto!

„ O verdadèro „ Sòl! desvanecèd „ èstas tinièblas, „ y arruinàd los „ mùros de nuèstra tièrra; pàra „ que con la lùz „ de turòstro sèa „ alumbràdo tu „ Sièrvo, lo sàlve „ tu misericòrdia, „ y no sèa confundìdo; pòrque te „ invòco à tì, Señòr, en mi auxìlio.

*** ***
***

Digitized by Google

EN LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

Eclesiastico.

Expl. DEsèa, pidièndo à Diòs, la Iglèsia, que à los presèntes Fièles, ya penitèntes, su Magestàd por sus dònes los afirme, èsto ès, los conforte, y los ayùde èn sus trabàjos; pàra que, continuàndo su penitència, con la Divìna Gràcia alcàncen el estipèndio de la Glòria.

DE LA DOMINICA DE Sexagèsima.

El Parroco.

Exp. DE la institución de èsta Dominìca se ha dìcho èn la Nòta de las Dominìcas, que tràtan de èste tièmpo de Septuagèsima, èn dònde quèda explicàdo èl motìvo de llamàrse SEXAGESIMA. Permanèce èsta

Digitized by Google

ta Dominìca con èste nòmbre èn la Iglèsia, con los fines de hacèr memòria de èl tièmpo de nuèstro destièrro; (4) y por representàr la segùnda Edàd, que fuè èn la que empezò èl Mùndo à preparàrse à la reconciliaciòn; còmo que, avièndo pasàdo la Iglèsia los àños infantìles, hablò Dios èn èlla à Noè, dàndole los primèros princìpios de sus Precèptos, de los que avìa carecìdo, dèsde que fuè Adàn expùlso de èl Paraìso, hàsta que benignìsimo Dios empezò à hacèr pàcto con nosòtros, y dàr segùnda vez su bendiciòn, è ir borràndo la maldiciòn, (5) sujetàndo pòco à pòco la puerìcia de èl Mùndo à su Magistèrio, con los primèros precèptos, que diò à Noè, y despuès à Abrahàn, principiàndo la justicia por mèdio de la fe, hàsta que la perficionò en la plenitùd de Gràcia, quàndo saliò à èste Múndo, tomàndo la forma de sièrvo, à sembràr su Divìna Palàbra por sì mìsmo èn èl Puèblo de los Judìos, y por

(4) Rupért. de Divin. Offic. lib. 4. cap. 6.
(5) Genes. 9.

Digitized by Google

mèdio de sus Apòstoles èn tòdas las Gèntes, còmo se lèe èn èl Evangèlio de èste dìa.

La SEXAGESIMA denòta las sèis mas principàles Obras de Misericòrdia èn sus exercìcios, y el cumplimièntо de los dièz Precèptos de èl Decàlogo. (6) Assì suèna sèis vèces dièz. Y còmo èl Señòr, despuès de lo que obrò èn los sèis dìas de la Creaciòn, se llegò à èl dìa sèptimo, que fuè èl de èl descànso, y el de la bendiciòn: assì la Sexagèsima, que empièza èste Domìngo, y conclùye la feria quàrta, èn la que se cànta èn èl Intròito: *Venìd, bendìtos de mi Pàdre*: nos ensèña, que si querèmos llegàr à la bendiciòn, y possessiòn de èl Rèyno de èl Cièlo, ha de ser por el perfecto cumplimièntо de los Precèptos de èl Decàlogo, y sembràndo òbras de misericòrdia, por las que ofrèce Chrìsto èsta bendiciòn.

EX-

(6) Rac. Div. in hac Dom. cap. 26. num. 2. & 7.

Digitized by Google

EXPLICACION DE EL PARROCO pàra la asistènçia à la MISSA Solèmne de èsta Dominìca de Sexagèsima, y afectos pràcticos de èl Seglàr.

EL PARROCO.

Expl. ES *la Estaciòn èn Ròma à San Pàblo*; pòrque fuè èste Sànto èl principàl Obrèro, y Caudìllo de los Sembradòres de la Divìna Palàbra, y por el que conocièron las Gèntes la Gràcia de Diòs. (7)

EL INTROITO.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de èl Psàlm. 43. en que desèa la Iglèsìa à èl Divìno Sembradòr, consideràndo lo que de no-

SEGLAR.

Pràct. Señòr, „ que descendìste „ de èl Sèno de „ èl Pàdre à sembràr tu Divìna „ Palàbra, y nos vè-

(7) Act. Apost. 14.

nosòtros lo sepàran los pecàdos, pidièndo très vèces, que se levànte. (1) La primèra, pàra los que son tentàdos por lo advèrso : èn que le dìce, parèce que duèrme, no oyèndo, ò libràndo, hacièndose, còmo dormìdo, pàra que sèan probàdos, y purificàdos con la tribulaciòn. La ségùnda, por los que càen: pidièndo, que se levànten, y no los arròje de sì èn el fin.

„ vèmos los hìjos
„ de la Iglèsia sò-
„ bre quiènes sem
„ bràste, en pelì-
„ gro de sufocàr
„ tu sagràda se-
„ mìlla : dàmos
„ vòces à tì, pàra
„ que excìtes tu
„ podèr èn nuès-
„ tro ampàro, y
„ nos lìbres en
„ tòda adversì-
„ dàd.

„ Clamàmos;
„ pàra que no pe-
„ rèzcan de èl tò-
„ do los que ca-
„ yèron en la ten-
„ taciòn; àntes les
„ muèstra tu ròs-
„ tro, pàra que se

(1) Dur. num. 3.

fin. La tercèra, por los que ſon tentàdos con las delìcias; pòrque no ſufriènd lo advèrſo, eſtàn en pelìgro de perecèr èn lo pròſpero.

„ ſe buèlvan à tì:
„ Clamàmos,
„ por los que ſe
„ hàllan en proſ-
„ peridàd, y de-
„ lìcias; pòrque
„ ſu mundàna fe-
„ licidàd no los
„ ſuſòque èn la
„ tièrra de ſus
„ afecciònes; àntes los libràd, y
„ dàd tu auxìlio, por tu sànto nòm-
„ bre, còmo hèmos oìdo con nuèſ-
„ tros oìdos, y nos han anunciàdo
„ nuèſtros Pàdres, que derràmas
„ tus miſericòrdias.

EN LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl. CONfeſsàndo nuèſtra deſconfiànza en nuèſtras acciònes, pedìmos à Diòs, nos concèda intervènga èn las adverſidàdes la pro-

Digitized by Google

protecciòn de San Pàblo. (2) Sè hàce memòria de èl Sànto Apòstol, por ser la Estaciòn èn su Iglèsia, y por lo que se ha dìcho en su Nòta.

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Es la segùnda de San Pàblo 2. à los Corìnthios: en que dà notìcia èl Sànto Apòstol de su agricultùra, y trabàjos, que èn èlla tùvo; los pelìgros opuèstos à èl fin de su Señòr, y à èl de su labrànza, no permitièndole muchos entràr èl arà-

SEGLAR.

Pràct. Dàme à „ conocèr, Señòr, „ la verdadèra sa- „ bidurìa; pàra „ que sèpa distin- „ guìr de Sàbios „ de èl Mùndo, y „ Sàbios de èl Ciè- „ lo. Sè, que la „ prudència de la „ càrne ès muèr- „ te; y la sabidu- „ rìa de los mun- „ dànos necedàd.

Es-

(2) Idem n. 7. Rup. ibid.

Digitized by Google

aràdo. Exòrta primèro à aquèllos à èl ſufrimiènto de los ignoràntes de la verdadèra ſabiduría, que ſe tiènen por sàbios, ù diſcrètos de èl Mùndo; y à que ſe contènten de ſer tenìdos por mènos sàbios en toleràrlos; sèa pòrque los redùzcan à ſervidùmbre; sèa pòrque los consùman ſus bièns; sèa pòrque los ſujèten con ſobèrvia. Deſpuès pòne èl exèmplo de ſus òbras, ya èn la tolerància, que tù-

„ Eſtos llàman „ nècios, à los „ que, ſin que„ xàrſe, ſervil„ mènte obedè„ cen à los impè„ rios de ſu ſo„ bèrvia. Dàme la „ ciència de hu„ millàrme en los „ deſprècios: dà„ me, que aſsì me „ ſujète à èl arà„ do, y azàda, èn „ lo que permì„ tes me maltrà„ ten mis contrà„ rios, y èn los „ màles, que quiè„ res me exercì„ ten, que con èſ„ ta labòr no ſe „ pièrda el grà„ no, y ſemìlla de

Digitized by Google

tùvo èn las càrce- „de tu Divìna
les, èn las herì- „Palàbra èn la
das, èn el fre- „agricultùra de
quènte pelìgro de „mi Alma; pàra
morìr, èn tres vè- „que sùba èn
ces ser azotàdo; „frùto à èl Cièlo,
òtras tres pade- „èn el conoci-
ciò naufràgio por „miènto de las
nòche, y dìa; èn „còsas, que son
ùna, que fuè ape- „sòbre la facul-
dreàdo; y èn „tàd de èl cuèr-
òtros innumerà- „po, y sentìdos:
bles trabàjos, que „lo que espèro,
refière el Sànto „por la interce-
Apòstol; y prosì- „sìòn de tu grà-
gue expresàndo „de Apòstol.
sus ràptos, visiò-

nes, y revelaciònes de Diòs, y que no se glorìa èn sì, sinò ès èn sus enfermedàdes; avisàndoles, lo que lo atormènta èl Angel màlo, pàra que por la grandèza de las revelaciònes no tòme ocasiòn de envanecèrse.(3)

Es-

(3) Dur. ibid. num. 6.

Digitized by Google

Esta Epìstola la pòne la Iglèsia, pàra que tànto exèmplo nos estimùle à recibìr la sièmbra de la Divìna Palàbra, èn que logrèmos el colmàdo frùto de tàntas virtùdes, còmo nos encomiènda.

A EL GRADUAL.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Es de Davìd à èl Psàlmo 82. èn que hàce memòria de los hòmbres: ùnos, que còmo tièrra buèna bolvièron à èl Sembradòr el frùto de Justìcia: òtros, que rebèldes à èl Dominadòr de tòda la tièrra, quebrantàron el aràdo,	*Pràct.* Sèpan tòdas las gèntes, Señòr, que tùyo sòlo ès el nòmbre, el honòr, y la adoraciòn. Tù sòlo ères el Altìssimo sòbre tòda humàna tièrra. Tù la formàste. Tùya ès; y de tì es labràrla por mè-

Digitized by Google

do, y degollàron la yùnta: el que pòne la Iglèsia, pàra que sèpan tòdas las gèntes, que à aquèllos, que asì lo despreciàron, los pùso, còmo èn una ruèda, pàra caèr debàxo, y quedàr consumìdos, los que, còmo Arìstas, desaparecièron à èl sòplo de la ìra de Diòs. (4)

„ mèdio de las „ enfermedàdes, „ y contradicciò„ nes.

„ No arròje yo „ los instrumèn„ tos de tu labòr; „ pàra que no se „ llène de viciòsa „ yèrva mi here„ dàd; pues cò„ mo Arìsta sèca, „ desaparecerà à „ vehemèncias de „ èl sòplo, y vièn„ to de tu indig„ nación.

A EL TRACTO.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de èl Psàlmo 59. èn dòn-

SEGLAR.

Pràct. Te dòy „ gràcias, Señòr, por-

(4) Idem ibid. & Rup. ubi sup. cap. 7.

Digitized by Google

dònde dìce, que eſtà commovìda la tièrra por el Señòr, y conturbàda: y pìde la ſanidàd, pàra que ſe lìbre de la ìra de èl universàl Juìcio: (5) el que ſe pòne por conformàr à lo arrìba dìcho; y por lo que inſinùa èſta Oraciòn.

„ pòrque turbàſte, y commovìſte los coraçònes terrènos „ de los pecadòres, dàndoles à conocèr ſus labòres vànas, y ſu agricultùra execràble à tì:

„ Pòrque èſte conocimièn„ to los muèva à „ penitència, y „ oblìgue à em„ pezàr à temèr, pàra huìr de la „ mìra de tu àrco, de èl que èn el „ ùltimo dìa à los rebèldes diſpara„ ràs la ſaèta de tu Divìna Palàbra, „ hirièndolos por la eternidàd.

„ Continùa, Señòr, pàra que ſe „ lìbren tus Eſcogìdos.

(5) Rup. ibi. Dur. ibi.

Digitized by Google

EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Lùcas à èl cap. 8. èn que Chrìsto, ſentàdo en ùna Nàve à la orìlla de èl Mar, cèrca de Cafarnaùn, èn dònde avìa concurrìdo mùcha gènte, juntàdoſe de diferèntes Ciudàdes, pàra oìrle; enſeñò à tòdos, eſtàndo con ſus Apòſtoles, y Diſcìpulos, (6) èn la Paràbola, y ſimil de èl Sembradòr, que eſpàrce ſu ſemìlla, y ùna cayò jùnto à èl camìno, y vinièron las Aves, y ſe la comièron: òtra pàrte cayò sòbre pièdras, y avièndo nacìdo, ſe ſecò, por falta de humedàd: òtra porciòn cayò sòbre eſpìnas, que nacièndo con lo ſembràdo, lo ſufocàron: òtra cayò èn buèna tièrra, y diò ciènto por ùno.

(6) Hieron. Natal.

Digitized by Google

ùno. Y predicàndo èſto, clamàba èl Salvadòr, dicièndo: El que tuvièſſe oìdos, pàra oìr, òygame: èſto ès, el que no los quièra cerràr por ſu durèza, y obſtinaciòn. Preguntàronle ſus Diſcìpulos: què ſignificàba aquèlla Paràbola? y Chriſto ſe la explicò dicièndo: Que la ſemìlla es la Divìna Palàbra; y que èl caèr cèrca de èl camìno, ſignifica à los que la òyen; y deſpuès viène el diàblo con ſus aſtùcias, y falàcias, tentàndo, pàra que la Divìna ſièmbra, que llegò à la mènte de èl que la oyò, no llègue à èl corazòn; ò quitàndo que la fomènte, y crèzca hàſta ſalvàrlo. La que cayò sòbre pièdra, ſignifica, à los que, oyèndo los Sermònes, ò leyèndo la Divìna Palàbra, èn los Lìbros, con gòzo la recìben; pèro no hècha raìces; pòrque algùn tièmpo crèce, y èn èl tièmpo de la tentaciòn desìſten, y ſe apàrtan de lo buèno. La que

Digitized by Google

cayò en las eſpìnas ſignifica à los que oyèron, y dexàndoſe llevàr de èl amòr de las riquèzas, y gùſtos de èſta vìda, la ſufocan, y no dàn lugàr à que llève ſazonàdo frùto. La que cayò èn la buèna tièrra ſignifica, à los que con perfecto, y excelènte corazòn, oyèndo la Divìna Palàbra, la guàrdan con conſtànte paciència; y perſeveràndo èn el bièn, dàn abundàntes frùtos: El quàl Evangèlio ſe pòne por las razònes dìchas en las Nòtas de èſta Dominìca, y en las ſiguièntes de la aſsiſtència de la Mìſſa.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Domìnica de Sexagèsima.

Exijt, qui sèminat seminâre semen suum: & dum sèminat, áliud cécidit secus viam, & conculcâtum est. Luc. cap. 8.

OY, Hermànos amantìsimos, se dèbe escusàr Predicadòr, que expònga la Paràbola de èl Evangèlio, que explìca èl mìsmo Chrìsto, ùna vez, que àya oìdos, que quièran oìr, vìsta èn el entendimièntо, y voluntàd de entendèr la Divìna explicaciòn. Que saliò èl que sièmbra, dìxo Chrìsto, èn dònde manifièsta: que la semìllaès la Divìna Palàbra; y predicàndola Chrìsto, los hàce entendèr, que hàbla de sì mìsmo; que sièmbra,

Digitized by Google

predicàndo, y ſaliò à ſembràr de èl Sèno de èl Pàdre, à dònde no podìan llegàr las criatùras à recibìrla. Enſèña la ſolicitùd, y diligència à los Prelàdos en ſalìr, aùnque sèa de èl lècho, y òſculos de la contemplaciòn, dìce San Bernàrdo, à la fatìga, y humìlde oficio de Sembradòr, que ha de exercèr mas, que èl de Dominadòr. Enſèña èn la propriedàd de èl gràno, que ſièmbra, que à la Palàbra de Diòs ha de juntàr de ſu coſècha èl frùto de èlla èn el exèmplo de ſus òbras, y edificaciòn. Tambièn enſèña èn la purèza de èl gràno la rectitùd de intenciòn; pòrque no nàzca confuſiòn. Eſta Doctrìna comprehènde à tòdos los Operàrios de èl Evangèlio, pàra que ſièmbren bièn; pòrque èl que mal ſièmbra, mal còge.

De ùnos predìxo el Profeta Oſsèas, que ſembrarìan viènto. (1) Pèro

(1) Oſſeas 8.

Digitized by Google

ro èstos, què frùto sacaràn de su sièmbra? El mìsmo Profeta respònde, que cogeràn torbellìno. *Ventum seminábunt, & túrbinem metent.* No sè si serà sembràr viènto la Predicaciòn de vòces artificiòsas, que agradàbles à los oìdos se percìbe su delèyte, y èn el mìsmo oìdo se desvanecen; y si llègan à èl entendimiènto, se pondèra la colocaciòn, y discreciòn; y concluìdo el Panegìrico, se levànta por frùto ùn torbellìno de murmùllo de enhorabuènas, en elògio de èl Oradòr; manifestàndo la alegrìa los ròstros de mùchos, que gustòsos con su enfermedàd, se alègran de avèr oìdo lo bièn, que hablò el Mèdico; y mùcho mas, de que los dèxe con su voluntàrio achàque: quàndo, si huvièran logràdo èl gràno pùro de la Divìna Palàbra, sin mèzcla de flòres, ni verdòres de hòjas, que arrebàta èl viènto, y sìrven, pàra que

ciègue mas el torbellìno, el quebrànto de èl corazòn, y la confusiòn de èl conocimièntо de sus bièn reprehendìdas cùlpas, no los dexàra articulàr mas, que suspìros, y derramàr làgrimas sus òjos, con que se fecundàsse èl frùto con el rièго de lo sembràdo. Oy Chrìsto nos ensèña à exponèr su mìsmo Evangèlio, explicàndo su Paràbola de mòdo, que no necesìta oìr mas, quièn tènga oìdos, pàra oìr; y quièn no los tènga, por mùchas mas vòces, sòlo oirà mas ruìdo, sin percibìr, ni distinguìr, quànto yo puèda expresàr.

Son Aves de rapiña pàra èl gràno, que cayò en la tièrra, que està jùnto à èl camìno, los vànos pensamièntos, y los supèrfluos. Perèce en èsta tièrra la semìlla; pòrque quànto està mas cèrca de èl camìno, se hàce mas familiàr à los passagèros. O! quànto condèna èsta doc-

Digitized by Google

doctrìna la familiaridàd en el Mùndo, con los que àndan por el camìno de èsta vìda, làto, y espaciòso, que ès el de la perdiciòn! Còmo se ha de lograr frùto èn el terrèno corazòn de èl que tiène la amistàd con el conocidamènte màlo, èn cùyas operaciònes se vèn vestìgios de èl diàblo! Què lèxos està de que puèda hallàrlo èl mìsmo, quàndo tan cèrca de èl dexò èn su Amìgo estampàdas sus huèllas? Iràn, y vendràn sòbre èl horrìbles, dìce Job: *Vádent, & vénient super eum horribiles*; (2) pòrque la amistàd, y familiaridàd con el màlo, harà, dìce èl Eclesiàstico, que lo corròmpan (si èn èlày àlgo buèno) las conversaciònes pervèrsas, pervirtièndolo con el pervèrso: (3) con que las horrìbles bèstias, que represèntan à èl demònio, iràn, y vendràn sòbre èl

(2) Job 20. (3) 1. Cor. 15.

Digitized by Google

èl con los vìcios, que contràyga.

Còntra èsta facilidàd de podèr ser hollàda èsta tièrra cercàna à èl camìno, ès el mèdio, dificultàrla la entràda, y la clausùra de los sentìdos. Pon ùna Cèrca de espìnas à tus oìdos, dìce èl Espìritu Sànto, y no quièras oìr la lèngua nècia, y vàna. Pàra tu bòca haz ùna puèrta, y pònla cerròjos. Pìde mas; que balancèe, y pèse sus palàbras, y que llève siempre derèchos los frènos de la bòca. Vèd patènte la Cèrca de la Heredàd. Y pàra què tànta diligència? No sèa, respònde, que se deslìce tu lèngua, èsto ès, que àbra portìllo à la Cèrca, y càygas, pàra que te huèllen tus enemìgos, que incessantemènte te acèchan, y sèa tu ruìna irrecuperàble èn el dìa de tu muèrte: *Et cadas in conspéctu inimicôrum insidiántium tibi, & sit casus tuus insanábilis in mórte.* Còmo si dixèra: No sèa, que, ò por no cercà-

Digitized by Google
da

da la heredàd de tu Alma; ò por el deſcùydo de la contìnua vigilància èn la Cèrca de eſpìnas de tus oìdos, que ſon los deſagràdos, que manifièſtan de oìr la murmuraciòn, ò la liſònja; ò por el de los cerròjos, ò puèrta de tu bòca, ſe apodèren los vigilàntes enemìgos, pàra arruinàr, lo que produ̇zca la ſemìlla; de mòdo, que no sòlo èn ſu tièmpo no dè frùto; pèro ni aùn à la hòra de tu muèrte.

Pèro, amàdos mìos, mùchas vèces no bàſtan las Cèrcas, y èſtas no impìden à las Aves de rapiña. Y què remèdio? A èſta Cuſtòdia, ò Cèrca, pàra impedìr los Animàles terrèſtres, en quiènes ſe entiènden los pecadòres; ſe ha de juntàr el bùlto, ò ſimilitùd de hòmbre, que ſuèle ponèrſe en los Huèrtos, sòbre algùn madèro, pàra ahuyentàr las Aves. Puès entendàmos, que mùcho mas, que èſte bùlto hàce temèr

Digitized by Google
à

à los pàjaros, eſtremèce, y ahuyènta à las Aves de rapiña los demònios, la contìnua memòria de la Paſsiòn de nuèſtro Redemptòr Jeſu Chriſto, pendiènte en ùn Madèro de tres clàvos: la Vandèra, y Eſtandàrte de ſu Crùz enarbolàda de nuèſtra meditaciòn, les acuèrda el inſtrumènto, con que fuèron vencìdos; y hùyen cobàrdes, dexàndo à la ſemìlla, que produzca el debìdo frùto.

La tièrra pedrajòſa, en dònde cayò el gràno, que le recibiò con alegrìa, y no tùvo blandùra en sì, pàra admitìr ſus raìces, con que, empezàndo à nacèr, ſe ſecò: es aquèlla, en que ſe ſignifican los que à tièmpos creen, y en llegàndo la durèza de la tentaciòn, ſe rìnden, pàra que no crèzca el gràno. Eſtos ſon los corazònes àridos, por faltàrles el riègo de la Gràcia, y la humedàd de la devociòn; pòrque re-

Digitized by Google
ci-

cibièndo la semìlla de la Divìna Palàbra, no recurrièron à pedìr à èl Cièlo la llùvia de la Celestiàl bendiciòn; ni à que cumplièsse la promèssa, que hìzo Diòs por Isaìas, de dàr llùvia, pàra que fecùnde su semìlla en qualquièr pàrte de la tièrra. Se darà llùvia à lo que tù sembràsses en qualquièr pàrte, que sièmbres. (4) *Dábitur plúvia sémini tuo, ubicúmquè seminàveris.* Esta falta de devociòn, èsta aridèz impìde, que profundìce raìces la Divìna Palàbra: y èsta falta de oraciòn es càusa de caèr frequentemènte en tentaciòn. Mùcho mas se impìde el frùto de la Palàbra de Diòs, en los que han hècho la tièrra de su corazòn de durèza de pièdra, còmo la de Faraòn, que ùna, y mùchas vèces prometìa dàr libertàd à èl Puèblo de Diòs, y òtras tàntas faltàba à las promèssas.

Es-

(4) Isaìas 30.

Digitized by Google

Eſtos ſon, los que càda vèz, que oyèron el Sermòn, ò llegàron à el Sacramènto de la Penitència, prometièron dàr libertàd à ſu Alma de la eſclavitùd, en que la tenian ſus delèytes; de apartàrla de la perdiciòn etèrna, cortàndo la ocaſiòn pròxima; pèro faltàndo ſiempre à lo prometìdo: Pòrque ſi por la eficàcia de la medicìna en aquèl dìa, ò en algùnos deſpuès ſe contiènen, la experiència los ensèña, que en ſubſtància no faltàron, pòrque luègo bolvièron. Tièrra mas empedernìda ſon los corazònes lapìdeos de los ſobèrvios, de los embidiòſos, è iracùndos, sòbre los que dìce el Profeta, no puèden corrèr los cavàllos, que llèvan à el Nòmbre de Diòs. (5) *Numquìd quærunt in petris equi cúrrere?* Pòrque ſi, corrièndo sòbre pièdra el cavàllo, ſe deshièrra, ma-

(5) Amòs 6.

manifièstan su durèza con su impaciència los dùros de corazòn, quàndo sòbre èllos càe el gràno de la Palàbra de Diòs, en que, còmo en pièdra, la rechàzan, suèna, y sàlta por su durèza.

Es la tièrra espinòsa, dìxo Chrìsto, los que oyèron, y sufocàron la Divìna Palàbra con sus solicitùdes, con sus riquèzas, ò con sus delèytes. Es èsta tièrra el corazòn incùlto de èl hòmbre negligènte, y el corazòn avàro, è impaciènte. Ay de aquèl, decìa de èl ambiciòso el Profeta Abacùc, que multiplìca, lo que no es sùyo! Por ventùra no se levantaràn de repènte, los que te han de mordèr, y se suscitaràn èntre sì, los que te han de punzàr, y herìr? (6) *Væ qui cóngregant non sua! Númquìd non repéntè consúrgent, qui mórdeant te, & suscitabúntur lacerántes*

(6) Abac. 2.

Digitized by Google

tes te? Quiènes ſon, los que multiplì-
can à còſta de ſu ſolicitùd, y ava-
rìcia, lo que no es sùyo? Entende-
rèis, amàdos mìos, vòy à decìros,
que los que hùrtan, ò ròban? Eſto
es, los que vosòtros tenèis por co-
nocìdos ladrònes? No entièndo hà-
bla de sòlo èſtos el Profeta, ſinò es
tambièn de los que os parèce no
hùrtan, ni ròban, no usùrpan, y à
èllos mìſmos les parèce, que no tiè-
nen mas, que lo jùſto, en lo que
ſu avarìcia multiplìca. Ay de èſtos!
dìce el Profeta. Eſtos multiplìcan,
lo que no es sùyo; pòrque ſi algù-
no en el Mùndo tiène mas, de lo
que neceſsìta, pàra la decènte ma-
nutenciòn, correſpondiènte à ſu
persòna, condiciòn, ò esfera; lo
que tiène mas, no es sùyo, pòrque
es de los òtros, que no tiènen, de
los que no les alcànza, lo que tiè-
nen; no ſièndo èllos mas, que ùnos
Teſorèros de los pòbres, ſi ſicita-
mèn-
Digitized by Google

mènte lo tièнen, pàra repartìrlo, quàndo lo lìbra la neceſsidàd en el pòbre, que pìde; ò quàndo èlla mìſma clàma pàra el meneſteròſo: luègo ày de èl que multiplìca, lo que no es sùyo, y lo tiène por sùyo ſu codìcia, ò avarìcia!

De ſu delèyte ſe levantaràn gusànos, que lo muèrdan; y de ſu ſolicitùd ſe ſuſcitaràn las eſpìnas, que ſon las riquèzas, que lo haràn tòdo ùna llàga. Ay de èl que jùnta, amontòna, y congrèga lo que no ſerà para èl! Tièнen las riquèzas à lo exteriòr la glòria mundàna, que ſe compòne de flòres, que cùbren eſpìnas, que no ſe puèden poſſeer, ſin que pùncen. Tres ſon, las que mas ſobresàlen, ò que mas penètran: el trabàjo en congregàrlas: el temòr en guardàrlas: y el dolòr en perdèrlas: no hallàndoſe Rìco algùno, que àya ateſoràdo ſin mùcha fatìga; ni tènga, ſin grànde temòr,

Digitized by Google

y ſobresàlto; ni pièrda, ſin mayòr sùſto, y dolòr. Aſsì hièren en el corazòn, quàndo en èl las poſſeen: y càda ùna de èſtas tres ſerà règla, pàra el que tiène, con que conocerà, ſi tiène èntre èſtas eſpìnas ſu corazòn, ò ſi lo tiène, en dònde eſtà ſu tesòro? Mas ſi le parèce no le pùnza la eſpìna de èl juntàrlas, ni la de conſervàrlas (quizà pòrque las ha hècho còmo connaturàles, y vìve de èſte dolòr) ò entiènde ſe quedàra ſerèno, ſi de repènte ſe las quitàran, experimènte ſi le pùnza la tercèra, dàndolas de limòſna en gràn de pàrte; y ſi hallàſſe, que no le hière ſu corazòn, bièn ſe puède contàr por dichòſo, no sòlo por lo que aumènta, y lo que eternamènte gàna, ſìnò es tambièn pòrque no lo tenìa puèſto en las riquèzas; y pòrque eſtà lìbre de èſtas eſpìnas, que ſufocan la Palàbra de Diòs. Pèro mènos que vièndo yo

Digitized by Google

èsta experiènçia, no me es facil el creer, lo que mùchos rìcos suèlen decìr: Tiènen biènes, à Diòs grà-cias; pèro que no tiènen su afecto, y corazòn en lo que tiènen: no dàn-do à los necesitàdos à correspon-dènçia de lo mùcho, que tiènen.

Tièrra de producìr espìnas es la lodòsa, y cenagòsa, còmo es el co-razòn de èl luxurièso, y glotòn: en èsta no puède producìr frùto la semìlla: èsta pièrde la forma, y fi-gùra de tièrra àpta pàra la sièmbra, convirtièndolos en lo mìsmo, que apetècen. Yo, dìxo Diòs por Da-vìd, los borrarè, y quedaràn còmo el lòdo de las càlles: *Ut lutum plateà-rum delébo eos.* Quedarà borràda la Imàgen de Diòs en sus Almas; pòr-que en vez de fecundàrse el gràno, à èl riègo de la Divìna Gràcia, se encenagàron en las concupiscèncias, y delèytes, que pàran en corrup-ciòn, y cièno de las càlles. O amà-

Digitized by Google

dos mìos! Quàntos enlòdan ſus Almas con el aſqueròſo cièno de la cùlpa, que contràen en las càlles, que paſsèan! En èllas ſe inficionàron, y es ſimilitùd el lòdo de èllas de la etèrna peſtilència, que contraxèron. Pèro la tièrra buèna, dìce Chrìſto, es el corazòn de èl hòmbre rècto, y buèno, que oyèndo la Divìna Palàbra, la guàrda, hàſta que hàce abundànte frùto con ſu paciència. Tiène ſu Cèrca diligentemènte cerràda; pòrque cièrra tòdos ſus ſentìdos. Es abundantemènte regàda con el rièго de la Divìna Gràcia, que inceſſantemènte ſolicìta con las làgrimas de ſu corazòn, pàra la mayòr alegrìa en ſu frùto. Eſtà eſtudioſamènte cuydàda; pòrque apàrta ſu deſvèlo qualquièr pequèña yèrva, que èntre ſu ſemìlla nàzca. Aſsì el corazòn de èl buèno; pòrque ſu potència racionàl no dà entràda à los vànos, y ſupèrfluos pen-

penſamièntos, è intènta ſièmpre los ſaludàbles: La iraſcìble, ni ſe impacièntа de èl bièn, ni ſe atèrra de èl mal: La concupiſcìble, ni ſe dèxa llevàr de la proſperidàd, ni apetèce delèytes de èl Mùndo. Crèce con la paciència el gràno; pòrque ſe apàrta de las màlas compañìas: No resìſte à èl bièn, ni dàña à èl pròximo; con que lograrà mas que ciènto por ùno, quànto và de tòdos los bièнes de el Mùndo, que no llègan jùntos à el valòr de el mas pequèño bièn, que fructifica en el Cièlo; à èl que nos guìe el mìſmo Sembradòr Jeſu Chrìſto, Hìjo de Diòs vìvo, que vìve, y rèyna por los sìglos de los sìglos. Amèn.

CREDO, &c.

A EL OFERTORIO.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Expl. Es de èl Pſàlm. 16. en que pe-	*Pràct.* Yo, Señòr, que recibì la

pedìa Davìd à Diòs, perficionàsse sus pàssos, pàra que no se movièssen de sus mandàtos, y que lo oyèsse, y engrandecièsse sus misericòrdias: lo que hàce su Magestàd, quàndo protèxe, y defiènde la semìlla de su palàbra; pòrque no la sufoquen las espìnas, y se consèrve pàra llevàr el frùto sazonàdo.

„ la sièmbra de
„ tu Divìna Palà-
„ bra, no apàrte
„ mis pàssos de èl
„ mùro de tus
„ Mandamièntos,
„ no sèa que, va-
„ gàndo en las
„ còsas exteriò-
„ res, sèa arre-
„ batàda de las
„ Aves, que son
„ los espìritus im-
„ mùndos, ò su-
„ focàda con las
„ solicitùdes, y
„ amòr de las es-
„ pinòsas riquè-
„ zas.

„ Engrandèce „ tu misericòrdia, de mòdo, que sus „ àlas protèxan tu palàbra; pàra que „ no la impìdan el rocìo de la Gràcia „ los ardòres de la concupiscència, ni

Digitized by Google

„ ni el impìo la apàrte de mi cora-
„ zòn.

NOTA. *Se và à la Pràctica de el Ofertòrio de la Hòstia en la Míssa Rezàda, hàsta la Comunìon, que està à el fin de èste Tòmo.*

A LA COMUNION.

Eclesiastico.	Seglar.
Expl. Es de el Psàlm. 42. el que pòne la Iglèsia en confiànza de logràr, que la semìlla, que cayò en nuèstra tièrra, crèzca, hàsta que llegàndo à el Cièlo, se deposìte en las etèrnas Tròxes. (1)	*Pràct.* Entrarè à „ el Altàr de mi „ Diòs con la pa- „ làbra de Chrìs- „ to, quàndo por „ èl, y con èl àya „ crecìdo en òbras „ de justìcia ; y „ darà Diòs ale- „ grìa à mi juven- „ tùd en el vigòr „ de la renova- „ ciòn etèrna.

(1) Rup. ibi.

Digitized by Google

EN LA ORACION DESPUES de la Comuniòn.

ECLESIASTICO.

Expl. DEſpuès de recibìdo el Sagràdo Alimènto, con el que ſe refuèrzan, los que trabàjan, pìde la Iglèſia à Diòs la Gràcia; pàra que los presèntes Fièles continùen, perſeveràndo en ſu penitència, en las Obras de Miſericòrdia.

QUINQUAGESIMA.

DE LOS ABUSOS DE ESTE tièmpo, con tìtulo de Carneſtolèndas; y de la diſpoſiciòn de la Iglèſia còntra èllos.

EL PARROCO.

EN èſte Domìngo de Quinquagèſima, y en el Lùnes, y Màrtes ſiguièntes, que el Puèblo llàma dias de Carneſtolèndas, los Antìguos Chriſ-

Digitized by Google

Chriſtiànos ſe diſponìan con pùblicas Rogatìvas, juntàndoſe càda Puèblo en ùna Iglèſia; y dèſde èlla ìban en Proceſsiòn, rezàndo Psàlmos, y cantàndo Letanìas, viſitàndo las demàs Iglèſias: lo que hècho en càda ùno de èſtos tres dìas, à el ùltimo ſe celebràba la Mìſſa à la hòra de Nòna; y à el deſpedìr à el Puèblo, ſe le intimàba la obſervància de el ayùno de Quarèſma; lo quàl eſtàba mandàdo por el Concìlio Bracarènſe II. (1) Y còn ſta tambièn, ſegùn los Rìtos de la Iglèſia Conſtantinopolitàna, y de el Derècho Grèco Romàno: (2) de dònde ſe infière, que ſièndo tànta la piedàd de los Antìguos Chriſtiànos, y ſu diſpoſiciòn, pàra hacèr dìgnos frùtos de Penitència, y conſeguìr la victòria de sì, de el Demònio, y de èl Mùndo en èſtos quarènta dìas, hacièndoſe càrgo de lo àrduo de la empreſſa, y reñido de la batàlla, àntes de empezàr à eſgrimìr las àrmas con el ayùno, y demàs exercìcios eſpirituà-

(1) Anno Chriſti 672. (2) Balſamon. lib. 7. fol. 471.

Digitized by Google

tuàles, pàra que fuèssen las baterìas con acièrto, clamàban publicamènte con Rogatìvas à Diòs por su auxìlio; visitàban sus Tèmplos; interponìan la autoridàd de los Sàntos: y de èste mòdo, quièn dùda la perfecciòn, con que saldrìan aprovechàdos mùchos de los Christiànos de su Quarèsma? Y què plèna victòria avrìan conseguìdo de sus tres poderòsos enemìgos?

Pèro còmo èsto èra un pedìr aliànza à Diòs, y à sus Sàntos, pàra desalojàr nuèstros contràrios, con lo que ciertamènte se asseguràba el triùnfo; tampòco es de dudàr, que còntra èsta prevenciòn, còntra èste dàr pàrte, còntra èste pedìr con ànsia la aliànza, pùso tòdo el esfuèrzo el podèr de el Abìsmo; con el que valièndose de algùnos vàrios acaecimièntos en la Religiòn, pùdo ìr hacièndo, por mèdio de nuèstra fragilidàd, se fuèsse olvidàndo èsta piedàd religiòsa, y que se introduxèsse la diabòlica, y escandalòsa diversiòn de indecèntes ocupaciònes, de bàyles, de combìtes, de juègos, de chàscos malicièsos: y ultimamènte, que las acciònes de los mas

Digitized by Google

mas viciòsos, y aùn las de aquèllos, que las sùele contenèr su respèto, y decòro, quièra no sèan còntra èl, ni ilìcitas; pòrque las tolèra el tièmpo; còmo si el tièmpo pudièra hacèr, lo que no ha hècho, ni harà Diòs: èsto es, que la malìcia no sea malìcia, y su ofensa no sea ofensa. Assì las Ciudàdes gràndes, y populòsas, mas parecìan Republìcas de Gentìles, que de Catòlicos, ni aùn de racionàles, ajustàdos à la razòn, vièndose en triùnfo à el Demònio en èstos dìas.

Pèro còmo no prevaleceràn còntra la Iglèsia, y Religiòn sànta las fuèrzas de el Abìsmo; Diòs, que es el universàl Pàdre, y Proveedòr, nos proveyò de el gràn Zeladòr de su Glòria San Ignàcio de Loyòla, y de su Religiòn; (3) el quàl favorecìdo de el Señòr, y de el Romàno Pontìfice, empezò en Ròma à destruìr tan pervèrsas costùmbres, atrayèndo los Fièles à la Iglèsia, disponièndoles el manjàr, y sobresubstancial combìte de el Cuèrpo de Chrìsto, diligenciàndo el

ple-

(3) Herrer. Orig. de el Offic. Div. l. 2. c. 25.

Digitized by Google

plenìsimo Jubilèo de Quarènta Hòras: en el que gananciòsos en èstos tres dìas, lògran los Fièles en la variedàd de Comuniòn, de Sermònes, y de vòces de la Mùsica, interiòr, y exteriòr regocìjo, y Christiàna devociòn. Este soberàno ardìd han imitàdo òtras Religiònes, y lo practìcan en sus Iglèsias; con que se ha trocàdo en mùcha pàrte la desemboltùra, en modèstia; las liviandàdes, en purèza; y convertìdo en Eclesiàstica observància de Estaciòn, y concùrso piadòso, segùn se vèn los Fièles en los Tèmplos, oràndo, y purificàndo sus Almas con los Sàntos Sacramèntos de Confesiòn, y Comuniòn. Dìxe *en mùcha pàrte*; pòrque, à Diòs gràcias, en lo pùblico, en Espàña se vè de èl tòdo moderàdo aquèl abùso; aunque en algùnas Càsas Particulàres aun (sino con tànta indecència) se admìte el tìtulo de Carnestolèndas, pàra cohonestàr el desòrden.

Digitized by Google

DE

DE LA DOMINICA DE *Quinquagèsima.*

El Parroco.

Expl. Este nòmbre QUINQUAGESIMA se puède entendèr de vàrios mòdos. (1) Ay Quinquagèsima de àños, que èra, la que avìa hàsta el àño de el Jubilèo, en el que se hacìan lìbres los Esclàvos: y si algùno no querìa libertàrse, sinò es permanecèr en la servidùmbre de su Señòr, le ponìan à los pòstes de el Tabernàculo, ù de el Tèmplo; le horadàban la orèja, en la que ponìan un arìllo, en señàl de su perpètua esclavitùd; pòrque despuès, aunque quisièsse, no se le dàba libertàd. Se hacìan en èste àño las remisiònes de los dèbitos, y òtras mùchas còsas, de las que se dirà en la Fièsta de Pentecòstes. Otra es QUINQUAGESIMA de Psàlmos, por ser ciènto y cinquènta, que divìdidos en tres, significan tres estàdos de la Christiàna Religiòn. El

(1) Dur. lib. 6. in hac Dom. num. 3.

Digitized by Google

El primèro de Penitència, el que ſe termìna en el Psàlmo *Miſerêre mei, Deus.* El ſegùndo de Juſtìcia, que ſe termìna en el Psàlmo *Miſericórdiam, & Judicium.* El tercèro es de alabànzas de la vìda etèrna, que ſe termìna en el Psàlmo *Omnis ſpíritus laudet Dóminum*, que eſtà à el fin de el Psàlmo *Laudâte Dóminum de Cœlis.* Eſtas tres Quinquagèſimas denòtan los ciènto y cinquènta dìas, que en el Universàl Dilùvio durò el àgua sòbre la haz de la tièrra; cùyos Psàlmos ſe càntan, pàra que Diòs nos defiènda de tal Dilùvio, y de tòdo pelìgro.

Quinquagèſima de dìas ſe puède entendèr de tres mòdos. Uno, dèſde èſta Dominìca, hàſta el dia de Pàſqua; la que ſe llàma de penitència, afliccìon, y abſtinència. Otra es dèſde Pàſqua hàſta Pentecòſtes, que es de alegrìa, y gòzo, de la que hàce menciòn el Concìlio Aurelianènſe *de Conſecratiône.* (2) Otra es dèſde el Sàbado *In Albis*, hàſta el Sàbado deſpuès de Pen-

(2) Concil. Aurel. de Conſecrat. diſt. 4. Sacerdótibus.

Digitized by Google

Pentecòstes, que es figùra de la Glòria, y de nuèstra glorificaciòn en la octàva Edàd, vestìdos de la Estòla de la immortalidàd de Cuèrpo, y Alma.

De la Quinquagèsima de cinquènta dìas de penitència debèmos tratàr. Esta es la que se llàma tièmpo de Penitència, y Remisiòn. Por èsso el Psàlmo *Miserère mei, Deus*, que es el 50. y Psàlmo de Penitència, se repìte mùchas vèces en tòdo èste tièmpo. Se ha leìdo de el Dilùvio, pàra denotàr, que còmo con èl se purgò el Mùndo de los màlos hòmbres, asì el Mùndo pequèño, que es càda ùno de nosòtros, dèbe por la Penitència purificàrse de tòdos los vìcios, y delìtos en èstos cinquènta dìas, pàra que consigàmos la Gràcia de el Espìritu Sànto, y la verdadèra alegrìa en los cinquènta dìas siguièntes, dèsde Pàsqua de Resurrecciòn, hàsta la de Espìritu Sànto, en que avrèmos conseguìdo por la nuèva Penitència resucitàr à nuèva vìda.

Se dìce Quinquagèsima por cìnco vèces dièz: en que se denòta, que el

Digitized by Google

que

que governàsse las òbras de sus cinco sentìdos por los diez Mandamièntos, puède disponèrse à cantàr el dia de la Resurrecciòn, que es el cinquènta: *Resucitè, y aùn sòy contìgo.*

De la Institucìòn de èsta Dominìca se ha dìcho en el tratàdo de èste tièmpo, que fuè por San Telesphòro, y San Gregòrio, Pàpas, para suplìr con èstos dìas de la primèr semàna el no ayunàrse los Domìngos de Quarèsma. (3) Tambien se instituyò, pòrque fuè significàda en el tièmpo de Remisiòn, de el que dixìmos en la Quinquagèsima de àños. Y tambièn pòrque represènta el estàdo de nuèstra bienaventuràrza; pòrque à el àño cinquènta se hacìan lìbres los Esclàvos.

En los MAYTINES de la Dominìca pasàda han tratàdo los Responsòrios de el Dilùvio; y en èsta tràtan de la obediència de Abrahàn, è ilumìnaciòn de el Ciègo de el Evangèlio, pàra enseñàrnos: que el que borràsse con las làgrimas de la Penitència sus pe-

(3) 4. dist. statuimus 2. c. & c. seq.

Digitized by Google

pecàdos, y obedecièsse los mandàtos de Diòs, còmo Abrahàn, merecerà ser ilustràdo por el Señòr. Y èsta Dominìca es la que en el òrden de Rupèrto (4) corresponde à la tercèra Edàd, que es à la adolescència: en la que Diòs mirò à su Iglèsia, sacàndo à su Puèblo de en mèdio de los luxuriòsos, embiàndo à Moysès, y à Aaròn à libertàrlos de las tinièblas de Egypto, y servidùmbre de su cautividàd, para alumbràrlos con la Lèy, escrìta con el dèdo de su poderòsa màno: por lo que conviène con el Evangèlio de dàr Chrìsto vìsta à el Ciègo, que, clamàndo à su podèr, y misericòrdia, lo amenazàban, pòrque callàsse; à el mòdo que los Gitànos à los de el Puèblo de Diòs, quàndo, deseàndo ofrecèrle Sacrificios, los reprehendìan, dicièndoles, buscàban el òcio. Por tòdo se dèbe solicitàr con la Penitència en èste tièmpo, salìr de la esclavitùd de el pecàdo à la verdadèra luz de la Gràcia.

(4) Rup. lib. 4. sup. hanc Dom.

Digitized by Google

EXPLICACION DE EL PARROCO para la asistència à la MISSA Solèmne de la Dominica de Quinquagèsima; y afectos pràcticos de el Seglàr.

Exp. LA Estaciòn en Ròma es *AD SANCTUM PETRUM.* Porque còmo en èste dìa se hàce memòria en el Evangèlio de el Ciègo iluminàdo por Chrìsto; y el Apòstol San Pèdro nos mandò en su Epìstola, que anuncièmos à el Señòr, los que sòmos Puèblo, que èl mìsmo adquiriò; pòrque de las tinièblas nos llamò à su admiràble Luz; avièndo sìdo el Sànto Apòstol el Prìncipe de los que conocièron èsta Luz, que es Chrìsto, por la revelaciòn de el Etèrno Pàdre, de aì se vè el motìvo, por què es èsta Estaciòn en San Pèdro, (1) para que tòdo el Puèblo solicìte por mèdio de el mìsmo Prìncipe la Luz, para sabèr hacèr penitència, y la de permanecèr en el estàdo de la Gràcia.

A

(1) Rup. ibi. 1.

Digitized by Google

A EL INTROITO.

ECLESIASTICO.

Expl. Es de el Psàlm. 30. en que pìde la Iglèsia à Diòs con las palàbras de Davìd, para sus hìjos afligìdos, sèa su Protectòr ; (2) por los que estàn para caèr pìde, que sèa su firmèza; por los que estàn en prosperidàd, sèa su guìa, y su Capitàn.

Segùn Rupèrto, (3) èstas son vòces de los hìjos, que se hàllan ciè-

SEGLAR.

Pràct. Señòr, dà „ vìsta à tòdos „ los hìjos de la „ Iglèsia: protè„ xe, y alùmbra, „ à los que se hà„ llan en la obs„ curidàd de la „ tribulaciòn. Le„ vànta à los caì„ dos en la cùlpa. „ Sed Vos su fir„ mèza, y el que „ los sustènte; y „ de los que estàn „ en la prosperi„ dàd, sed su „ guìa, y su Capi„ tàn.

Q 2 Pòr-

(2) Dur. in hac Dom. (3) Rup. ibid.

Digitized by Google

ciègos ; las que entòna la Iglèsia dèsde el Còro, à la vìsta de el Sacerdòte : còmo que à el sentìrlo exclàman àChrìsto, que es el camìno, y guìa, para que los dè vìsta.

„ Pòrque en tì „ esperàmos ; no „ nos confundas: „ y en tu justìcia, „ y santidàd nos „ libres, y defièn- „ das.

EN LA ORACION.

Eclesiastico.

Expl. PIde la Iglèsia à Diòs, òyga su clemència nuèstros ruègos, y nos lìbre de tòda adversidàd, desatàndonos los làzos de nuèstros pecàdos. Es, dìce Rupèrto, un clamòr de el Ciègo, que represènta à el Pecadòr, que clàmas, y mas à Diòs, quàndo el enemìgo quière turbàr su oraciòn, y la llèna de fantasìas, è imaginaciònes,

Digitized by Google

à

è el mòdo, que à aquèl Ciègo la multitùd, que ìba con Chrìsto, le reprehendìa, para que callàsse.

LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.

Expl. Es la primèra de San Pàblo à los Corìnthios, c. 13. en la que encomièndа el Sànto Apòstol la caridàd; y mìra en tòda la sèrie de èsta Epìstola à la iluminaciòn de el ciègo Mùndo: (4) ya enseñàndo, que como la caridàd es el alma, y vìda de tò-

SEGLAR.

Pràct. Dàme à conocèr, Señòr, la excelència de la caridàd; para que à el tièmpo, que fu luz me enamòre, sea posseyèndola el espìritu, y la vìda de tòdas mis òbras. Entièndа, que tòdas las que llàman virtùdes sin ca-

(4) Rup. ibi.

Digitized by Google

tòdas las virtù-
des; aſsì ſin ella
tòdos los dònes
de Diòs ſon in-
fructuòſos, y ſin
mèrito; ò ſea el
dòn de Lènguas
de hòmbres, ù de
Angeles (que es
aquèlla fuèrza, ò
virtùd, con que
manifièſta ùno à
òtro la Revela-
ciòn Divìna) ò el
dòn de la Profe-
cìa; el de la Cièn-
cia; el dòn de Fè,
y el de la Piedàd;
ya, que por ella
hèmos de conſe-
guìr, los que aòra
vèmos, como por
un eſpèjo, ò por
enìgmas, y cono-
cè-

ridàd, ſon de
ningùn provè-
cho; aunque
fuèſſe tànta mi
fe, que mudàra
con ella de ùna
à òtra pàrte los
Mòntes; aun-
que tuvièſſe el
dòn de Profe-
cìa; aunque
conocièſſe los
Myſtèrios, y
tuvièſſe tòda
ciència; y aun-
que dièſſe tòdo
mi caudàl à pò-
bres, y entre-
gàſſe mi cuèrpo
à el fuègo. Rèy-
ne en mì la ca-
ridàd, que ſièm-
pre es pacièn-
te, ſiempre ſù-
fre,

Digitized by Google

cèmos en pàrte vèr càra à càra à Diòs, y conocèrlo en él tòdo. Nos encomièndа èſta virtùd, còmo la mayòr de las tres, pues ha de permanecèr eternamènte; pòrque la Fè es argumènto de las còſas, que no ſe vèn, y en el Cièlo ſe vè càra à càra; la Eſperànza allì eſtà en plèna poſſeſsiòn, y no àу que eſperàr; sòlo la Caridàd eſtà en tòda perfecciòn de intenſiòn, y durarà eternamènte. Eſta

„fre, ſièmpre eſpèra; tòdo lo „tolèra; no es „embidiòſa: el „que la tiène, ni „ſe atropèlla, ni „ſe envanèce, ni „ſe hàce ambiciòſo, ni jùzga „mal, ni ſe alègra de lo màlo; „àntes ſe congratùla de la „verdàd. Eſto, y „quànto me enciènda de èſta virtùd tu „Sànto Apòſtol, „aſsì lo consìga „yo con ella, que „ella mìſma me „presènte à la „vìſta de tu hermosìſsimo ròſtro,

Digitized by Google

ta Epìstola, còmo matèria muy conveniènte, se pòne en èste tièmpo, para que por ella sea fructuòsa nuèstra Penitència.

tro, y me estrèche por el mìsmo amòr con indisolùble vìnculo, que dùra ùna eternidàd.

A EL GRADUAL.

ECLESIASTICO.

Expl. Lo pòne la Iglèsia de el Psàlm. 76. en el Vèrso en que dìce Davìd à Diòs: Es el Señòr, que hàce sòlo los milàgros, y manifiesta à las gèntes su virtùd. Y en consideraciòn de que es mas milàgro hacèr de un im-

SEGLAR.

Pràct. Tu ères, Señòr, el ùnico, y sòlo Diòs verdadèro. Tu, el que dìste à conocèr tu virtùd à tòdas las gèntes, y libràste en el podèr de tu bràzo, èsto es, en virtùd de los infinitos mèritos de tu

Hi-

Digitized by Google

impìo un jùſto, que criàr el Ciè-lo, y la Tièrra; y que por la cari-dàd, que viène de sòlo Diòs, ſe juſtifica el impìo: de aquì es el con-feſsàr, que es ſu Mageſtàd sòlo, el que hàce las maravìllas, y el que mas, y mas ilùſtra la ceguedàd de el Mùndo, dàndo à conocèr ſu vir-tùd, libràndonos en ſu bràzo, en que ſe entiènde Chrìſto por mèdio de ſu Fè, con que creèmos, y de ſu caridàd, con que obràmos.

„ Hìjo, à los Puè-„ blos, que han „ recibìdo tu Fè, „ y han obràdo „ con caridàd.

EL TRACTO.

Eclesiastico.	Seglar.
Expl. Lo pòne la Iglèſia de el Pſàlmo 99. en el que à el mìſmo tièmpo, que nos exòr-	*Pràct.* Eſta tièr-„ ra, formàda por „ tì, que tu ani-„ màſte, dàndo-„ la ſenſibilidàd, par-

Digitized by Google

exòrta à el jùbilo, nos mànda ſervìr en alegrìa à nuèſtro legìtimo Señòr, y Duèño. Dìce, que entrèmos en ſu preſènçia en gòzo; que es lo mìſmo (dìce Rupèrto) que lo que dìxo Davìd en el Pſàlmo 99. *Acercàos, y ſerèis iluminàdos*: para conocèr, còmo debèmos, que èl es nuèſtro Diòs; el que nos hìzo; y nò nosòtros; y que sòmos sùyos. El quàl *Tràcto* lo pòne en eſta Dominìca nuèſtra Màdre la Iglèſia, por

„ participarà de
„ el interiòr jùbi-
„ lo de ſervìrte
„ en alegrìa.

„ Señòr, puès
„ sè, que eſtàs ìn-
„ timamènte pre-
„ sènte à tòdas
„ las còſas, en-
„ trarè inceſſan-
„ temènte à tu
„ preſènçia, re-
„ gocijàdo de que
„ tu mìſma luz
„ me darà à co-
„ nocèr, que ères
„ el Señòr Diòs;
„ el que nos hì-
„ zo; y que no
„ nos hicìmos.

„ Que sòmos
„ tu Puèblo, y
„ ovèjas, que tu
„ apacièntas, pa-
ra

Digitized by Google

por lo que con-
cuèrda con los fi-
nes, à que mìra.
Puès, aùnque es
el Tràcto, por el
que la Iglèsia sig-
nifica los dolòres,
y misèrias de nu-
èstra vìda, ûsa en
èste de las vòces
de gòzo, jùbilo, y
alegrìa; para dàr-
nos à entendèr,
que el bueno en
las mìsmas misè-
rias se alègra, y se gòza de toleràr-
las; còmo de los Apòstoles se dìce,
que ìban alègres à la vìsta de el
Concìlio, viéndo, que Diòs los te-
nìa por dìgnos de padecèr contu-
mèlias por el Nòmbre de su Hìjo. (5)
Y Salomòn dìce. *El corazòn, que to-*

„ ra que cono-
„ ciéndote, cò-
„ mo à mi Señòr,
„ te hàga el ùni-
„ co Dueño de
„ tòdas mis ac-
„ ciónes: còmo à
„ mi Diòs, sìrva
„ tòdo mi sèr en
„ tu adoraciòn; y
„ còmo mi Pas-
„ tòr, sèas el ùni-
„ co emplèo de
„ tòdo mi amòr.

nò-

(5) Act. 5.

Digitized by Google

nòce la amargùra de ſu Alma, en ſu gòzo no mezclarà el eſtràño. (6) Còmo que ſerà tan sòbre tòdo gòzo, que no tendrà pàrte el adversàrio, ni con el sùſto, ni con el recèlo.

EL EVANGELIO.

El Parroco.

Expl. ES de San Lùcas à el cap. 18. el que exprèſſa, que ſubièndo Jesùs à Jeruſalèn, predìxo à ſus Apòſtoles, que avìa de ſer vendìdo, azotàdo, coronàdo de eſpìnas, crucificàdo, y muèrto; y que deſpuès à el tercèro dìa reſucitarìa: lo que òtras dos veces les avìa dìcho en Galilèa; aùnque no con la individualidàd de Azòtes, Eſpìnas, ni Cruz; ſinò es en generàl, dìxo, que avìa de padecèr mùcho; que avìa de ſer muèrto, y reſu-

(6) Prov. 14.

Digitized by Google

ſucitàr. Fuè la primèra vez, luègo que mi Padre San Pèdro hìzo aquèlla lucidìſsima confeſsiòn. *Tu ères Chriſto, Hijo de Diòs vivo.* (1) Dèſde entònces, dìce San Mathèo, empezò à enſeñàrles, lo que convenìa ìr à Jeruſalèn, en dònde avìa de padecèr; aùnque ellos no entendièron, que hablàba de sì; por juzgàrlo, no sòlo hòmbre inocènte, ſinò ès tambièn Diòs, que no podìa morìr; y entendìan hablàba en Paràbola. En èſte camìno, en la cercanìa de Jericò, ùn Ciègo, que mendigàba cèrca de èl, oyèndo tumùlto de la gènte, còmo llegàſſe à entendèr, que paſsàba Jesùs Nazarèno, levantàndo la voz, clamò, dicièndo: Jesùs, Hijo de Davìd, tèn miſericòrdia de mì. Pòrque, còmo, ſegùn San Cyrìlo, criàdo en el Judaìſmo el Ciègo, no ignoràba, que avìa

(1) Hier. Nat. in hac Dom. cap. 15.

Digitized by Google

avìa de nacèr Diòs, hècho hòmbre, de el Linàge de Davìd. (2) Reñìanle los que ìban delànte, pòrque ceſsàſſe de dàr tan gràndes clamòres; pero el Ciègo, firme en ſu peticiòn, levantàba mas la voz, repitièndo la mìſma sùplica: la quàl oìda, y atendìda por Chrìſto, ſe parò ſu Mageſtàd, mandàndo, que lo traxèſſen à ſu presènçia; y le preguntò: Què quières, que hàga contìgo? Señòr, (reſpondiò el Ciègo) que me dèis vìſta. Jesùs le mandò, que vièſſe; dicièndole, que ſu fee lo avìa ſanàdo; èſto es, que ſe avìa ayudàdo con èlla, para conſeguìr èſte beneficio. El Ciègo ſe hallò con viſta, y ſiguiò con regocìjo à Jesùs, alabàndo à el Señòr. Y la plèbe, vìſto el milàgro, imitò ſu exèmplo. En èſte Evangèlio ſe denòta la ceguedàd de el Mundo, de no querèr oìr la Palàbra

(2) S. Cyril. ſup. Evang.

Digitized by Google

bra de la Cruz ; y el desprècio, que hàce de el pòbre, que merèce tànta atenciòn de Chrìsto. Este sucèsso, dìce Gislàndio, (3) fuè à los trèinta y tres àños de la edàd de Chrìsto, à 16. de Màrzo. Y de èl, y de la Epìstola se nos dà à entendèr, necesitàmos de tres còsas, para que las òbras de penitència, que figuràmos en la Quinquagèsima, nos sèan fructuòsas. Una es la Caridàd; òtra es la Memòria de la Pasiòn de nuèstro Señòr; y òtra la Fè, que se entièn-de en la iluminaciòn de el Ciègo. La Fè, pòrque sin èlla ningùna de nuèstras òbras agradarà à Diòs. La Memòria de la Pasiòn, pòrque con ella se hàcen faciles, aùn las dificultòsas. La Caridàd, pòrque las hàce contìnuas. En èstos tres Evangèlios de èste tièmpo se vè el admiràble òrden de la Iglèsia; pòrque en la Do-

(3) Gisl. Op. Aur.

Digitized by Google

Dominìca de Septuagèsima cultivàmos la Vìña. En la de Sexagèsima sembràmos el càmpo. Y en èsta de Quinquagèsima podèmos cogèr el frùto de la verdadèra luz en el Ciègo, à quièn diò vìsta Chrìsto.

EL PRELADO.

HOMILIA SOBRE EL Evangèlio de la Dominìca de Quinquagèsima.

Jesu, Fili David, miserère mei. Luc. cap. 18.

OY para consolidàr Chrìsto Señor nuèstro en la Fè de los Celestiàles Mystèrios à sus Discìpulos, dà maravillosamènte vìsta à ùn Ciègo. Previèla (dìce San Gregòrio) (1) la turbaciòn de sus ànimos en el tièmpo de su Pasiòn; y los previène anticipadamènte con èsta no-

(1) Offic. Eccl.

Digitized by Google

notìcia, y la de ſu Reſurrecciòn, para que creyèſſen, èra Poderòſo, à triunfar de la muèrte, el que à ùn Ciègo con sòlo mandàrle vèr, diò la vìſta. Ni fue sòlo para los Diſcìpulos èſte prodìgio; ſue para inſtruìr en el ſucèſſo à tòdos los Fièles Diſcìpulos de Chrìſto. Por tanto la luz, que diò Chrìſto à èſte Ciègo, y la eſpirituàl de la Fè, que aumentàron los Apòſtoles, para el càſo en que ſe hicièron tinièblas en tòda la tièrra con la Muèrte de ſu Maèſtro, nos la pòne òy nuèſtra Màdre la Iglèſia, còntra las que el Prìncipe perverſo eſpàrce con la màno de ſu ìra; temièndo, que de nuèſtra penitència en la pròxima Quarèſma lleguèmos à morìr de el tòdo à el Mùndo, y à reſucitàr à la Gràcia con el exèmplo, de lo que por nosòtros padeciò la Sùmma Inocència; y que ponièndonos la Fè en el camìno de ſus miſericòrdias, ſi le pedìmos la

Digitized by Google

vìsta, salgàmos de la ceguedàd, en que vivìmos, que es representàda en la de el Ciègo de este Evangèlio. Aquèlla fuè prevenciòn de Chrìsto; y èsta es de la Iglèsia, de el mìsmo Chrìsto.

Pèroày, hermànos mios! que òygo àyes de San Juàn en su Apocalypsis, (2) que exprèssa en lamèntos. Ay de la tièrra, y de el Mar! *Væ terræ, & mari! quià descéndit ad vos, habens iram magnam, sciens quòd módicum tempus habet.* Pòrque descendiò el diàblo à vosòtros, muy abastecìdo de ìra, sabièndo, que le quèda pòco tièmpo, para esparcìr su venèno èntre sus habitadòres, y quière en pòcos dìas arrojàr tòda la que tenìa para mùchos àños, y mùchos tièmpos. Vè, que en el Quadragesimàl sùben los Varònes Apostòlicos à lo àlto, para que resuène su

(2) Cap. 12.

Digitized by Google

ſu voz, que exòrta à la penitència, con que recibiràn vìſta mùchos ciègos, à el mòdo que con la palàbra de Chrìſto la recibiò el de el Evangèlio: y ſi aquèllos han de ſubìr en la Quarèſma; y la Iglèſia dèſde òy previène à ſus Fièles: El bàxa à cogèr pòlvo de vanidàd, lòdo de los delèytes, cièno de la gùla, que tòdo embuèlto en ſu ìra, lo arròja à los mortàles, para cegàrles la razòn, y que no ſolo no vèan eſtos dìas, pero ni en adelànte consìgan la vìſta, y quèden de el tòdo ciègos. Es eſto, amàdos mìos, lo que experimentàis en los feſtìnes de las Carneſtolèndas? En dònde mùchos han contraìdo ùna ceguèra, que les ha duràdo años, hallàndoſe enlodàdos con los mìſmos favòres de que quedàron prendàdos. Es eſto lo que hallàis en los banquètes? En dònde demàs de lo profano, y deſembuèlto de acciònes, y palàbras, que llamàis

Digitized by Google

màis ſaynète, ſi ſe sàcia el apetìto, no la gùla, con que quiſièran algùnos tener eſtòmago para depoſitàr quànto ſe prohìbe en la Quarèſma. Querièndo ignoràr, que quànto mas ſe acoſtùmbran à eſtos manjàres, tànto mas dificil les ha de ſer deſpuès abſtenèrſe; ſinò es que ſea, pòrque impidièndoſe la digeſtiòn, vènga el Mèdico à curàrla, y en eſto hàlle la diſpenſaciòn, con que ſe lìbre, como de un enemìgo, de la Quarèſma, y de ſu obſervància. Serà eſto recibìr vìſta eſtos dìas, ò quedàr mas ciègos; y avèr logràdo el diàblo la ìra, que arròja para cegàrnos de el tòdo? No es aſsì, dìce el Sagràdo Tèxto, que los cegò ſu malìcia? *Excecâvit eos malìtia eôrum.* A quàntos ſu mìſma malìcia los cièga, para no vèr la luz! Pèro no ſerà mayòr ceguedàd la de el Chriſtiàno, que la padèce en ſu Alma, que la que padeciò el Ciègo?

Digitized by Google

Y es posìble, que, dàndole vìsta Chrìsto, para que en èl la recibièssemos tòdos: que combidàndonos la Iglèsia con las vòces de el mìsmo Chrìsto, que òy se repìten en los mas Tèmplos: *Réspice, Réspice: Fides tua te sálvum fecit.* Recìbe vìsta (dìce à càda ùno) que si tiènes fe vìva, te hallaràs sàlvo: Que cerrèmos el oìdo à èstas vòces, y los òjos à la luz! Serà, pòrque no entiènden estàn ciègos, ni el mal, que es èsta ceguèra. Pues ìd vosòtros consideràndo, aunque sea como dèsde à fuèra, à un pòbre ciègo, y verèis, quànto peòr ceguèra es la de el Alma, que la de el cuèrpo.

Conocèis que un hòmbre es ciègo, en que yèrra el camìno, en que càe, ya en el àgua, ya en el fuègo, y en que hambriènto, y sin consèjo no escùsa tomàr el manjàr, que advièrte à el tiènto, aunque tènga venèno. Pues aòra pregùnto de el ciè-

Digitized by Google

go en el Alma: No es asì, dìce Chrìsto por San Mathèo, (3) que si un ciègo guìa à òtro ciègo, àmbos càen en ùna òya, que es el Infièrno? No es ciérto, que se apaciènta de el venèno en el ùso de las delectaciònes prohibìdas? Lo que (dìce Jòb) no hicièran, si vièran el venèno. (4) Por ventùra, dìce, podrà algùno gustàr, lo que, luègo, que lo gùste, le càuse la muèrte? Entre lo mùcho, que padèce el ciègo, es la irrisiòn, y el juègo de la inadvertìda audàcia de los muchàchos, sin vèrlos, quàndo quière defendèrse de ellos. Pèro, amàdos mìos, quànto mayòr afrènta es la de mùchos, preciàdos de perspicàz vìsta, y de agùdo entendimiènto, que ciègos en su Alma, son el escàrnio, y bùrla de los demònios? Los Philistèos hicièron sacàr à Sansòn de la Càr-

(3) S. Matth. c. 15. (4) Job. 6.

Digitized by Google

Càrcel, para jugàr con èl, dìce el Lìbro de los Jueces; (5) pòrque ya ſin vìſta èran ſus fuèrzas juguète de ſu eſcàrnio. O! què exèmplo de confuſiòn, y empàcho para los que algùn tièmpo, mas que Sanſòn fuè terròr de los Filiſtèos, lo fuèron ellos de los demònios, que ſe eſtremecìan à ſu vìſta, por las fuèrzas de la Gràcia con que los burlàban, y vencìan! Y ya encarcelàdos por algùna mortàl cùlpa, ellos mìſmos los condùcen de ſu càrcel, en dònde los bùrlan, còmo por juègo, por no coſtàrles el menòr trabàjo traèrlos à ſus depravàdos intèntos.

Quièren jugàr los diàblos con èſtos ciègos, y les dìcen las palàbras de el Pſàlmo: *Diláta os tuum, & implèbo illud.* Abre la bòca, y te la llenarè de un gran bocàdo de mùcho

(5) Júdicum 16.

Digitized by Google

gùsto: *Et implêbo illud.* Y no ày cósa mas comùn, para ponderàr un puèsto elevàdo, ò un grànde emplèo, que decìr ellos mìsmos: O! tal dignidàd: O! tal puèsto, es un gran bocàdo. Tu apetèces tu glòria, y la estimaciòn de tu persòna, le dìcen, pues te llenarèmos de esto, que desèas: *Implêbo illud.* Haz esto, y esto: regàla, bùsca empèños, pònte en solicitùd, para conseguìrlo. El àbre su bòca, ò hàce lo que le sugièren, y nàda le pònen. Es bòca de el Alma el afecto. Si su afecto es à su glòria, su glòria nàda es, dìce San Juàn: *Si yo bùsco mi glòria, mi glòria es nàda.*(6) Y esto es, si consìgue el bocàdo de el grànde puèsto, que à el ìr à passàrlo, dàndo à sus càrgas el cumplimiènto, allì es el atragantàrse, allì el no podèr passàrlo, ò allì se le hàce dùro en mòdo, que se satis-

(6) Joan. c.8.

tisface con el oropèl de el honòr, con que lo diſtìnguen, y con el òro, de lo que vàle; pèro avèr de paſsàr el sùmo deſvèlo, las fatìgas, y trabàjos, para el mas exàcto cumplimiènto: èſſo es muy dùro, èſſo no puèdo. Quières riquèzas, ù delèytes, mìra à la tièrra, le dìcen, ànda por ella, y còge de ſus frùtos: *Implêbo illud.* El ſe fatìga por conſeguìrlos; y quàndo conſiènte en poſſeèrlos, ſi ſe ſepàra ſu Alma de ſu cuèrpo, dìce las palàbras de Jeremìas: *Mirè à la tièrra, y la hallè vacìa.* (7) Quièren burlàrlo mas, y le dìcen: Eſtaràs hermòſo con un veſtìdo rìco, y bièn cortàdo: hàz eſto, y eſto: *Et implêbo illud.* Y quàndo ſu Alma vèa ſeparàda de el cuèrpo, hallarà, que ni el veſtìdo fuè hòmbre, ni hermosùra de hòmbre; y ſe contarà èntre los inìquos, que dìce Auguſ-

(7) Jerem. 4.

Digitized by Google

gustìno: *Tòdas sus còsas son hermòsas, ellos sòlo tòrpes.* De èste mòdo juègan, y bùrlan los diàblos con los que llegàron à cegàr sus Almas con ùna cùlpa mortàl, en que continuàron, multiplicàndo mùchas en las mìsmas bùrlas, que les hicièron, las que no sintièron, ni se apesadumbràron; còmo se lamènta el ciègo, que padèce bùrlas de los muchàchos, por faltàrle la vìsta de el cuèrpo.

No me parèce èra necesàrio mas, para sacàr los colòres à elròstro, y las làgrimas à los òjos, à eficàcias de el quebrànto de el corazòn, que un pòco de estimaciòn, que hicièra càda ùno de su Alma, que es tòda el àlma de su persòna, de su hònra, y de su calidàd, para subìr dèsde ella à su Criadòr! Vèr, à el mìsmo, que tànto cuyda de que ningùno, de los que tràta, le pièrda la estimaciòn: que se prè-

Digitized by Google
cia

cia de entendìdo, y que hàce ſu figùra en los còrros, ò cortèjos: que de èſte mìſmo hàgan ignominiòſa bùrla los aſqueròſos, è infernàles eſpìritus, vivièndo aùn en el mùndo! Que lò tràygan, y llèven por dònde quièren, con sòlo el cèbo de ſu apetìto, que experimènta, que no sòlo es venèno, pero ni le ſatisface! Que ſea dìgno de mayòr eſtimaciòn ſu veſtìdo, que ſu persòna, ſi le còge la muèrte, y ſe condèna! Que vàlga mas aſsì la mas pequèña piedrecìta de un diamànte, que tràyga sòbre sì, que quièn la tràe!

Los ciègos de el cuèrpo ya deseàn tenèr un lazarìllo, que lòs guìe; pèro los ciègos en el Alma no cùydan de guìa. Aquèllos bùſcan quièn los guìe, dìce Sèneca, para no erràr; pèro nosòtros ſin guìa erràmos. Aquèllos bùſcan guìa fièl, y que tènga buèna vìſta: èſte elìge à òtro ciègo; mas prèſto elìge la amiſ

amistàd, y compañìa de òtro mas pecadòr, que quièn tènga luz, para advertìrle sus precipìcios. Estos ciègos, dìce Jeremìas, *erràron en las calles, y se manchàron con su pròpria sàngre.* (8) Quière el pecadòr lo guìen sus sentìdos, y pròpria voluntàd; de que se sìgue, que lo que mas à ellos los conforma, aquèllo sìguen. Vèd aquì lo que celèbran, y de lo que se rìen sus enemìgos. *Si consièntes en tus concupiscèncias, ya ellas mìsmas han hècho la celebridàd para tus enemìgos*, dìce el Eclesiàstico. (9) Vèd vuèstros festèjos, vuèstros bàyles. Quièn se dèxa llevàr de la màno de divèrso sèxo, para el Minuète: quièn de el encadenàdo de los bràzos, para que aprènda la Contradànza, mas còntra la decènte dànza, y mas derècha à la algazàra de sus enemìgos. Y èsta sì, que es

(8) Tren.4. (9) Cap.18.

Digitized by Google

es fièsta! Esta sì, que es diversiòn! dìcen los Ciègos de el Carnabàl de el Mùndo; pèro no es èsto seguìr la luz de el Espìritu Sànto, que nos alùmbra, diciendo: *No vàyas tras tus concupiscèncias, y apàrtate de tu voluntàd.* (10)

Otro defecto mas tiènen ùnos, que no tiènen òtros. Los ciègos de la vìsta materiàl ya sàben ponèr su manjàr en la bòca; mas los ciègos de la vìsta espirituàl, pièrden el tiènto: lo que quièren llevàr à la bòca, ùna vez lo pònen en los oìdos, òtra en sus òjos, y òtra en los de los òtros. Assì advertirèis, què à mùcha còsta còmpran las alabànzas de los hòmbres, de las que quièren sustentàrse, y èstas las pònen en sus oìdos. Quièn ha vìsto, que el alimènto èntre por las orèjas? Se vìsten de la gàla, y es para ponèrla en la vìsta

(10) Ibid.

Digitized by Google

vìsta de los òtros. Quièn ha cubièrto su pròpria desnudèz, y se ha defendìdo de el frìo con la satisfacciòn de los òjos agènos? Es esto estragàr el gùsto, perdèr el tìno, andàr à ciègas, y faltàr el tiènto?

Pèro, amàdos mìos, lo mas pervèrso de la espirituàl ceguèra es, que el que tiène la material, ya la conòce; mas el ciègo espirituàl està satisfecho, de que tiène vìsta, estàndo ciègo en su pecàdo. Si fueràis ciègos, dìxo Chrìsto, no tuvieràis pecàdo; mas pòrque vosòtros decìs, que vèis, permanecèis en èl. (11) Si se juzgàra nècio, pudièra ser sàbio; pèro pòrque se jùzga sàbio, sièndo nècio, se quèda empedernìdo en su necedàd: Luègo, amàdos mìos, si òy nos combìda à tòdos la Iglèsia con vìsta, para nuèstras Almas: *Réspice, réspice*: avivèmos nuèstra

(11) S. Juan, c. 9.

Digitized by Google

tra fe, que alcànza la gràcia de fanàrnos, para conſeguìr con ella la victòria, en que quèda vencìdo el Mùndo: (12) Para que mirèmos à el Cièlo, con el gòzo de recuperàda herència. (13) A el Infièrno, para temèr à Diòs, que puède embiàr à èl el cuèrpo, y Alma. (14) A el Mùndo, para huìrlo, còmo de Nìnive ſe dìxo: *El que te vèa, ſe apartarà de ti.* A los Mandamièntos, que nos alùmbran en el camìno de nuèſtra ſalùd. (15) Y à Chrìſto, para imitàr ſu ſantìſsima vìda, con que logrèmos la etèrna de la Glòria; en la que vìve con el Pàdre, y el Eſpìritu Sànto por los sìglos de los sìglos. Amèn.

CREDO, &c.

EL

(12) Joan. 5. (13) Hebr. 11. (14) Naum. 3. (15) Eccleſ. 35.

Digitized by Google

EL OFERTORIO.

ECLESIASTICO.

Expl. Se pòne de el Psàlm. 118. en el que denòta, dà alabànzas à Chrìsto el Ciègo, arrebatàdo de tànto beneficio. Lo que hìzo, dìce Rupèrto, (1) no sòlo con los làbios, sinò es con tòdo su afecto, y voz, confesàndolo, y pidièndole, le dièsse mas vìsta, dàndole à conocèr mas, y mas el camì-

SEGLAR.

Pràct. Bendìto „ ères, Señòr, y „ tòdos te bendì„ gan; pòrque èn „ aquèl Ciègo ilu„ minàste à ùno, „ y à òtro Puè„ blo.

„ Alùmbranos „ mas, y mas, Se„ ñòr: dànos à „ tòdos lùz, para „ que conozcà„ mos el camìno „ de la verdàd, el „ de tus Manda„ mièntos, y los „ mèdios de la juſ-

(1) Rup. ſup. hunc loc.

Digitized by Google

mìno de la virtùd, y ſu juſtificaciòn; querièndo excitàr à la dureza de las pièdras, à que ſe ablandàra en lènguas de alabànzas, y de agradecimiènto.

„ juſtificaciòn.
„ Con èſto pro-
„ nunciaràn mis
„ làbios tus ala-
„ bànzas, y exci-
„ tarè à tòdos à
„ que te bendì-
„ gan.

NOTA. *Se và à la Pràctica de èl Ofertòrio de la Hòſtia en la Mìſſa Rezàda, hàſta la Comuniòn, que eſtà à el fin de èſte Tòmo.*

LA COMUNION.

ECLESIASTICO.

Expl. Se pòne de el Psàlmo 77. en que hàce menciòn Davìd de el vìcio de la gùla, è incontinència

SEGLAR.

Pràct. „ O Señòr! practìque yo la „ sànta Virtùd de „ la Templànza; „ no sèa, que ſa- „ ciàndome con

Digitized by Google

de los Judìos. (2) Por lo que Diòs los castigò, embiàndo su ìra, quàndo aùn tenìan el manjàr en la bòca. Se pòne èste vèrso, para infundìrnos temòr; (3) entendièndo, que no bàsta llegàr à el camìno, y conseguìr la ciència, è ilustraciòn, si nò arrojàmos de nosòtros los desèos de la càrne, y sujetàmos sus inclinaciònes.

„ el manjàr; ex-
„ cite à tu ìra; ò
„ abusàndo de èl,
„ provòque à tu
„ indignaciòn.
„ Pelèe còntra
„ el desorden de
„ mis apetìtos, pa-
„ ra que, sujètos
„ à la razòn; è
„ ilustràda con tu
„ luz, ànde siem-
„ pre en el camì-
„ no de tu justì-
„ cia.

EN

(2) Rup. ibid. (3) Rationàle eòdem cap. num. 11.

Digitized by Google

EN LA ORACION DESPUES DE la Comuniòn.

ECLESIASTICO.

Expl. PIde la Iglèsia à Diòs, que el Celestiàl Manjàr de la Euchariſtìa, que recìben los Fièles, los sèa de guàrda, y de defensa còntra tòda adversidàd, especialmente còntra la gùla, y embriaguèz, de que son tentàdos los Fièles en èstos tres dìas con el disfràz de Carnestolèndas.

FIN DE LA PRIMERA PARTE de el ſegùndo Tièmpo de el Año Eclesiàstico.

Digitized by Google

Digitized by Google

ASSISTENCIA A LA Missa Rezada, y à la Cantada en general.

ADVERTENCIA PARA assistir à la Missa en general: y el módo de usár de la Práctica, que se hálle quándo se tráte de cada Missa en particulár.

ASSI como no todos los Sacerdótes ocúpan el mismo tiémpo unos, que otros en la Míssa; tampóco se puéde dár una Práctica, que vénga iguál con todas las Míssas; ni que à todos los Lectóres les sea acomodáda igualménte. Esta será según la mayór devoción, ò menór: la mas, ò menos vivacidád de el que la exercíta. Por tanto, no inténto precisár en éstas Prácticas à que por alcanzár à el Sacerdóte vayan acelerá-

Digitized by Google

rádos sin entendérlas: ni que la prolíxa detención ocasióne el de admitír en nuéstro corazón algúno de los vános, ò supérfluos pensamiéntos, que comunménte nuéstro enemígo ofréce. Por lo que díxo Casiáno: *Que frequenteménte, y breveménte se debe orár.* Por esso vá ésta Práctica, lo mas en oraciónes brevísimas, à módo de jaculatórias, y de aspiraciónes, que à el corazón aténto, y bien dispuésto, si el Señór, y Dios Grande quisiésse, lo herirán, y lo llenarán de el espíritu de inteligéncia.

Las que no se pónen para que vaya midiéndo las palábras con las acciónes de el Sacerdóte, ni para que tenga el que las exercíte mucho que leer, por perficionár el sentído; pues en qualquiéra parte que córte, con palábra mas, ò menos, hallará el suficiénte: ni para que aya de leerla toda: porque si al-

Digitized by Google

algúna palábra moviéſſe el corazón, ò ſe lo lleváſſe à Dios, ù eſtrecháſſe ſu afecto con Chriſto, y allá ſe lo detuviéſſe con notáble provécho de ſu Alma, eſtéſe trabajándo con ſus poténcias, por eſtár todo el tiémpo, que quiéra ſu Mageſtád tenérlo, ſin paſſár à leer mas. Y aunque ſe le páſſen otros myſtérios, no ſe aſſúſte, que en la Míſſa eſtá el que à la Míſſa aſsíſte: y aſsíſte bien à la Míſſa el que con la preséncia corporál eſtá delánte de el Altár, y con ſu ménte, y todo el conáto de ſus poténcias ſe ocúpa en Dios, ò en algúno de los Divínos Myſtérios, que repreſénta. Menos presúmo pueda ſer éſta Práctica generál para todos; por las mayóres ventájas, con que los mas aprovechádos, y encendídos en caridád, con cada recuérdo de algúno de los Myſtérios, exalan mas vivas, y abraſadóras centéllas de ſu miſmo afecto,

Digitized by Google

ofreciéndoseles mas excelentes conceptos.

Por tanto, aunque la misma Práctica expréssa los mysterios, que significan las ceremónias principáles, que los Fiéles adviérten, póngo con todo esso en la primera colúmna de cada plana los significádos solos; sacádos de el Tomo Tercero por el orden de la Vida, Passión, y Muerte de nuéstro Redentór Jesus; para el que quiéra en breve enterárse de estos Mysterios, y rompér su corazón en mas encendídos afectos, que los que yo propóngo.

Quedándo en la segúnda colúmna la Práctica para los que se hallássen tan faltos de júgo de devoción, que no se les ofrézcan mejóres, ni otros pensamiéntos buenos. Porque entónces servirá à lo menos para que no le róben la atención los malos, vános, ò supérfluos: à que le ayudará tenér recogída la vista con la aten-

Digitized by Google

atención à el líbro, que es cerrár las ventánas, para que no entren los ladrónes de los buenos.

Para que aya mas clara distinción, se pondrá todo lo dè la Míssa Cantáda, como dentro de unos quádros; quedándo lo que pertenéce à la Rezáda fuéra de sus líneas. Advirtiéndo, que quándo se asísste à la Míssa Cantáda, se dirá una, y otra Práctica seguída, si huviésse tiémpo para ello.

En la Míssa Rezáda se omíte toda la Práctica de la Missa Cantáda: porque lo que se auménta en ella es, ò nuevas ceremónias, que no ay en la Rezáda, para explicár mas los mysstérios; ò la mayór solemnidád con que se hacen, ò cantan, en que puéde avér lugár de orár à Dios mas, y de movér mas sus afectos.

Lo que quéda advertído se ha de tenér presénte en quanto à lo que se aya de leer en la Práctica de

Digitized by Google

las Míſſas particuláres, para acortárla, ò abreviárla el que la exercíta.

ASSISTENCIA PRACTICA en generál à el Santo Sacrificio de la Miſſa, recopilándo los principáles Myſtérios de la Vida, Paſsión, y Muérte de nueſtro Redentór Jeſu Chriſto, haſta deſpués de la Venída de el Eſpíritu Santo.

A EL PONERSE EL Obiſpo, ù Sacerdote los Ornamentos para celebrar.

ECLESIASTICO.

Signif. Los Ornaméntos denótan el ropáge de nuéſtra naturaléza, y las inſignias de las veſtidúras de el Sacerdócio, que nuéſtro Pontifice Je-

SEGLAR.

Práct. O ſuma „ Bondád! Dios „ de toda conſo„ lación, y Padre „ de miſericór„ dias!

„ El már de „ nuéſtras miſé- rias

Jesus vistió en su Sacrificio cruénto, que vá à representár vivaménte el Sacerdóte.

„rias movió à el „abísmo de tu „Bondád à que „se difundiésse en „la Persona de tu „Unigénito Hijo „hasta tomár nu- „éstra carne, y hacérse nuéstro „hermáno en el virgíneo Cláus- „tro de María: Si gustóso por el al- „vérgue de tan digna Madre; mas „padeciéndo encierro de nuéve „méses el amór de manifestárte:

A EL SALIR EL SACERDOTE de la Sacristía.

ECLESIASTICO.

Signif. El salír el Sacerdóte revestído de la Sacristía, (según quéda dicho en el tercér Tómo) signi-

SEGLAR.

Práct. Víno, ò „Etérno Padre! „como nuéstro „Pontífice, con la „vestidúra man- „chada de nues- tros

fica el Myſtério de eſtár ya el Vérbo Divíno hécho hombre en las puríſsimas Entráñas de María Santíſsima, y deſtinádo à padecér. Por tanto ſe puéde decír la Práctica de la ſegúnda colúmna.

„ tros pecádos, á „ tí propuéſtos; „ para que ſacrifi„ cándo, y exer„ ciéndo el dúro „ miniſtério de „ ſu Pontificádo, „ nos reconciliáſ„ ſe con Vos, mu„ riéndo en el A„ ra de la Cruz.

„ Eſta digna„ ción altíſsima „ de tu infiníta Bondád nos detúvo „ à los que íbamos à caér en nuéſtra „ etérna condenación.

„ Eſta nos encaminó à la partí„ cipación de tus etérnos biénes, y à „ la compañía de los Angeles.

„ Por éſta miſma conſigámos „ aſsiſtír con ellos à tan altíſsimos „ Myſtérios, tan unos en la puréza, „ humildád, y reveréncia, que ſean „ unas las adoracióones, las alabán-

Digitized by Google

zas,

„ zas, la acción de gracias, y nues-
„ tros encendídos afectos.

A EL ENTRAR EL SACERDOTE en el Altár, y à el abrír el Miſſál.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Repreſenta à Chriſto, que fué el Cordéro ſolo digno de abrír el Líbro de los Myſtérios, y Sacraméntos.	*Práct.* Señór, ſi „ en la antígua „ Ley mandábas „ debáxo de gra- „ víſsimas pénas „ tantos labató- „ rios, y purifica- „ ciónes, con tan

„ menúdas circunſtáncias à los que „ te avían de ofrecér aquéllos Sa- „ crificios; por ſer ſymbolos, y fi- „ gúras de el incruénto de el Altár, „ en que à Vos, ò Etérno Padre! ſe „ os ofréce el Cordéro, que quíta „ los pecádos de el mundo: el que „ ſolo pudo, y fué dígno de abrír „ el Líbro de los ſiéte Séllos de ſus „ Sacraméntos, y Myſtérios: qué in-

Digitized by Google

„ indecíble debe ſer la puréza de „ nuéſtra Alma! Qué eficáz la con- „ trición de los que lo hémos de „ ofrecér con el Sacerdóte! para no „ deſagradár à tu bondád, ni me- „ noſpreciár en tu preſencia el infi- „ nito précio de nuéſtra Redención.

A EL EMPEZAR LA MISSA.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sigu. A el empezár la Miſſa el Sacerdóte: y à la inclinación profunda, que hace para la confeſsión deſpués de el Pſalmo: que, ſegún qué- da dicho, denó- ta, que el Vérbo Divíno ſe humilló à	*Práct.* Me con- „ fiéſſo, Etérno „ Padre, indígno „ de llegár à la „ Méſa de las Bó- „ das, que celé- „ bra con ſu Eſ- „ póſa la Iglésia tu „ Hijo Jeſu Chriſ- „ to en el combí- „ te del Altár; por ha-

Digitized by Google

à tomár la forma de siérvo, dirá:

„hallárme sin vestidúra nupciál.

„No soy dígno de mirár à la que me ha de „presentár en manjár la Carne, „Sangre, Alma, y Divinidád de el „mismo Espóso, y Rey immortál.

„Ni de alzár à el Ciélo de sus „Mystérios los ojos, que tanto se „han ensuciado en el lódo de la „tierra.

„Consiga yo el perdón con la „confesión dolorósa, que hago: „*Yo, pecadór, me confiésso à Dios, &c.*

A LA ORACION, QUE VA diciéndo el Sacerdóte à el subir à el Altár.

Eclesiastico.	Seglar.
Sign. Denóta la que hizo el Vérbo Divíno por nueve meses en el vir-	*Práct.* Con ésta „confesión, y „dolór de avérnos „me sumergído en

Digitized by Google

virgíneo cláuſtro de Maria Santíſſima. *Y el beſár el Sacerdóte el Altár, poniéndo ſobre él las manos, como abrazándolo*: ſignifica el deſpoſório de Chriſto con ſu Iglésia.

„ en iniquidádes,
„ y multiplicádo
„ ſobre mis cabé-
„ llos mis cúlpas,
„ confio, que por
„ los méritos de
„ tu Hijo Jeſu
„ Chriſto, y por
„ tu ſuma bon-
„ dád, me has de
„ concedér la In-
„ dulgéncia, y plenária remiſsión;
„ para que, como hijo fiel de tu
„ Iglésia, particípe de el ósculo de
„ el Divíno Eſpóſo, que llena de
„ grácia, y caridád.

„ En ſatisfación te ofrézco aqué-
„ lla oración contínua, que por mí,
„ y todos los pecadóres hizo el Vér-
„ bo humanádo en el cláuſtro virgi-
„ nál de ſu Santíſsima Madre.

*** *** ***
*** ***

Digitized by Google

EN LA MISSA CANTADA.

SE INCIENSA EL ALTAR.

ECLESIASTICO.

Sign. Y ſignifican las incenſaciónes la contínua oración de Chriſto, que hemos dicho en el Tratádo particulár de la Míſſa, y de ſu orígen.

SEGLAR.

Práct. Eſta oración, ò Etérno Padre! mas que el inciénſo, ſúba à la viſta de tu Divíno beneplácito, en olór de ſuavidád, fragrán-cia, y de ſatiſfación, que en tu Hijo tenémos: y de el que ha deſcendído à los Júſtos, y Santos de tiérra, y Ciélo.

Deſcendíſte, ò Etérno Vérbo, de el Séno de tu Padre, para pegár fuégo à nuéſtros corazónes! y quiéres, ſe enciéndan en caridád.

Ar-

Digitized by Google

„ Ardan, Señór, hasta que se
„ consúma todo lo terréno: y à
„ eficácias de su bráza exálen el
„ suáve olór de la contínua ora-
„ ción en tu preséncia.

„ Como el inciénso, que te
„ ofrecémos, enderezámos à tí
„ nuéstra oración, deseándo súba
„ nuéstra Alma en llama à unírse
„ con Vos, que sois la apacíble,
„ y delicióza de la Glória.

A EL IR EL SACERDOTE de en medio de el Altár hácia el Líbro à decír el Intróito, y el mismo Intróito:

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Significan el camíno, y la jornáda, que hizo Maria Santísima con el Divíno Vérbo en sus pu-	*Práct.* Empren- „ díste jornáda „ por la Montá- „ ña de Judéa, „ para santificár „ désde el virgí- neo

Digitized by Google

purísimas entrá-
ñas, à visitár à
Santa Isabél, su
prima.

El Intróito, y la repetición de su primér Verso, con el Glória Patri, &c. Denótan los clamóres repetídos de los Santos Padres en oración, que hacían à la SantísimaTrinidád, para que viniésse elRedentór.

„ neo cláustro de
„ María à tu Pre-
„ cursór S. Juan.
„ No fué estór-
„ vo à tu infiníta
„ virtúd, hallár-
„ lo embuélto en
„ la cúlpa origi-
„ nál, ni la obs-
„ curidád, que
„ habitába, ni las
„ naturáles pri-
„ siónes, que lo
„ estrechában, pa-
„ ra que santifi-
„ cádo por ti,
„ diésse sáltos de
„ placér.

„ Vén, Señór, vén à nosótros en „ los efectos de tu gracia.

„ Quisiéra tenér las ardiéntes án- „ sias, con que los Santos Padres te „ deseáron.

„ Los suspíros, con que te llamá- „ ron.

Las

Digitized by Google

„ Las prevenciónes, que halláſte
„ en tu Santíſsima Madre para tanta
„ dignidád.

„ Y pues ſoy indígno por mis mi-
„ sérias, y cúlpas:

LOS KYRIES.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Puéde decír con el Sacerdóte tres veces al Padre *Kyrie eleyſon.* Tres à el Hijo: *Chriſte eleyſon.* Y otras tres à el Eſpíritu Santo: *Kyrie eleyſon.* Los	*Pr.* Kyrie eleyſon. „ Kyrie eleyſon. „ Kyrie eleyſon. „ Chriſte eleyſon. „ Chriſte eleyſon. „ Chriſte eleyſon. „ Kyrie eleyſon. „ Kyrie eleyſon. „ Kyrie eleyſon.

que decímos, deſeándo venga el Salvadór à renacér en noſótros por los efectos de ſu gracia: y por los ſignificádos de pedír miſericórdia à la Santíſsima Trinidád, y demás, que quéda dicho

Digitized by Google

en

en el tom. 3. y se insinúa en la Práctica siguiénte de la Míssa Cantáda.

EN LA MISSA CANTADA.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. En tanto que acába de cantár los Kyries el Córo puéde añadir lo siguiénte:	*Pr.* Muévante, „Señór Dios Padre, à tenér „misericórdia „de nosótros, „el sinnúmero

„de misérias, que nos traen los „pecádos:
„El Originál,
„El Mortál personál,
„Y el Veniál.
„Muévante, Jesu Christo, Hi„jo de Dios Vivo, las que nos in„dúcen los pecádos
„De corazón,
„De palábra,
„Y de obra.

Digitized by Google

„ Muévante, ò Soberáno Espí-
„ ritu Santo! aquéllas en que in-
„ currímos por los pecádos
„ De Flaquéza,
„ De Ignoráncia,
„ Y de Malícia.

EL IR AL MEDIO DEL ALTAR el Sacerdóte à cantár el GLORIA IN EXCELSIS en la Missa Cantáda.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Significa, según quéda dicho, la jornáda, que hizo Maria Santísima à Belén, dónde nació el Vérbo humanádo.	*Práct.* O Trinísimal te ofrecémos las amorósas ánsias, Y peregrinación de la Madre: El frío, y pobréza, que padeció en aquélla

Digitized by Google

„Ila nóche el que, por enrique-
„cérnos, nació de la Puríſsima
„Vírgen hecho Hombre en la
„Perſóna de el Vérbo.

EL GLORIA IN EXCESIS.

Eclesiastico.	Seglar.
Sign. Significa la alegría de los Angeles, y de los hombres, ſus alabánzas, y acción de gracias de avérſe Dios dignádo de nacér hecho Hombre.	*Práct. GLORIA „A DIOS EN „LAS ALTURAS, „Y PAZ A EL „HOMBRE EN „LA TIERRA.* „Glória à Dios, „que dentro de „sí miſmo en la „Unidád de Eſ- „séncia, y Trinidád de Perſónas, „y poſſeyéndo toda Bienaventurán- „za etérna con infinítas perfecció- „nes: naciéndo ha hecho glória ſu- „ya en las Altúras, que téngan paz

Digitized by Google
de

„ de buéna voluntád los hombres
„ en la tiérra.
„ Por lo que juntándonos à los
„ Angeles, y Serafines,
„ Te adorámos,
„ Te alabámos,
„ Te bendicímos:
„ Te dámos infinítas gracias, por tu
„ grande glória
„ Atí, ò Etérno Padre todo po-
„ deróſo!
„ A tí, ſu Unigénito Hijo, que
„ quitas los pecádos de el múndo.
„ Tenéd miſericórdia de noſó-
„ tros, el que te ſiéntas à la Diéſtra
„ de el Padre, ſiéndo nuéſtro Abo-
„ gádo:
„ Tú eres el ſolo Santo, Señór
„ Santiſsimo, que nos quieres, y
„ puedes ſantificár.

Digitized by Google

EL CONCLUIR EL HYMNO, ſignandoſe el Sacerdote con la Cruz:

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Signif. Denóta, que à ocho dias de nacido Jeſus fue circuncidado.	*Práct.* O Jeſu „Chriſto! nací- „do, y à ocho „dias circunci- „dádo para dár „tu Sángre en nuéſtro précio! „Sea à tí la glória de tu Etérno „Padre con el Eſpíritu Santo por „los ſiglos de los ſiglos.

EL DOMINUS VOBISCUM.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Significa la manifeſtación de Jeſus à los Paſtó- res recien nací- do, y deſpués à los	*Práct.* Rige el „eſpíritu de el „Sacerdóte, y „manifiéſtate à „noſótros, el que te

Digitized by Google

los Reyes que viniéron à adorárlo.

„te manifestáste „à Pastóres, y „Reyes.

LA ORACION, Y COLECTAS.

ECLESIASTICO.

Sign. Significan las preces contínuas de Jesus hasta suPredicación, y Presentación à el Témplo.

SEGLAR.

Práct. Recíbe, „Señór, las prén„ces, y súplicas „de la IgléfiaCa„tólica, que en „nómbre de tu „Unigénito te „presénta el Sacerdote:

„Las que ratificámos, deseándo, „que asi sean, y asi las concedas

„Por los méritos de tu mismo „Hijo.

„Por su Presentación à el Tém„plo.

„Por los contínuos ruégos por „nosótros, en que ocupó el tiémpo „de su infancia.

Digitized by Google

LA

LA EPISTOLA, O LECCION.

ECLESIASTICO.

Sign. Significa la Predicación de S. Juan.

SEGLAR.

Práct. A tí, ver-
„ dadéro, y solo
„ Dios, Criadór
„ de Ciélo, y Tiérra, créo, y adóro.
„ Créo en tí.
„ Creo, porque tú eres la Suma
„ Verdád.
„ Creo todo lo que dixíste, reve-
„ láste, y habláste por tus Profetas.
„ Por tus Apóstoles, y por tu San-
„ ta Iglésia, que el Espíritu Santo
„ goviérna, Autór de todas las Es-
„ crituras, y Líbros Sagrádos.
„ Dános à entendér las verdádes,
„ que nos enséñan.
„ Que practiquémos sus docu-
„ méntos.
„ Que sigámos la Doctrína de el
„ Bautísta, que enseñó el camíno de re-

Digitized by Google

„ recibír à nuéſtro Salvadór por la
„ peniténcia ; para vencér las aſpe-
„ rézas de nuéſtra depravada natu-
„ ráléza.

EN LA MISSA CANTADA.

A LA EPISTOLA.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Un Acólito ſuéle acompañár à el Subdiácono: por denotár los pocos, que ſiguiéron à San Juan.	*Práct.* Enséña- „ nos à bolvér „ à tí todo lo „ buéno, que hi- „ ciéſſemos, pen- „ sáſſemos, ò pa- „ deciéſſemos ;
La Epíſtola unas veces ſe lee de el Nuevo Teſtaménto, y otras de el Antíguo : ſignificándo, que la Predicación de	„ pues todo nos „ vino de tí por „ Jeſu Chriſto „ nuéſtro Señór. „ Bolvámos à „ Vos, Señór, en „ frútos de gra-
el	cia,

Digitized by Google

el Bautísta fué el fin de la Antígua, y princípio de la Ley Nuéva.

Acabáda de cantár lleva el Libro à el Celebránte, denotándo, que San Juan embió ſus Diſcípulos à Chriſto.

Lo bendice el Sacerdóte, ſignificándo, que Chriſto elogió la humildád, y virtúd del Bautísta.

„cia, y ſantidád „la ſiémbra de „la Divína Pa„lábra, que nos „vino de Vos.

„Ofrezcámos „à Vos quanto „padecièſſemos:

„Pues de Vos „nos viéne el „tolerár:

„Pues pade„ciéndo Jeſus „mas que los „Mártyres, nos „enſeñó à pade„cér.

*** *** *** ***
*** *** *** ***

Digitized by Google

EN LA MISSA CANTADA.

EL TRACTO.

Eclesiastico.	Seglar.
Sign. Significa los laméntos, y gemídos de los que convirtió S. Juan à peniténcia: los que hechos Discípulos de Jesus subiéron por los grados de las virtúdes.	*Práct.* Sembré, Señór, lágrimas de dolorósa peniténcia, que fecúnden en frutos los mas verdaderos gózos. Detésto, aborrézco, y me confundo en tu presén-

cia: porque siéndo vil gusáno, peor que la nada, tuve atrevimiénto à ofendér repetídas veces à un Dios de treménda Magestád.

EL

Digitized by Google

EL GRADUAL, LA ALLELUIA, y si ay Sequéncia.

ECLESIASTICO.

Sign. Significan la alegría, y consuélo, que nace de la verdadéra peniténcia.

SEGLAR.

Práct. Désde el „ humilde conocimiénto de mí, „propio, ò Gran„ de Padre! soli„citaré subír en „ grados de virtúdes, hasta que te „ hálle por la perfecta caridád: en „ quien están mis delícias, y verda„déras alegrías: para cantár con „ tus Angeles la etérna Allelúia en „ la Glória.

EL EVANGELIO.

ECLESIASTICO.

Sign. Significa la Predicación de Christo.

SEGLAR.

Práct. Te adóro, „ y creo, ò pri„mera, è infalí-

Digitized by Google

ble

El aver passado el Missal de el lado de la Epístola à el de el Evangélio, denóta, que acabó la Ley Antígua, y que recibiéron los Gentíles la Ley de Gracia: y que de Sión de la Gracia salió la Ley Nuéva: y la Palábra de Christo de Jerusalén.

„ble Verdád! que
„ nos habláste,
„ predicáste, y
„ enseñáste en la
„ Etérna Palábra,
„ que es tu Hijo
„ hecho visíble à
„ nosótros en el
„ passíble sér.
„ Bendíto seas,
„ que escondíste
„ éstas verdádes
„ à los Fariséos,
„ Escríbas, y Doctos de la Ley
„ Antígua, y las
„ reveláste à los pequéños, y hu-
„ míldes, que te creyéron.

EN LA MISSA CANTADA.

ECLESIASTICO.

Sign. La Bendición, y Misión de el Sacerdóte à el Diá-

SEGLAR.

Práct. Estas, a-
„ lumbráron el
„ múndo, dissi-
pán-

Digitized by Google

Diácono, para cantár el Evangélio, y el besárle la mano, ſignifican, embió Jeſu Chriſto à ſus Apóſtoles à predicár, y combidár con el Reyno de Dios.

El que lleva el Incensário, denóta el buen olór de la Predicación, y virtúd de Chriſto.

Los Acólitos con Cirios encendídos, denótan la luz reſplandeciénte de la Divína Doctrína, y ſus milágros.

El ir dos, ſigni-

„ pándo tiniéblas del Gentilíſmo.

„ Las que con tantos milágros confirmáſte.

„ Las que mandáſte, predicáſſen tus Apóſtoles.

„ Las que quiſíſte, que con tantas maravíllas confirmáſſen tus Miníſtros en todos los ſiglos de la Igléſia.

„ Creo quanto nos has reveládo, y enſeñádo en tu Evangélio.

De-

Digitized by Google

nifica, embió Chriſto de dos en dos à ſus Apóſtoles.

El llevár el Libro el Subdiácono, denóta à el Miníſtro bien inſtruído, que lleva à Chriſto los frutos de la Predicación, en acción de gracias.

Le ofréce el Diácono Inciénſo à el Sacerdóte, que repreſénta à Chriſto.

„ Deſéo practicár ſus preceptos, y conſejos.

„ Perdér todos los biénes de el mundo.

„ Padecér todos los males de los Tyrános, antes que faltár, ni à un „ Artículo de tu „ Santa Fé.

„ Ayúda mi „ poca fe: para „ que yo viva, y „ perſevére en „ ella haſta el „ fin.

Digitized by Google

EL SYMBOLO.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Significa la profesión, y confesión pública de la Fé de Christo, que hiciéron sus Discípulos, y se siguió à su Predicación. Por lo que nosótros, como Discípulos de Christo, la hacémos.	*Práct.* En protestación de que „cree mi corazón, confiésso „también de bóca: *Creo en Dios „Padre, &c.*

A EL DOMINUS VOBISCUM, y Oremus.

ECLESIASTICO.	SEGAR.
Sign. Dice el Sacerdóte el *Dóminus vobiscum*, y *Oremus*, *à que se*	*Práct.* O Etérno Padre! que „en el tiémpo „de la Predicación

Digitized by Google

ſigue el Verſo de el Ofertório, excitándo al Puéblo à hacer oración por los que ofrécen: y porque ſe acérca el tiémpo de entrar à hacér el treméndo Sacrificio.

„ción de Jeſus, „y cercáno à „ſu Paſsión do„loróſa, cogió „en frutos de „ſu Divína ſiém„bra la Fé de „los Gentíles, „que le llevá„ron ſus amá„dos Apóſtoles „Felípe, y An„drés, y los votos de la del Cen„turión, y de la Cananéa.

„Recibíd de mi pobréza por „manos de tu Miníſtro, la ofrén„da de todos mis biénes, que „póngo à los pies de Jeſus, bol„viéndo de voluntád à tí todo lo „que he recibído de Vos, y de„bo à Vos, Señor.

„Aceptád mi corazón con to„das ſus afecciónes: y criád otro „nuevo en mí con el eſpíritu de rec-

Digitized by Google

„ rectitúd, amor à el ſumo bien,
„ y tédio à todo lo perecedéro.

A EL OFERTORIO DE LA HOSTIA.

ECLESIASTICO.

Sign. El deſcubrír el Cáliz para ofrecér la Hóſtia, (el que queda à un lado de el Altár) denóta, empiéza el Sacerdote à tratár de la Paſsión de Chriſto.

SEGLAR.

Práct. Recibíd, „ Dios Omnipo- „ ténte, la Hóſ- „ tia immaculá- „ da, que te ofré- „ ce el Sacerdó- „ te, y ha de con- „ ſagrár, por los „ pecádos, ofen- „ ſas, y negligén- „ cias de todos; para que à todos „ nos aprovéche à conſeguír la vida „ etérna.

Digitized by Google

A EL PREPARAR, Y HACER el Cáliz en la Miſſa Cantáda.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. El preparár la Oblata los Miniſtros, denóta, que los Hebréos hiciéron concílio contra Jeſus.	*Práct.* No ſe „ contentó tu „ Unigénito, ò „ Etérno Padre! „ con unír los „ extrémos de „ Dios, y Hom- „ bre: lo impaſ- „ síble con lo „ paſsíble en la „ union real con „ nuéſtra natu- „ raléza; ſino es „ también quíſo „ la morál, y „ myſtica de u- „ nír à sí miſ- „ mo, como à „ Cabéza, à ſus „ Fiéles, hacién-
La gota de agua que ſe mézcla con el Vino en el Cáliz, ſignifica la unión de el Puéblo con Chriſto por la bendición de ſu Gracia, que por el Sacerdote nos concéde.	
El Vino ſignifica à Chriſto, Au-	do-

Digitized by Google

Autór de toda bendición: por lo que no se bendíce como el *agua*, que significa à el Puéblo.

La Patena, descubiérta parte de ella, y lo mas cubiérta, denóta, que los corazónes de los Discípulos, parte se manifestában hácia Jesus, y que tímidos se resfriában en la Fé.

„dolos miém-
„bros de su mís-
„tico Cuérpo.
„ Vivámos
„ incorporádos
„ con Christo.
„ No permí-
„tas me haga
„ yo miémbro
„ separádo, ni
„ podrído de
„ tan hermoso,
„ y prodigióso
„ Cuerpo.
„ El que per-
„mitíste, que
„ por vivificár-
„nos hiciéssen
„ concílio los
„ Hebréos para condenár à muér-
„te à Jesus.

„ El que porque no nos sepa-
„rássemos de su amór, se vió de-

Digitized by Google

„xár de ſus Diſcípulos, resfriá-
„dos en la Fé.

A EL OFRECER EL CALIZ.

, Te ofrecémos, Señor, por el Sa-
, cerdote el Cáliz, que conſagrádo es
, de nuéſtra etérna ſalúd: para que
, por tu cleméncia la conſigámos los
, preséntes, y todos los de el mundo.

EN LA MISSA CANTADA ſe inciénſa la Oblata.

ECLESIASTICO.

Sign. Incenſar la Oblata ſignifica la efuſion de el Bálſamo, que derramó ſobre la cabéza de Jeſus la Magdaléna ſeis dias antes de la Páſqua: y

SEGLAR.

Práct. O ſi mi „corazón eſtuviéſſe lleno de „el odorífico „bálſamo de las „flores de las „virtúdes! para „que ſe derra„maſſe en tu pre-

Digitized by Google

y la fragrância de que ſe llenó toda la caſa.

„ preséncia en „ eſpíritu de hu„ mildád, y en „ ánimo contri„ to: como la Magdaléna, que „ acompañó à las fragráncias de „ el quebrado alabáſtro de ſu Bál„ ſamo, las que exhaló la contri„ cion de ſu corazon: para que à „ tí ſea mas agradáble éſte ſacrifi„ cio, y à toda la Caſa de tu Glo„ ria mi obséquio.

Sig. El labárſe las manos el Sacerdóte ſignifica la puréza, è inocéncia, que han de ſolicitár, no ſolo el Sacerdóte, ſino es también los Aſsiſténtes, que con el Sacerdóte ofrécen el Santo Sacrificio.

Práct. Deſeámos „ los que haſta „ aquí hemos pro„ curádo con la „ contrición la„ bár las manchas „ de las cúlpas „ graves, y tam„ bién las le„ ves: que mas, „ y mas nos labes de

„ de las que tú ſolo conoces.

„ De las mas ocultas imperfecció-
„ nes.

„ De las imaginaciónes, y penſa-
„ miéntos, que puédan impedír, ò
„ turbar nuéſtra atención en el tiém-
„ po de el treméndo Sacrificio.

„ Para que reſtituídos à el eſtádo
„ de los inocéntes, podámos tratár,
„ y ofrecér à el miſmo Juez, que
„ por noſótros, reos, ſe ofréce à
„ Vos, ò Etérno Padre!

A EL ORATE FRATRES.

Eclesiastico.	Seglar.
Sign. Exorta el Sacerdóte à todos los Fiéles à orár, para que Dios Padre acépte el Sacrificio, que llama ſuyo, y de los oyéntes.	*Práct.* Recibíd, „Dios Padre Omnipoténte, la „ oblación, que „ con el Sacerdóte hacemos; „ y éſte treméndo Sacrificio por

„ por ſus manos.

„ Para alabánza, y gloria de to-
„ da la Santíſsima Trinidád.

„ A honór de ſu Santíſsimo nom-
„ bre.

„ En memoria de la Paſsión, Re-
„ ſurección, y Aſcenſión de nuéſtro
„ Señor Jeſu Chriſto.

„ A honra de la Beatíſsima Vír-
„ gen Maria.

„ De todos los Santos.

„ Para nuéſtra utilidád, y de to-
„ da tu Santa Igléſia.

A LA ORACION SECRETA, que dice el Sacerdóte.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Significa, que Chriſto ſe retiró à la Ciudad de Efren, en donde eſtuvo ſin darſe à el público, con-	*Práct.* O Salva- „ dór mio! que „ acercándoſe el „ tiémpo de tu „ doloróſa Paſ- „ ſión, te retiráſ- te

Digitized by Google

converſando con ſus Diſcípulos los dias últimos, antes de venir à padecér.

„ te à la Ciudad „ de Efren para „ converſar con „ tus Apóſtoles: „ para preparár„ los, è inſtruír„ los en los myſtérios, que ibas à „ celebrar: enséñame el retiro en „ mi corazón, de quantas coſas ay „ en el mundo: y aun el de mí miſ„ mo; para que converſando con „ ſolo Vos, te acompáñe con la con„ ſideracion en Jeruſalén, y me ſu„ mérja en el mar de los myſtérios „ de mi Redención.

A EL PER OMNIA SÆCULA, &c. y à el PREFACIO.

ECLESIASTICO.

Sign. Que ſignifica el triunfo de Chriſto en Jeruſalén el dia de Ra-

SEGLAR.

Práct. Sed, Se„ ñor, con noſó„ tros, y regíd „ el eſpíritu de el

Digitized by Google

Ramos : el que celebrámos los hombres con el Hymno de los Angeles, à honór de la Santísima Trinidád; pidiéndo à los mismos Angeles, canten también con nosotros el Hymno, que en la entrada de su triunfo dictò à los hombres, para que publicassen su Humanidad, y Divinidad.

„ el Sacerdóte.

„ Sea verdad „ lo que respon- „ démos à su ex- „ ortación, de- „ seando elevar „ nuestro cora- „ zón à Vos.

„ No miénta „ yo à mi Dios, „ dexando en la „ tiérra algúna „ raíz de afecto, „ que impída po- „ nerlo todo en „ Vos.

„ A Vos, Dios „ Padre, es dig- „ no, y justo te „ démos toda acción de gracias, „ porque somos tu Puéblo, y Ové- „ jas de tu Rebáño.

„ Las que te dámos por Jesu Christo nuéstro Abogádo.

Digitized by Google

Que

,, Que no puede dexar de ſer oí-
,, do por ſu reveréncia.

,, Por la infiníta dignidad de ſu
,, Perſona.

,, En quien, y por quien fueron
,, criados los nueve Coros de los
,, Angeles, y todas las coſas.

,, Por el que alaban tu Mageſtád:
,, te adoran las Dominaciónes.

,, Sin ſuſto de caer ſe eſtremécen
,, à tu viſta las Poteſtádes, à quiénes
,, acompáñan los Tronos, Virtudes
,, de el Ciélo, y los abraſados Sera-
,, fines.

,, Con los que te rogamos, man-
,, des admitír las voces con que te
,, confeſſamos:

,, SANTO, SANTO, SANTO,
,, Señor Dios de los Exércitos.

,, Llenas, no ſolo los Ciélos de
,, tu Gloria, ſino es también la tier-
,, ra con la poſſeſsion, que en ella
,, tenémos de tu Hijo Jeſu Chriſto
,, en el Sacraménto, que vino en tu

nom-

Digitized by Google

„ nombre por nuestra etérna salúd, „ y entró en Jerusalén con tanta „ gloria, para parár por nosotros „ en tanto oprobio.

A EL CANON.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Es la principal commemoración de la Pasión de Christo, la que empiéza à manifestár el Sacerdóte en el Secréto, que observa todo el tiémpo de él. Y significa el siléncio, que tuvo Christo en su Pasión: y que los últimos dias no andaba à lo descubiérto.	*Práct.* Adóro, ò „ Etérno Padre! „ con todo el co„nato de mis po„ téncias, y sentí„ dos, la digna„ cion de tu mi„ sericórdia, de „ entregárnos à „ tu Unigénito, „ para exaltar à „ los que eramos „ esclavos de el „ demónio por la „ cúlpa. „ Adóro à tu Uni-

Digitized by Google

Las tres Cruces, que hace el Sacerdóte sobre la Oblata significan tres entrégas de Jesu Christo. La priméra, la que hizo el Etérno Padre de su Hijo à nosotros. La segúnda, la que hizo el traydór Judas, vendiéndolo. La tercéra, la que hiciéron à Pilátos para que lo condenásse à muérte.

„ Unigénito, que „ hecho hombre, „ por hacer à el „ Hombre Dios, „ se dexó entre„ gár de su falso „ Discípulo en „ iníqua venta à „ los Judíos, que „ lo entregaron „ à Pilátos, para „ que lo conde„ násse à muérte.

„ El que ésta „ misma noche, „ en su última „ Cena, instituyó el Sacramén„ to para entre„ garse à nosotros, dandonos su „ Cuerpo, Sangre, Alma, y Divi„ nidad, por prenda de nuéstra etér„ na gloria.

Digitized by Google

Se hacen éſtas tres Cruces en reverénciа de la Santíſsima Trinidad, por cuya omnipoténcia ſe conviérte el Pan, y Vino en Cuérpo, y Sangre de Chriſto: à que concurren todas tres Divínas Perſonas.

Poner el Sacerdóte las manos ſobre la Oblata, denóta, que la prodigióſa tranſubſtanciación, que inténta hacer, como en perſona de Chriſto, no es por virtúd própia, y naturál, ſi-

„ O Omnipo-
„ ténte Dios Pa-
„ dre! te ofrecé-
„ mos por el Sa-
„ cerdóte éſte Sa-
„ crificio.

„ En agrade-
„ cimiénto de los
„ infinítos teſó-
„ ros de gloria,
„ que tiénes den-
„ tro de tí miſ-
„ mo, por tí miſ-
„ mo.

„ En adora-
„ ción, y amor,
„ de que eterna-
„ ménte te deſeo
„ amár, por tí
„ ſolo, y por tu
„ ſuma bondád.

„ En acción de
„ gracias de to-
„ dos los benefi-

Digitized by Google

cios

ſino es en virtúd de la poteſtád de orden, que recibió de el Obíſpo, por la impoſición de las manos.

„cios, que yo, y „todas las cria„túras hemos re„cibído de tí.

„En ſatisfación „de quantos pe„cádos haſta oy „en el mundo „ſe han cometído.

„En impetración de el felíz eſtá„do, paz, y unidád de tu Santa „Iglésia Católica, Eſpósa de tu Hi„jo Jeſu Chriſto.

„Te pedímos por el Romano „Pontífice N.

„Por nuéſtro Preládo N.

„Por nuéſtro Rey N.

„Por todos mis pariéntes, amí„gos, y enemígos, y por todas las „neceſsidades eſpirituáles, y tem„poráles de los hijos de la Iglésia.

„Eſpecialménte por todos los „qué debo, y quieres te ofrezca eſ„te ſacrificio.

Digitized by Google

Por-

„ Porque me concedas aquella „ gracia mas neceſſaria para aſſe- „ gurarme en tí aora, y en el último „ punto de mi vida.

„ A honór de la immaculáda Vír- „ gen Maria, de los Apóſtoles, Már- „ tyres, y de todos los Santos.

Las tres cruces, que ſegunda vez hace el Sacerdóte, denótan vá à hacer lo que Chriſto hizo la noche de la Cena de conſagrar el Pan, y el Vino: y ofrecen à la memória la trayción que maquinó Judas de vendérlo en treinta dinéros, que ſon tres veces diez.

Las otras tres ſiguién-

„ Recíbe, ò „ clementíſsimo „ Padre! éſte ſa- „ crificio en u- „ nión de el que „ el miſmo Sumo „ SacerdóteChriſ „ to te ofreció „ primero en ſu „ última Cena, y „ deſpués en el „ Ara de laCruz.

„ La miſma in- „ tención, y a- „ fecto que tuvo, „ deſeo yo tener.

„ Eſta es la obla-

Digitized by Google

guiéntes ſignifican los compradores, que fuéron los Eſcribas, los Fariſéos, y Sacerdótes.

En las dos últimas, à el vendedór, y à Jeſus, que fué vendído.

La CONSAGRACION repreſénta, como queda dicho, *la Cena*, en que Chriſto, Señor, y Redentór nuéſtro conſagró el Pan en ſu ſacratíſsimo Cuerpo, y el Vino en ſu Sangre.

La Bendición de la Hóſtia, y la de el Cáliz ſignifican, no

„ oblación, y el
„ ſacrificio puríſ-
„ ſimo à tí ſiém-
„ pre grato.

„ Siémpre a-
„ cepto.

„ El don ma-
„ yor que ay en
„ la tierra, y Cie-
„ lo.

„ Tu miſmo
„ Unigénito Hi-
„ jo, en quien
„ ſiémpre te com-
„ places.

„ Su vivo, y
„ verdadéro Cuer
„ po.

„ Su viva, y
„ verdadéra San-
„ gre.

„ En que con-
„ ſagró ſeparádas
„ las eſpécies de

Digitized by Google

Pan,

no la crucifixión, ſino es que ſe deſtinó à morir en la Cruz, en donde avia de dár la Sangre de ſu ſacratíſsimo Cuerpo, por la remiſsión de los pecados.

„ Pan, y de Vi-
„ no, dando vir-
„ túd à ſus Miníſ-
„ tros, y man-
„ dando, que aſ-
„ sí lo hiciéſſen:
„ en memória de
„ deſtinarſe à la
„ muérte, donde
„ ſe avia de ſepa-
„ rár ſu miſma
„ Sangre de ſu ſacratíſsimo Cuerpo.

A LA ELEVACION DE LA HOSTIA, y la de el Cáliz.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sig. Se ſignifica, que ſe hace memória de la Paſsión, y Muérte de nuéſtro Redentór en éſte Sacrificio.	*Práct.* O Señór! „ eſte, que eléva „ el Sacerdóte, es „ el privilégio, „ que nos dió de- „ récho à la vida etérna.

Digitized by Google

„ Aplácate, y ampáranos en el
„ góce de nuéſtro derécho.

„ Mira, Etérno Padre, el róſtro
„ de tu Hijo Jeſu Chriſto.

„ Te adorámos profundaménte,
„ ò Rey de la Glória Chriſto!

„ Deséo darte todas las adora-
„ ciónes, que haſta aora te han da-
„ do, y darán todas las criatúras.

„ Mira, Etérno Padre, y oye,
„ que la voz de la Sangre de nuéſtro
„ Hermano Jeſu Chriſto, que clamó
„ derramáda deſde el Ara de la Cruz,
„ clama aora deſde el Cáliz, para
„ que conténgas la íra, que meré-
„ cen nuéſtras cúlpas.

Hace el Sacerdóte cinco ſignos de cruz, como anticipáda memória de la Paſión: y ſignifican las cinco llagas de manos, pies, y coſtádo.

„ O mi Jeſus!
„ paſſas de la Ce-
„ na à el Huérto,
„ A ſer Lírio
„ herído de el
„ ſinnúmero de
„ eſpínas de nu-
„ éſtras cúlpas:

La Ex-

Digitized by Google

La inclinación de el Sacerdóte significa la oración de el Huérto.

„ Exprimído
„ en la prensa de
„ el peso de tan-
„ tas ofensas, à
„ fuérza de el co-
„ nocimiénto de nuéstra ingratitúd.

„ Queriendo salirse tu vida por
„ tantas puértas, como póros, por
„ donde derramáste copiósa Sangre
„ hasta la tiérra.

„ O Alma mia! que te has hecho
„ mas de tiérra, que de el Ciélo,
„ para el que has sido criada: acér-
„ cate, y recíbe en tí el súdór, que
„ por tí derramó tu Redentór.

„ O amór mio! que confortádo de
„ un Angel, tríste en tu santísima
„ Alma:

„ De el desamparo de tus Apósto-
„ les:

„ De la suma pena en que quedó
„ tu Santísima Madre:

„ De lo malográdos, que avian
„ de ser en tantos tus torméntos.

Digitized by Google

Besa el Sacerdóte el Altár en desagrávio, y detestación de el falso beso de Júdas.

Te entregáste „ voluntário à „los brazos de tu „ falso Discípu- „ lo, sufriéndo „ amoróso en tu „ hermosísimo róstro el beso de su „ trayción.

Las tres Cruces, que hace el Sacerdóte, una sobre la Hóstia, otra sobre el Cáliz, y otra sobre sì, denótan las tres irrisiónes, que padeció Jesu Christo: de los Pontífices, de Heródes, y de Piláto. Y también los cordéles con que le atáron: los cinco mil azótes que le diéron: y la

„ Sufriéndo, „ que los Soldá- „ dos con dúros „ cordeles te atás- „ sen: que te vi- „ lipendiássen.

„ Que te pre- „ sentássen à A- „ nás, y Cayás: „ y que te abofe- „ teássen.

„ Que te llevás- „ sen à Heródes, „ donde fuíste „ mofado, y de „ lóco vestído, y

Digitized by Google mal-

la Coróna de eſpínas, que le puſiéron.

„ maltratádo.
„ A Pilátos, y
„ à ſu Pretório,
„ donde con cin-
„ co mil azotes raſgáron tus ſacra-
„ tíſsimas carnes.

„ O eſcogído entre milláres, el
„ mas hermóſo entre los hijos de los
„ hombres!

„ Donde eſtá tu hermosúra? Que
„ no ha quedádo en tí ſemejánza de
„ tu belléza!

„ Eſcupído, mofado de Rey: Tu
„ Cabéza, mas que de oro, de agú-
„ das eſpínas coronáda!

„ Eſmaltándo la grana de tu eſ-
„ cárnio con la Régia Púrpura de tu
„ Sangre!

„ Desáte yo por tus priſiónes las
„ voluntárias, que me impíden cor-
„ rér à tí, tolerándo injúrias, opró-
„ bios, y contumélias: quando ni
„ ſoy, ni puedo ſer mejór, ni igual à
„ Vos, que ſois Hijo de Dios.

„ Dáme por tus espínas rayos de „ luz, con que conózca lo que me „ impórta tolerár la coróna de la tri- „ bulación aora, para ceñír contígo „ la de la Glória.

EN EL MEMENTO.

Eclesiastico.	Seglar.
Sign. Aviéndo pedído el Sacerdóte para nosótros toda gracia, y bendición celestiál, ora por los difuntos.	*Práct.* Dá por „ tus indecíbles „ penas alívio, y „ etérno descánso à las Almas, „ que padécen en „ el Purgatório, „ especialménte à „ las Almas de N. y N. y de aquéllos „ por quiénes debo, y quiéres que „ te pida.
El Nobis quoque peccatoribus en voz alta, denóta, que los Hebréos pidié-	„ Venga sobre „ nosótros en ple- „ nária remisión „ de nuéstros pe- cá-

Digitized by Google

diéron à voces, cayéſſe en deſtrucción ſuya, y de ſus hijos la Sangre de Jeſus.

„ cádos la Sangre de nuéſtro „ Salvadór, que „ pidiéron en ſu „ ruina los He„ bréos ſobre e„ llos, y ſobre ſus hijos.

„ Salgámos de éſta vida con la „ honra de hijos de Dios à ſer Ciu„ dadános de la Jeruſalén Celeſtiál „ nosótros, por quiénes fuíſte he„ chádo ignominioſaménte de la „ Ciudád à morír en un monte, y „ como ſi fuéſſes Ladrón entre La„ drónes.

Las tres cruces que hace el Sacerdóte, ſignifican, que los Judíos à la hora de Tercia lo crucificáron de deséo, y con ſus lenguas, diciéndo: *Crucifi-*

„ El que à la „ hora de Tercia „ fuíſte crucificá„ do de las len„ guas de tu Puéblo. Y à la de „ Sexta de la fu„ ria de los Sa„ yónes, que ora-

Digitized by Google

fige, crucifige.

Otras tres cruces, quando dice el Sacerdóte: PER IPSUM, &c. que las hace con la Hóstia, significan, que à la hora de Sexta los Sayónes lo enclavàron en la Cruz.

Otras dos, que hace entre si, y el Cáliz con la misma Hóstia, denótan la división de el Alma de Christo de su Santísimo Cuérpo: cúya división hizo por su voluntád.

„dáron tus Sácra-
„tísimos pies, y
„ manos con los
„ clavos.

„ Crucifique-
„ me contigo tu
„ amór: y si me
„ resisto, clava
„ mis carnes con
„ los rígidos cla-
„ vos de tu te-
„ mór; para que
„ no aya potes-
„ tád en mi para
„ ir à otra cosa
„ en Ciélo, ni en
„ tiérra, mas que
„ à tí, y à lo que
„ quiéras áme por
„ tí.

„ Oye, ò Etér-
„ no Padre! la
„ voz, y gemídos de tu inocénte
„ Hijo, que moviéron à los Ciélos.

Eclip-

Digitized by Google

„ Eclipsaron el Sol, y Luna.

El apartár la Hijuéla de el Cáliz denóta, se rasgó el velo de el Témplo.

El deponér la Hóstia, y cubrir el Cáliz significa la deposición de el Cuerpo de el Salvadór, y su sepultúra, que cerráron con la piédra.

„ Quebrantáron „ las piédras:

„ Rasgáron el „ velo del Tém- „ plo:

„ Y abriéron „ los sepúlcros:

„ Muévan tus „ terníssimas en- „ tráñas, pues „ que píden, nos „ perdónes.

EN LA MISSA Cantáda.

Tócan el Cáliz el Celebránte, y el Diácono à un tiémpo, denotándo el Sacerdóte à Nicodémus, y el Diá-

Por aquella án- „ sia, ò mi Jesus! „ con que por tu „ voluntád, des- „ pues de tres ho- „ ras de agonías, „ embiáste tu es- „ píritu en ma- „ nos de tu Etér-

no

Digitized by Google

Diácono à Joseph, que embolvió en una límpia Sábana el Cuerpo de Jesus: y significándo esto, cúbre el Diácono con la Pália, ò Hijuéla el Cáliz.

El decir en voz alta: PER OMNIA SÆCULA SÆCULORUM, &c. denóta el clamór que hiciéron las Santas Mugéres; y primero el del Centurión, confesándo à Jesus por verdadéro Hijo de Dios.

„no Padre: y „por la grande „angústia de tu „Santísima Ma„dre, que reci„bas en tus san„tísimas manos „mi espíritu en „el último inf„tánte de mi vi„da.

„Etérno Pa„dre, à honór de „las siete palá„bras, que ha„bló Jesus en la „Cruz, confes„sándo nosótros „su Divinidád „con el Centu„rión: y en vez „de el clamór de „las Santas Mu„géres, nos atre-

El vé-

Digitized by Google

El Pater noſter es en honór de las ſiete palábras, que habló en la Cruz.

EN LA MISSA Cantáda.

El ſubminiſtrar el Diácono, y Subdiácono à el Miniſtro la Paténa à el fin de el Pater noſter, &c. ſignifica las Santas Mugéres, que manifeſtáron ſu corazón en madrugár, è ir à el Monuménto.

El reſpondér: *Sed libera nos à malo*, denóta, que ſa-

„vémos à clamár
„à tí con la ora-
„ción, que él
„miſmo nos en-
„ſeñó: *Pater noſ-*
„*ter, &c.*

„Preſénto las
„telas de mi co-
„razón para em-
„bolvér el haz
„de myrra de el
„Cuerpo difun-
„to de mi Salva-
„dór, con quien
„quiéro vivir ſe-
„pultádo à todo
„lo de el mun-
„do, y reſucitá-
„do à ſolo Jeſus.

„Eſte myſté-
„rio de tu Re-
„ſurección díſte
„à conocér, anun
„ciándo paz à
tus

Digitized by Google

ſacó las Ánimas de los Santos Padres, que eſperában ſu Advenimiento.

El ósculo de la Paténa denóta, que cumpliría en breve el deséo de las Santas Mugéres.

El apartar la Pália de el Cáliz ſignifica, reſucitó Chriſto inviſiblemente. Y que apartó el Angel la piedra de la puerta de el Monuménto.

El partir la Hóſtia ſignifica, fué conocído Chriſto de ſus Diſcípulos, „ tus Apóſtoles: y „ en el partir el „ pan à tus Diſ„ cípulos, puéſto „ con ellos à la „ meſa.

„ O mi Reden„ tór! Pero mi „ Juez! me hállo „ à la meſa, don„ de Vos, Grande „ Rey, os dáis en „ manjár! ſoy in„ digno por mis „ muchas culpas.

„ Pobríſsimo „ de coſa buena.

„ Enfermo, y „ con accidénte „ mortál: pues re„ cibiéndoos, aun „ que ſois Divino „ fuego, no ſien„ to tu ardór en mi

Digitized by Google

los, y que avia resucitádo en el partír de el pan.

De las tres partes, y de sus mystérios, queda dicho: significa la *partícula incorporáda con el Sanguis*, la confesión de la Resurección de Christo: en que su santísima Alma se unió con su Cuerpo, y Sangre, y resucitó por su própia virtúd.

El Pax Domini denóta, que resucitádo Christo, saludó á sus Apóstoles, diciéndo: *Pax vobis.*

„ mi corazón la-
„ pídeo.

„ Entrando en
„ mi con Vos to-
„ das las dulzú-
„ ras, no percibe
„ mi Alma tu sua-
„ vidád.

„ Me pesa de
„ averme endu-
„ recído mas que
„ la piedra, que
„ se deshace en
„ ceníza à el fué-
„ go.

„ No soy dig-
„ no de recibír-
„ te sacramental-
„ ménte.

„ Digo, Señor,
„ con una verda-
„ déra fee, y hu-
„ mílde corazón
„ con el Centu-

En la Missa de Difuntos, à el decir estas palábras, se levántan los oyéntes, por el mysterio de la Resurección, que significan.

Las tres cruces, que hace el Sacerdóte en las quatro partes de el lábio de el Cáliz con la Partícula, diciéndo el PAX DOMINI, &c. denótan, que la Resurección de Christo benefició à todas quatro partes de el mundo.

Decir el Sacerdóte el AGNUS DEI, &c. cubiérto el

„ rión : *Domine, „ non sum dignus, „ &c.*

„ No soy dig„ no, que V. D. „ Magestád én„ tre en mi pó„ bre moráda: „ mas por tu Di„ vina palábra, „ vén à mi Alma „ à perdonárla, à „ santificárla, y „ à adornárla de „ todas las virtú„ des, que crez„ can à el riégo „ de tu Sangre, „ hasta hacer col„ mádos frutos, „ dignos de vuef„ tra grandéza.

„ En agradeci„ miénto te buél-

Digitized by Google

vo

el Cáliz, significa, que cerradas las puertas de el Cenáculo, entró Christo, y les dió à los Apóstoles la potestád de perdonár pecados.

„vo à tí, ò Etérno Padre! el „mismo don, que „nos dás de tu „mismo Hijo, con „quien me abrá„zo por amór, y „no lo soltaré, „hasta que me „bendigas en tu Reyno, y me con„firmes en él.

En la MISSA CANTADA se hace la Comunión de el Clero, y de el Puéblo, denotando, que Christo, despues de resucitádo, comiéndo con sus Apóstoles, tomó, y les dió de lo que quedó à cada uno.

Digitized by Google

EL VERSO DE LA COMUNION.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Se dice en señal de alegría de éste beneficio, y de la que tuviéron de vér à su Maestro resucitádo.	*Práct.* Me gózo, „ te dignásses, Je- „ sus mio, de co- „ mér, y comul- „ gár por tu ma- „ no à tus Após- „ toles.
Repetírse el Dominus vobiscum, denóta las repetídas veces, que saludó à sus Discípulos despues de resucitádo.	„ De que los „ llenásses de re- „ gocíjo con tu „ gloriósa vista, „ resucitádo.
La Oración despues de la Comunión, que hace el Sacerdóte, teniéndo estendidas las manos hácia lo alto,	„ Que tantas „ veces los salu- „ dásses con tu „ Divína paz.
	„ Que los asse- „ gurásses de que- „ darte con no- „ sótros hasta el fin,

Digitized by Google

to, denóta, el módo con que subió Christo à su Padre en su Ascensión.

El último Dominus vobiscum denóta, se ofreció à quedarse con nosotros, hasta el fin de el mundo.

„ fin, por con-
„ suélo, en la au-
„ séncia, que hi-
„ císte, subiéndo
„ por tu própia
„ virtúd à los
„ Ciélos à sentár-
„ te à la Diéstra,
„ ò mejóres gó-
„ zos de tu Etér-
„ no Padre.

„ Enséñame à
„ orár incessante-
„ ménte por todos los que Vos, co-
„ mo nuéstro Abogádo, intercedéis.

A EL ITE, MISSA EST.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. El ite, Missa est, y el *Deo gratias* ofréce à nuéstra memória, que los Angeles di-	*Práct.* Dadnos „ la oración uná- „ nime, y perse- „ veránte, que tu- „ viéron Maria e San-

Digitized by Google

dixéron à los Apóstoles, y Discípulos, que viéron subír à Christo à el Ciélo, después que se ocultó de su vista: que ya estába con su Padre Etérno: que lo verían venir, como lo viéron subir: esto es, à juzgar vivos, y muértos. Y que se bolviéron à su retíro, dando à Dios las gracias.

„ Santissima, y „ los Apóstoles, „ esperándo des„ cendiésse sobre „ ellos el Espíri„ tu Santo.

„ Concedédnos „ sus Dónes, y sus „ frutos: que ha„ gamos obras de „ misericórdia: y „ las gracias gra„ tuitas de tu in„ finíto podér.

La inclinación, y oración, que hace el Sacerdóte, denóta, la que hiciéron los Apóstoles hasta el dia de Pentecóstes.

La Bendición en nómbre de la Santíssima Trinidád significa la missión, y venida de el Espíritu Santo en nómbre de todas tres Personas.

Digitized by Google

A EL EVANGELIO DE SAN JUAN.

ECLESIASTICO.	SEGLAR.
Sign. Significa la Predicación de los Apóſtoles, y Diſcípulos, deſpués de la venída de el Eſpíritu Santo. Y lo que propagáron la fee de la Divinidád, y Humanidád de nuéſtro Señór Jeſu Chriſto.	*Práct.* Diláteſe „ tu Fé con la „ predicación de „ tu Evangélio „ por todos los „ Operários de „ la Igléſia.
El Ingréſſo en la Sacriſtía denóta, el que harán en la Glória los que creyéſſen, y obráſ-	„ Aya en to- „ dos el conoci- „ miénto de la „ Divinidád, y „ Humanidád de „ nuéſtro Señór „ Jeſu Chriſto, „ para ſu etérna „ ſalúd: „ Para la am- „ pliación de tu Gló-

obráſſen conforme à ſu fee.

„ Glória : para „honra del nom„bre de tu Uni„génito Hijo ; por quien entrémos „à gozarte en tus etérnas manſió„nes: donde con él miſmo, y el Eſ„píritu Santo vives, y reynas por „los ſiglos de los ſiglos. Amen.

Digitized by Google

EXERCICIO QUOTIDIANO,

Y SEGUNDA PRACTICA para los que quisiéssen assistír à la Missa, exercitándo actos de las virtúdes: el que puede también servir para antes, y despues de la Confessión, y Comunión.

ADVERTENCIA.

ESte compéndio de oraciónes, y de actos de virtúd he traducído de Latín, y he sacádo de el *Epytome de Sólida Oración*, que el año de 1704. dió à luz la Casa de el Noviciádo de la Compañía de Jesus, de Santa Ana de Viena; por su mucha utilidád para sanos, enfermos, mo-

moribúndos, fervoróſos, y tíbios: à inſtáncia de algúnos, à quiénes he aſsiſtído, ayudándoles à bien morír con algúnas de éſtas cláuſulas: los que halláron tanto conſuélo en ellas, que me pidiéron encarecidamènte las traduxéſſe en Caſtellano, y diéſſe à el públicó; porque no ſe priváſſen en la vida, los que no tuviéſſen la inteligéncia de el Idióma Latíno, de tanto bien, como el que ellos experimentában entre ſus deſfallecimiéntos, y congójas. Y porque lleven mis Tratádos à lo menos eſto de bueno (que no es mio) condeſciéndo guſtóſo, porque todos ſe utilícen con éſte Exercício: practicándolo en el primer tiémpo de el dia, luego que ſe levanten, ò repartiéndo eſtos actos de virtúd en la mañana, medio dia, tarde, y noche, ſegún la oportunidád, que tuviéſſe cada uno. Pero ſi ſus ocupaciónes no diéſſen à alguno mas tiém-

Digitized by Google

po

po en el dia, que el de oír una Miſſa, podrá hacer eſtos actos de virtúdes en tanto que la oye, y ofréce, ſi quiere variár de la primera Práctica.

A los enfermos, que ſe halláſſen faltos de Sacerdóte que les aſsiſta, puede ſubminiſtrár qualquiéra devóto Seglár éſte abundante, y deliciosíſsimo páſto de ſus Almas, con la diſcreción de no dárſelo de modo, que no puedan digerírlo, ò por lo quantióſo, ò por lo acelerádo. Ha de medírlo ſu diſcreción con las fuerzas de el enfermo, combidándole primero con afabilidád, diciéndole: ſi ſe agradará, para que Dios le dé el alívio en ſu enfermedád, ò la toleráncia, y conformidád en ſus dolóres, de decír (con el corazón à lo menos) à ſu Mageſtád algúnas cláuſulas muy afectuóſas, que tiéne éſte Devocionário: las que le ſerán de grande conſuélo. Y aceptándo, empezará à leer con mucha páuſa,

y devoción algunas líneas, ù de los Actos de Adoración, ù de los Actos de Peniténcia, ò las de los Actos de Amór de Dios, ò las de los Actos de Fé, ù de Esperánza: las de acción de gracias, y ofrecimiénto, ò las de el deséo de el Ciélo. Y aviendo leído unas, ù otras, le dirá, lo dexa por no fatigárlo: que de alli à otro rato le leerá mas. Y si con prudéncia la practicásse, será testígo de el fruto, y provécho, que todos me han manifestádo, demás de sus buenos sentimiéntos, que han juntádo con sus agradecimiéntos.

Para la Confesión, y Comunión, (el que no tenga tiémpo de resumir todos estos Actos de virtúdes) escogerá à lo menos los que hagan mas à su inténto: como son para la confesión los de examen, de contrición, de propósito de no pecar mas, de pedir el perdón, y de amór de Dios. Para la Comunión, los de Fé, Esperán-

Digitized by Google

za, y Caridád: acción de gracias, y ofrecimiénto de Chriſto à ſu Etérno Padre, con el de la Miſſa, &c. los que facilménte ſe hallarán, leyendo las apuntaciónes, que eſtán enmedio.

COMPENDIO DE ORACIONES, y de Actos de Virtúdes.

1. Te adóro, ò Santíſsima Trinidád,
Padre, Hijo, y Eſpíritu Santo,
Tres Perſónas, un ſolo Dios!
De tí, por tí, en tí ſon todas las coſas.

ACTO DE FE.

2. Dios mio, y ſumo bien!
A tí Uno, Verdadéro, ſolo Dios,
Criadór de el Ciélo, y de la tiérra Dominadór,
Creo, reveréncio, adóro, y ſirvo,
Y ſerviré eternaménte,
Por tí miſmo, y tu infinita bondád,
Dignidad, y Mageſtád,
Aunque no huviéra Ciélo, ni Infiérno.

Digitized by Google

Creo

Creo en tí, creo por tí,
Creo todas las cosas, que reveláste, y mandas
Creer por tu Santa Iglésia Católica.
Mas quiéro morír, que negár un solo Artículo de la Fé.
Dáme, que viva segun ésta Fé,
Y persevére hasta la muérte.

ACTO DE ADORACION A DIOS, y de Alabánza.

3. O Dios Padre! me arrójo ante el Tróno de tu Divína Magestád,
Con el ánimo de adorárte, mi Dios!
De alabárte, de honrárte, y de bendicírte
Aóra, y en toda mi vida, y por toda la eternidád:
Con todo aquél afecto, que te alában los Angeles,
Y los Santos en el Ciélo: juntándome
Con los Querubínes, y Serafines, clámo:
Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Digitized by Google

San-

Santo, Santo, Santo,
Señor Dios de los Exércitos.
Los Ciélos, y la tiérra eſtán llenos
de tu glória.

ACTOS DE GOZO DE LA ESSENcia de Dios: y de ſus infinitas perfecciónes.

4. Admíro tu infinita Mageſtád,
Y tu incomprehensíble eſséncia.
5. Me gózo de todos tus Divínos atributos,
Y de las infinítas perfecciónes, que eſtán dentro de tí.
Me gózo, que Vos, Padre, que no aveis ſido engendrádo, déſde la eternidád ſin princípio, ayáis engendrádo à tu Hijo, que es de infiníta hermosúra,
Y una imágen conſubſtanciál contígo miſmo.
Me gózo, que de el Padre, y de el Hijo en sí miſmo
Complaciéndoſe, y mutuaménte amándoſe,
Procéda el etérno Amór, que es el Eſpíritu Santo.

Digitized by Google

AC-

ACTO DE GOZO DE LA EXTRINseca glória de Dios.

6. O Padre Grande! Me gózo de toda la glória,
Que tiénes repartída en todas las criatúras,
En los Angeles, y en los hombres juſtos.

DESEO DE QUE DIOS SEA conocído, y amádo de todos.

7. Ojalá todos los hombres te conociéran mas perfectaménte!
Mas ardienteménte te amáran,
Y ningúno jamás te ofendiéra!
Ojalá ſe convirtiéran todos los Gentíles,
Infiéles, Heréges, y Pecadóres!

ACCION DE GRACIAS.

8. O Grande Padre! Gracias infinítas te doy
Por todos los biénes, dónes, y beneficios;

Digitized by Google

Por

Por la creacion, por la Redención, por la ſantificación.

Gracias te doy por el beneficio de la conſervación

De mi vida, y ſantidád:

Por la ſanta vocación à tu Fé Católica,

A el eſtádo en que me has colocádo.

Gracias infinítas te doy por todos los biénes,

Beneficios, gracias, inſpiracióne buenas,

Que me has dado en éſta noche, en éſte dia,

En éſta hora: y por las que me dás en todo moménto:

Cuyos beneficios jamás los conózco ſuficienteménte:

Ni puedo dár las gracias, que baſten.

Gracias te doy por todos los beneficios, que has hecho à mis amígos:

Por todas las gracias, que has concedído à los Santos de éſte dia.

Gracias infinítas te doy por todos los biénes,

Digitized by Google

O...

Que nos tiénes prevenídos en el Ciélo.

CONFESSION DE LO NADA, que ſomos, ni podémos.

9. O Grande Padre! Qué podré yo de mí, el mas póbre de los hombres,
Bolvér à tí, Dios mio, liberaliſsimo
Por tantos biénes,
Que ſon evidéntes arguméntos de lo que me ámas?
Yo nada tengo: yo ſoy guſanillo de la tiérra, polvo, ceniza, y nada.
Nada puedo ofrecér de mí, que ſea digno de Vos.
Confiéſſo la nada de mi ſubſtáncia,
En que yacía antes que tú me hiciéſſes.
Todo lo que ſoy, es por tí.
A tí ſea la glória.
Confiéſſo lo nada, que puedo.
Qualquiéra coſa que hago buena, de tí es.
A ti ſolo ſea la glória.
Confiéſſo mi ningun derécho.

Digitized by Google

To-

Todo lo díſte de gracia.
A tí ſolo ſea la glória.
Confieſſo la nada en que incurrí
por mi pecádo,
Que es para mi confuſión.
Confiéſſo la nada de mi ceníza,
En que reducirás mi cuérpo, por-
que pequé.
Aóra hablaré contígo, aunque ſoy
polvo, y ceníza.

DESEO DE LA ETERNA SALUD.

1o. Hacedór mio, tén miſericórdia
de mi!
No me arróxes de tu preséncia!
No me déxes pecar mas!
No permítas, que ſe malógre en mi
la Sangre de tu Hijo!
No permítas, que tu ſiervo ſe con-
déne!
No permítas ſea desheredádo éſte
tu hijo,
Que previſtes deſde la eternidád:
A el que con tanto amór criáſte:
A el que con tanto trabájo redimíſ-
te, y ſantificáſte:
A el que conſervaſte tantos años,

Digitized by Google

y de tantos biénes llenáste:
A el que tantos bienes en el Ciélo preparáste.

CONOCIMIENTO DE EL FIN DE nuéstra creación.

11. Soy obra de tus manos, que me hiciéron
Para que te alábe aquí, y siémpre jamás.
Cumpliré tu voluntád, y Mandamiéntos.
O Grande Padre! Concédeme, consiga el fin,
Para que me criáste!
12. Venga à mi tu Reyno!

RESIGNACION EN LA DIVINA voluntád.

Hágase tu voluntád en mi, de mi, y à cerca de todas mis cosas,
Mi vida, y muérte, como, y quando à ti te agráde.
Creo, que mi Redentór vive, y vivirá,
Y reyna en la casa de los que vén à Dios con todos sus Santos.

Digitized by Google
Creo,

Creo, que en el dia de el Juicio Universál
He de resucitar:
Y que segunda vez seré buelto à vestir de mi propia carne.
Y espéro vér à Dios, mi Salvadór.

ACTO DE ESPERANZA.

13. Espéro firmisimaménte la vida eterna, la Resurección de la carne, y la Visión Beatífica de mi Dios.
Espéro la gracia de no pecar mas:
La gracia de guardár los Mandamiéntos de Dios, y de su Santa Iglésia.
Espéro todos los biénes espirituáles,
Y corporáles, necesários, y conducéntes para conseguir mi último fin, y vida etérna.
Todo lo espéro por la infiníta bondád de Dios,
Y méritos de Jesu Christo,
Por la intercesión de la Santísima Vírgen Maria,
Y de todos mis Santos Patronos.

Digitized by Google

PROPOSITO, E INTENCION perfecta.

14. O Grande Padre! propóngo firmísimaménte
Servírte, como buen hijo,
Por sólo tu amór.
Prométo amárte siémpre, y alabárte:
Guardár tus Mandamiéntos, y buscár tu mayór glória en todos mis pensamiéntos, palábras, y obras.
No quiéro pensar, decir, ni hacer cosa alguna
Contra tu beneplácito.

RENOVACION DE LOS BUENOS propósitos.

15. Renuevo todos los buenos propósitos de mi vida,
Y principalménte los que he hecho desde mi última confesión.
Renuevo todos mis buenos deséos.
Protésto de no consentír en cosa alguna, que sea contra tu Divína Magestád.

Digitized by Google

EXA-

EXAMEN PARTICULAR.

16. Propóngo de guardárme, y evitar eſpecialménte
Tal, y tal pecádo, N. N.
Tal, y tal defecto, N. N.
Tal, y tal ocaſión peligróſa, N. N.

PROPOSITO.

17. Propóngo guardár todos los Mandamiéntos de Díos, y de ſu Santa Igléſia,
Y las leyes, y eſtatútos de mi eſtádo.
Propóngo exercér las virtúdes, y obras buenas,
Y las ſupererogatórias.

OFRECIMIENTO DE SI.

18. Todo me preſénto à tí, júnto con el cuerpo, y Alma,
Con mis poténcias, y ſentídos.
Recíbe, Señór, toda mi libertád.
Recíbe mi Memória, Entendimiénto, y Voluntád.

Digitized by Google

Todo lo que tengo, te lo restitúyo, Señór.
Dáme à mi solo tu amór.

ACTO DE AMOR DE DIOS.

19. O Grande Padre! O Dios mio! te ámo sobre todas las cosas.
Deséo conocérte siémpre mas perfectaménte,
Y amárte eternaménte.
A tí solo ámo, y nada quiero amar,
Sino es por ti.
Te ámo mas que à todas las riquézas, honras,
Y delícias de el múndo.
Te ámo mas que à todos los gózos de el Cielo.
Te ámo muchísimo mas que à mí.
Mas quiéro morír, y aniquilárme, que bolvér à ofendérte, Dios mio.
Ojalá te pudiéra yo amar tan ardienteméntе,
Como te amáron, y aman
Tus grandes Santos:
Como te aman los Querubínes, y Serafines;

Digitized by Google

Cos

Como te ama tu Santísima Madre:
Júnto mi amór à el amor de todos los que te aman.
Y con todo esso todos nosótros no somos suficiéntes à amarte bastanteménte.

INTENCION DE LA MISSA, y su ofrecimiénto.

20. Por esso te ofrézco à tí, Dios múo,
el dígno don,
La oblación, y sacrificio sin mancha,
A tí agradáble, y acépto,
Tu Unigénito Hijo,
En quien siémpre te compláces.
Asi, como à sí mismo se ofreció por mi, y por todo el mundo
En el Monte Calvário,
En el Ara de la Cruz,
Y un dia antes en el Sacrificio de la Missa,
Según el Orden de Melchisedech:
Con el mismo amór te ofrézco yo aóra éste Sacrificio de la Missa.

1. En adoración, y protestación,
Porque eres nuéstro único Dios.

2. En acción de gracias por todos
Los beneficios, dones, y mercédes.
3. En impetración de todas las
Neceſsidádes eſpirituáles, y corporáles.
4. Te lo ofrézco en ſatisfación
De mis pecádos, y los de todo el múndo.
Lo ofrezco por el eſtádo
1. Eccleſiáſtico,
2. Seculár,
3. Amígos,
4. Enemígos,
5. Ypor mí miſmo,
6. Y por toda la intención à que eſtoy obligádo,
7. Y tu quiéres, que yo ofrézca.
Buélve los ojos, y mira, Etérno Padre,
Deſde lo alto de los Ciélos
Eſta Hóſtia,
Eſte Sacrificio.
Recíbe la oblación puríſsima
En adoración, en acción de gracias,
Impetración, y ſatisfación.

Digitized by Google

ACTOS DE CONTRICION, Y DE dolór de los pecádos.

1. Ojalá nunca huviéra yo pecádo!
Me peſa de lo íntimo de mi corazón,
De aver ofendído à tu infiníta Mageſtád, y Bondád.
2. De aver menoſpreciádo los méritos de Chriſto, y ſu precióſa Sangre.
3. De aver reſiſtído à el Eſpíritu Santo.
4. De aver perdído la gracia de Dios, y el derécho à el Ciélo por una eternidád.
5. De aver merecido las graviſsimas penas temporáles, y etérnas.
6. De aver afeádo la Imágen de Dios en mi Alma.
7. De aver perdido los méritos, y premios de el Ciélo.
8. Y ſobre todas las coſas me arrepiénto mas de aver deſagradádo à tí,
Que eres mi Dios, y mi amantíſsimo Padre.
9. Me peſa de que no me péſe mas.
10. Me duélo de no borrár con lágrimas

Digitized by Google
De

De dia, y de noche las manchas de mis pecádos.

11. Ojalá pudiéra yo tenér la contricion,
Y dolór de todos los que verdaderaménte se arrepiénten.
Y llorár mis pecados, como los lloró El Santo Rey Davíd, San Pedro, y la Magdaléna.

PETICION DE EL PERDON.

1. Pero con todo esso, no queráis, Dios misericordiosíssimo, medir La multitúd, y gravedád de mis pecádos
Con mi poco dolór,
Sino es con los infinítos méritos, y superabundánte
Satisfacion de nuéstro Señór Jesu Christo.

2. No entres en juicio con tu siérvo.
Perdónanos nuéstras déudas,
Asi como nosótros perdonámos à nuéstros deudóres.

PETICION POR LOS ENEMIGOS.

3. Perdóno de todo corazón à todos
Los que me ofendiéron, y ofenden;
No se lo cuéntes por pecádo.
4. Ruego aora me perdónes todos mis yerros.

CONFESSION, Y PROPOSITO.

5. Confiésso con muchas lágrimas todas mis culpas.
6. Propóngo una séria enmiénda de ellas.
7. Huiré todas las ocasiónes de pecar.
8. No os acordéis, Señor,
De los delítos de mi juventúd, ni de mis ignoráncias.
9. De los agenos perdóna à tu siervo, Señor.
10. Perdóname todas mis omisiónes,
Por los méritos de Jesu Christo.

Digitized by Google

DESEO DE ALCANZAR LA plenária remisſion de las penas que nos reſtan.

1. Eſto pido humildeménte por éſte Abogádo,
2. Y eſpéro firmiſsimaménte
   De tu infiníta bondád
   La miſericórdia,
   Y perdón de todos mis pecados.
3. El perdón,
   E Indulgéncia pleníſsima
4. De todas las penas, que me reſtan.
5. Y deséo tener parte en todas las Indulgéncias,
   Concedídas de el teſóro de los méritos de Chriſto, y de ſus Santos.
6. Deséo aplicár, y deſde aora aplíco todas las que puedo por los difuntos, y principalménte por eſtos
   Por quiénes eſtoy obligado à orár N. N.
7. Deséo limpiarme, y ſantificarme mas.

Digitized by Google

DESEO DE LAS VIRTUDES.

8. Deséo veſtirme de virtúdes.
9. Deséo crecer en buenas obras.
10. Deséo aprovechár ſiémpre en el amor de Dios,
11. Y en heróycos actos,
12. Para que nunca jamás céſſe de amár à Dios;
Antes bien cada dia mas perfectaménte lo conózca, y lo alábe.

DESEO DE LA PERSEVERANCIA.

1. Confirma en mi eſto, Dios mio, con tu copióſa, y eficáz gracia,
2. Para que nunca céſſe de amárte,
3. Haſta que páſſe à la vida etérna,
4. Donde te véa en la luz de la Glória,
5. Y te alábe júnto con los Santos eternaménte.

PETICION PARA QUE NOS LIBRE Dios de todo mal.

1. Líbranos, Señor, de todo mal,
Y núnca jamás nos dexes caer en

Digitized by Google

ten

tentación algúna.
2. Líbranos, Señor, de toda mancha de pecádo.
3. Líbranos de todos los vanos deséos.
4. Líbranos de todas las desordenádas concupiscéncias.
5. Líbranos de toda íra, ódio, y mala voluntád.
6. Líbranos de la repentína, è improvísa muérte.
7. Líbranos de todas las misérias de la presénte vida.
8. Líbranos de éste destiérro.
9. Líbra à mi Alma de la cárcel de ésta muérte,
10. Y sacala à la libertád de los hijos de Dios.
11. A tu visión etérna.

DESEO DE EL CIELO.

1. Quando vendré,
Y apareceré ante tu hermóso róstro?
2. O qué amádos son tus Tabernáculos!
3. Te deséa, y se deshace mi Alma,
Por entrar en tus Palácios.

4. As-

4. Assi como el Ciervo deséa à las fuéntes de las aguas,
Assi deséa mi Alma à tí, mi Dios, que eres Fuente viva, Fuente etérna.
5. Vén, Vén presto, Señor, Jesus mio.
6. Llama à mi Alma à ti.
7. Dila: Alégrate, siérvo bueno:
Entra à gozar las delícias de tu Señor.
8. Bienaventurádos los muértos, que ya muriéron en el Señor,
Y fuéron trasladados à el Reyno de Dios.
9. Preciósa en la preséncia de Dios
Es la muérte de sus Santos.

DEPRECACION A NUESTRA Señora, à los Santos, y à el Angel de nuéstra Guarda.

10. Maria Santísima, y todos los Santos
Intercédan por nosótros, para que merezcámos,
Que nos ayúde Dios, y nos defiénda.

11. An-

Digitized by Google

11. Angel de Dios, que eres mi guarda,
Guía à mi Alma à el Séno de Abrahan,
12. Para que véa à Dios, lo ame, y alábe eternaménte. Amen.

F I N.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTECA CENTRAL
A-26-8:
-269-
120

INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

655

BIBLIOTECA DE
1001982965

Digitized by Google